

Program ukupnog razvoja

OPĆINE VRBNIK 2015. – 2020.

Zaštita prava

Sadržaji koji su u Programu ukupnog razvoja izneseni, izrađeni su isključivo za Općinu Vrbnik. Sensum d.o.o. izradio je ovaj dokument za Općinu Vrbnik u skladu sa zahtjevima Općine. Ostale osobe koje koriste informacije iz ovog dokumenta čine to u dobroj namjeri i na vlastitu odgovornost.

SENSUM d.o.o.
Kvaternikova 21, 51000 Rijeka
www.sensum.hr

U Rijeci, prosinac 2015.

Sadržaj

1	UVODNE POSTAVKE.....	7
1.1	Što je program ukupnog razvoja i čemu služi.....	7
1.2	Koncepcija Plana ukupnog razvoja Općine Vrbnik	7
2	ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA.....	10
2.1	Prostor	10
2.2	Stanovništvo	11
2.3	Prirodna obilježja Općine Vrbnik.....	16
2.3.1	Reljef.....	16
2.3.2	Vrste tla i poljoprivredna zemljišta	16
2.3.3	Vegetacija	18
2.3.4	Vode.....	19
2.3.5	More, podmorje i pomorsko dobro	19
2.3.6	Klima	20
2.3.7	Prirodna baština.....	21
2.4	Kulturno-povijesna baština	22
2.5	Zaštita okoliša	26
2.5.1	Praćenje stanja.....	26
2.5.2	Vode.....	26
2.5.3	More	28
2.5.4	Zrak	28
2.5.5	Buka	29
2.6	Komunalna infrastruktura i energetika	29
2.6.1	Vodoopskrba.....	30
2.6.2	Odvodnja	31
2.6.3	Otpad	32
2.6.4	Energetski sustav	34
2.7	Prometna infrastruktura	35
2.7.1	Morske luke	35
2.7.2	Cestovna infrastruktura	36
2.8	Gospodarstvo.....	39
2.8.1	Opći podaci o gospodarstvu na području Općine Vrbnik	39
2.8.2	Financijski rezultati poslovanja poduzetnika sa sjedištem u Općini Vrbnik	40
2.8.3	Obrtništvo.....	46
2.8.4	Turizam	47
2.9	DRUŠTVENE DJELATNOSTI	50

2.9.1	Predškolski i školski odgoj.....	50
2.9.2	Sport i rekreacija.....	50
2.9.3	Kultura.....	51
2.9.4	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb.....	53
2.9.5	Političke organizacije.....	54
2.9.6	Organizacije civilnog društva.....	54
2.10	Razvojne strategije i programi na području Općine Vrbnik.....	56
2.10.1	Prostorni plan uređenja Općine Vrbnik.....	56
2.10.2	Projekt razvoja kulturnog turizma Općine Vrbnik.....	59
2.10.3	Interdisciplinarna strategija nulte emisije stakleničkih plinova za integrirani održivi razvoj otoka Krka.....	60
2.11	Prikaz kapaciteta za upravljanje razvojem.....	61
2.11.1	Struktura općinske uprave i proračun Općine Vrbnik.....	61
2.11.2	Komunalno društvo Ponikve.....	65
2.11.3	Turistička zajednica Općine Vrbnik.....	66
3	ANALIZA SNAGA, SLABOSTI, MOGUĆNOSTI I PRIJETNJI (SWOT ANALIZA).....	67
4	VIZIJA OPĆINE VRBNIK.....	70
5	STRATEŠKI CILJEVI I RAZVOJNI PRIORITETI.....	71
	Strateški cilj 1. Unapređenje kvalitete života i razvoj projekata od zajedničkog interesa.....	71
	Prioritet 1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture.....	72
	Prioritet 1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture.....	72
	Strateški cilj 2. Razvoj održivog gospodarstva.....	74
	Prioritet 2.1. Jačanje poduzetništva.....	74
	Prioritet 2.2. Razvoj turizma.....	75
	Prioritet 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede.....	76
	Strateški cilj 3. Održivo gospodarenje prirodnom i kulturnom baštinom.....	76
	Prioritet 3.1. Valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine.....	77
	Prioritet 3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost.....	77
6	RAZVOJNE MJERE I PROJEKTI.....	78
6.1	Razvojne mjere.....	78
6.2	Predloženi razvojni projekti.....	85
7	FINANCIRANJE.....	100
7.1	Strukturni i kohezijski fondovi.....	100
7.1.1	Europski fond za regionalni razvoj.....	101
7.1.2	Europski socijalni fond.....	103
7.1.3	Kohezijski fond.....	104

7.1.4	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj	105
7.2	Programi Unije.....	106
7.3	Domaći izvori financiranja	107
7.4	Ostali izvori financiranja	108
8	POVEZNICE PUR-a VRBNIK SA STRATEŠKIM DOKUMENTIMA VIŠIH RAZINA	109
9	AKCIJSKI PLAN PROVEDBE PUR-a	115
9.1	Struktura odgovorna za izradu, provedbu i praćenje PUR-a.....	115
9.2	Obrada predloženih razvojnih mjera i projekata	116
9.3	Usvajanje kriterija za ocjenjivanje projekata.....	120
9.4	Usvajanje pokazatelja.....	122
9.5	Praćenje provedbe	124

Popis tablica

<i>Tablica 1. Usporedna obrazovna struktura RH, PGŽ i Općine Vrbnik .....</i>	14
<i>Tablica 2. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu .....</i>	14
<i>Tablica 3. Zaposleni u Općini Vrbnik u 2014. godini.....</i>	14
<i>Tablica 4. Arheološke i hidroarheološke zone i lokaliteti .....</i>	23
<i>Tablica 5. Povijesna graditeljska cjelina .....</i>	23
<i>Tablica 6. Etno zone i etno spomenici .....</i>	24
<i>Tablica 7. Povijesni sklop i građevina .....</i>	24
<i>Tablica 8. Popis točaka uzorkovanja s pojedinačnim ocjenama i godišnjom ocjenom (za 2014.) i konačnom ocjenom (od 2011. do 2014.).....</i>	28
<i>Tablica 9. Opskrbne norme za stanovništvo – primjenjivo na Vrbnik do 2031. godine.....</i>	30
<i>Tablica 10. Opskrbne norme u turizmu .....</i>	30
<i>Tablica 11. Ukupna količina prikupljenog i odloženog otpada s područja Općine Vrbnik 2009.-2014. 33</i>	
<i>Tablica 12. Osnovni pokazatelji Općine Vrbnik usporedo s PGŽ-om za 2012. i 2013. godinu .....</i>	43
<i>Tablica 13. Pokazatelji po djelatnostima u 2013. godini.....</i>	43
<i>Tablica 14. Broj aktivnih obrta sa sjedištem u Općini Vrbnik u 2015. godini .....</i>	46
<i>Tablica 15. Noćenja na otoku Krku u 2013. i 2014. godini .....</i>	47
<i>Tablica 16. Smještaj i ugostiteljstvo u Vrbniku .....</i>	49
<i>Tablica 17. Popis Udruga registriranih na području Općine Vrbnik .....</i>	54
<i>Tablica 18. Dokumenti prostornog uređenja Općine Vrbnik .....</i>	56
<i>Tablica 19. Programi, projekti, aktivnosti financirani od Općine Vrbnik u periodu od 2013.-2014. i planirani za 2015. godinu .....</i>	64
<i>Tablica 20. Institucionalni okvir RH za korištenje strukturnih instrumenata .....</i>	100
<i>Tablica 21: Prikaz programa Unije 2014-2020 .....</i>	106
<i>Tablica 22. Poveznica PUR Vrbnik i investicijski prioriteti EU 2014-2020 .....</i>	109
<i>Tablica 23. Poveznice PUR-a Vrbnik i Operativnih programa.....</i>	111
<i>Tablica 24. Poveznice PUR-a Vrbnik s prioritetima Strategije razvoja PGŽ 2015-2020 (u izradi).....</i>	114
<i>Tablica 25. Popis projekata .....</i>	116
<i>Tablica 26. Kriteriji ocjene projektnih ideja.....</i>	121
<i>Tablica 27. Popis indikatora sukladno prioritetima PUR-a .....</i>	122

Popis grafova

Graf 1. Kretanje broja stanovnika Općine Vrbnik u razdoblju 1857. – 2011. godine	11
Graf 2. Distribucija stanovništva po dobi u Primorsko-goranskoj županiji.....	12
Graf 3: Struktura stanovništva prema dobi u Općini Vrbnik	12
Graf 4. Spolna struktura stanovništva Općine Vrbnik u 2011. godini	13
Graf 5. Zaposlenost prema područjima djelatnosti u Općini Vrbnik u 2011. godini.....	15
Graf 6. Struktura nezaposlenih prema najviše postignutom stupnju obrazovanja u 2014. godini	15
Graf 7. Pokazatelji kretanja gospodarstva Općine Vrbnik u razdoblju 2007.-2013.	41
Graf 8. Poslovni rezultati poduzeća u Općini Vrbnik od 2007. do 2013. godine po djelatnostima	42
Graf 9. Broj tvrtki u Općini Vrbnik po djelatnostima u 2013. godini	44
Graf 10. Broj zaposlenih u Općini Vrbnik po djelatnostima u 2013. godini.....	44
Graf 11. Struktura ukupnog prihoda po djelatnostima u 2013. godini	45
Graf 12. Ostvarenje dobiti poduzeća prema djelatnostima u 2013. godini	45
Graf 13. Udio pojedinih djelatnosti u izvozu u 2013. godini.....	46
Graf 14. Struktura obrtništva na području Općine Vrbnik.....	47
Graf 15. Usporedni prikaz noćenja na otoku Krku za 2013. i 2014. godinu	48
Graf 16. Struktura i visina ukupnog prihoda Općine Vrbnik za razdoblje 2002. – 2014.....	62
Graf 17. Prikaz visine i strukture ostvarenih prihoda od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna u razdoblju 2011. – 2014. s planom za 2015. godinu	62
Graf 18. Prikaz pojedinih skupina ostvarenih rashoda općine Vrbnik – ekonomska klasifikacija u razdoblju 2002.- 2014.....	63
Graf 19. Proračunska ulaganja u programske aktivnosti i projekte prema funkcionalnoj podjeli.....	65

Popis slika

Slika 1. Geografski smještaj Primorsko-goranske županije u Hrvatskoj.....	10
Slika 2. Lokacija Općine Vrbnik u Republici Hrvatskoj	11
Slika 3. Pedološka karta otoka Krka	17
Slika 4. Klimatska regionalizacija po Koppenovoj klasifikaciji	20
Slika 5. Dio Kartografskog prikaza 3a - Uvjeti korištenja i zaštite prostora – Zaštita prirodne baštine	21
Slika 6. Dio Kartografskog prikaza 3b, Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Zaštita kulturno povijesnog nasljeđa	25
Slika 7. Dio kartografskog prikaza, 3c. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Kakvoća podzemnih i površinskih voda i područja posebne zaštite voda.....	27
Slika 8. Dio Kartografskog prikaza 2c – Korištenje voda, odvodnja otpadnih voda i uređenje voda i vodotoka.....	32
Slika 9. Dio Kartografskog prikaza 2a – Elektroenergetika	34
Slika 10. Luka Vrbnik.....	36
Slika 11. Dio Kartografskog prikaza 1 – Korištenje i namjena površina	59
Slika 12. Shematski prikaz strukture odgovornosti za izradu, provedbu i praćenje PUR-a Vrbnik	116

1 UVODNE POSTAVKE

1.1 Što je program ukupnog razvoja i čemu služi

Održiv regionalni razvoj kao i razvoj lokalnih sredina jedan je od temeljnih prioriteta u Republici Hrvatskoj i EU. Prihvaćen je koncept poticanja održivog razvoja lokalnih područja koji se bazira na održivom gospodarskom razvoju, povećanju životnog standarda te očuvanju prirodne, kulturne i tradicijske baštine. Na taj način, lokalna područja u suvremenoj Europi, transformiraju se u ekološki očuvane sredine koje se sustavno opremaju s komunalnom i društvenom infrastrukturom, razvijaju lokalno poduzetništvo i povezuju se s okruženjem. Takve sredine postaju ugodne za život i privlačne za ulaganja, omogućavaju rastuću zaposlenost i sve bolji životni standard svojim stanovnicima. Europski koncept regionalnog i lokalnog razvoja, temeljen na sustavu strateškog planiranja, prihvatila je i Republika Hrvatska, koja je također utvrdila razvojne strategije i sektorske programe na nacionalnoj i regionalnoj razini, usklađene sa strateškim smjernicama EU za razdoblje 2014.-2020. godine. Radi neravnomjernog razvoja pojedinih područja odnosno regija te različitih društvenih skupina, Republika Hrvatska prepoznala je potrebu da se definira politika regionalnog razvoja sukladna praksi Europske unije (EU), sve u cilju smanjenja socijalnih i gospodarskih razlika pojedinih regija, odnosno ekonomske i socijalne kohezije.

Regionalni razvoj jedna je od najvažnijih smjernica Europske unije koja čak trećinu svoga proračuna izdvaja za razvoj slabije razvijenih regija u EU, kroz takozvanu kohezijsku politiku EU. Politika ravnomjernog regionalnog razvoja u RH podrazumijeva planiranje, provođenje i koordinaciju aktivnosti regionalne razvojne politike i uspostave cjelovitog sustava programiranja, upravljanja i financiranja regionalnog razvoja.

Ovakva se politika provodi pomoću različitih strukturnih i kohezijskih EU fondova za bolju konkurentsku sposobnost regije i standard građana. Prema tome, polazeći od smjernica EU i usvajanjem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, a nakon što su u RH doneseni operativni programi i pošto su u županijama donesene županijske razvojne strategije, ispunjeni su i uvjeti da lokalne zajednice (jedinice lokalne samouprave) mogu započeti s učinkovitim upravljanjem vlastitog razvoja.

Uspostavljen je, dakle, sustav nacionalnog, regionalnog i lokalnog razvoja koji će omogućiti:

- jasno definiranje potreba razvoja,
- usuglašavanje razvojnih prioriteta,
- razvijanje ideja i predlaganje projekata naročito za ulaganje javnih sredstava u pojedina područja iz lokalnih, regionalnih, nacionalnih i EU izvora.

Radi toga se izrađuju strateški dokumenti navedenih razina kao instrumenti za provedbu zacrtanih prioriteta svake takve razine. Strateški dokumenti niže razine trebaju biti usklađeni s onima više razine.

1.2 Konceptcija Plana ukupnog razvoja Općine Vrbnik

Općina Vrbnik je temeljem svega gore navedenog ali i duboko svjesna potreba planiranja budućeg razvoja krenula u izradu Strategije - Programa ukupnog razvoja Općine Vrbnik za razdoblje 2015 – 2020 godine. Namjera je povezati lokalne razvojne potrebe s regionalnim, nacionalnim i europskim prioritetima te sukladno tome dostupnim europskim i nacionalnim financijskim sredstvima. Pri planiranju izrade PUR-a krenulo se od ideje da se kreira dokument koji će se nasloniti na programsko

i financijsko razdoblje EU-a koje obuhvaća period od 2014 – 2020 godine. Sukladno tome, PUR Općine Vrbnik se naslanja na postojeće dokumente:

- Strategija Europa 2020
- Nacionalni strateški referentni okvir 2014 – 2020
- Nacionalni plan razvoja 2014 -2020
- Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014 -2020
- Operativni program Ljudski resursi 2014 – 2020
- Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2015 – 2020

Izrada Plana ukupnog razvoja Općine Vrbnik uključuje četiri osnovna koraka:

- Analizu postojećeg stanja
- Identifikaciju ključnih problema i SWOT analizu
- Prepoznavanje vizije i razvojnih ciljeva
- Identifikaciju potrebnih mjera i razvojnih projekata

Analiza postojećeg stanja je drugo poglavlje u izradi PUR-a, a slijedi odmah nakon poglavlja u kome se razmatra definicija PUR-a, njegova svrha i namjena. Kroz analizu postojećeg stanja se razmatraju sljedeći elementi:

- I. Prostor
- II. Stanovništvo
- III. Prirodna obilježja
- IV. Kulturno-povijesna baština
- V. Zaštita okoliša
- VI. Komunalna infrastruktura i energetika
- VII. Prometna infrastruktura
- VIII. Gospodarstvo
- IX. Društvene djelatnosti
- X. Postojeće razvojne strategije i programi
- XI. Prikaz kapaciteta za upravljanje razvojem

Identifikacija ključnih problema i SWOT analiza je treće poglavlje u kojem se identificiraju ključne snage Općine Vrbnik i njene razvojne prilike te se identificiraju slabosti i prijetnje koje mogu biti ograničavajuće u njenom razvoju.

U drugoj cjelini Plana ukupnog razvoja Općine Vrbnik izradit će se strategija razvoja do 2020. godine. Strategija lokalnog razvoja Općine nudi rješenja koja su temeljena na detaljnoj analizi Općine Vrbnik, ali i ostalim čimbenicima koji snažno djeluju na njen razvoj. Oformljen radni tim, sukladno izrađenoj analizi, definira ključne probleme koji se pojavljuju na području Općine. Temeljem usuglašenih problema i izazova koji stoje pred Općinom utvrđena je vizija Općine Vrbnik do 2020. godine te su definirani strateški ciljevi. Kako bi se ostvarili strateški ciljevi, određeni su prioriteti razvoja unutar svakog strateškog cilja, te mjere i razvojni projekti koji su nužni da bi se Strategija razvoja Općine Vrbnik mogla realizirati. Poglavlje sadrži i poveznicu između PUR-a Općine Vrbnik te postojećih strateških dokumenata na regionalnoj i nacionalnoj razini, kao i postojećih EU strategija.

Posebna pažnja posvećena je analizi razvojnih projekata, prije svega njihovim mogućnostima financiranja, čime se ispunjava i jedan od osnovnih ciljeva izrade, a to je da PUR Općine Vrbnik postane prepoznatljiv i učinkovit okvir za financiranje razvojnih projekata, odnosno da se dostupna sredstva odnose na one projekte koji jasno doprinose realizaciji postavljenih strateških ciljeva i razvojnih prioriteta.

Slijede poglavlja koja opisuju moguće izvore financiranja, poveznice PUR-a Vrbnik sa strateškim dokumentima viših razina te načini provedbe, praćenja, kontrole i ažuriranja izrađenog Programa.

U trenutku kad se završi izrada PUR-a, te nakon što ga usvoji Općinsko vijeće, treba započeti njegova provedba. Ključan preduvjet provedbe svakako je povezivanje PUR-a i proračuna Općine – realizacija programa zahtjeva strogo povezivanje planiranja projekata s godišnjim i višegodišnjim proračunskim planiranjem.

Vezano uz Zahtjev za ocjenu o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš i prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije – Programa ukupnog razvoja Općine Vrbnik za razdoblje 2015. – 2020. tražilo se mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode. Dopisom Ministarstva zaštite okoliša i prirode od 9. prosinca 2015. godine zavedeno pod klasom: 612-07/15-58/69 i urbrojem: 517-07-2-1-15-4 dano je mišljenje da je Strategija – Program ukupnog razvoja Općine Vrbnik za razdoblje 2015. – 2020. prihvatljiva za ekološku mrežu i da se za Strategiju – Program ukupnog razvoja Općine Vrbnik za razdoblje 2015. – 2020., ne treba provesti strateška procjena utjecaja na okoliš.

2 ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

2.1 Prostor

Primorsko-goranska županija nalazi se na zapadu Hrvatske i prostire se na 3.588 km² kopnene površine. Obuhvaća područje grada Rijeke, sjeveroistočni dio istarskog poluotoka, Kvarnerske otoke, Hrvatsko primorje i Gorski kotar. Na sjeveru, županija graniči sa Slovenijom, na zapadu s Istarskom županijom, na istoku s Karlovačkom i Ličko-senjskom županijom te na jugoistoku ima morsku granicu sa Zadarskom županijom.

Slika 1. Geografski smještaj Primorsko-goranske županije u Hrvatskoj

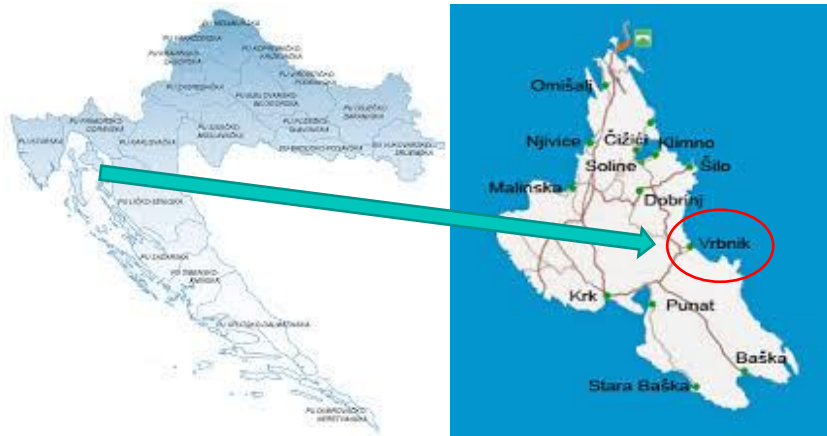
Sjedište Županije je Rijeka, treći po veličini hrvatski grad. Prema popisu iz 2011. godine, Primorsko-goranska županija sastoji se od 14 gradova, 22 općine i 510 naselja u sastavu gradova i općina. Duljina obalne crte u županiji je 1.065 km. Najviši vrh je Bjelolasica-Kula (1.534 m.), a najviše naselje Begovo Razdolje, na visini od 1.060 m.

Općina Vrbnik se nalazi u Primorsko-goranskoj županiji, a teritorijalno pripada otoku Krku. Na otoku Krku se uz Općinu Vrbnik i Grad Krk nalaze sljedeće općine: Baška, Dobrinj, Malinska, Omišalj i Punat. Općini Vrbnik pripadaju naselja Vrbnik, Garica, Kampelje i Risika. Geografski gledano, smještena je na istočnoj strani središnjeg dijela otoka Krka koji čine uzvisine oko Dobrinja te dva polja: Vrbničko i Dobrinjsko. Nalazi se nasuprot Novom Vinodolskom koji je na kopnu. Vrbnik je smješten na litici koja se strmo uzdiže 50-ak metara iznad mora. Susjedne općine su: Dobrinj na sjeveru, Krk na zapadu, Punat i Baška na jugu. S istočne strane je omeđuje Vinodolski kanal. Od Punta i Dobrinja Vrbnik je udaljen 8 km, a od Krčkog mosta 28 km.

Područje Općine Vrbnik je valovito, a na jugu brdovito s vrhovima preko 400 metara. Obale su pretežno strme i nepristupačne, naročito na južnom dijelu, a prema sjeveru su pristupačnije. Najznačajnije uvale su: Ogrul, Sršćica, Sveti Juraj, Pod Črnice u južnom dijelu te Kostrijčica, Drestelna, Melska i Sveti Marak na sjevernom dijelu.

Unutar Općine Vrbnik postoje dvije katastarske općine i to su: Vrbnik (za naselja Vrbnik i Risika) i Garica (za naselje Garica i Kampelje). Općina Vrbnik zauzima površinu od 77,62 km² površine na kopnu i moru, od čega je kopneni dio 49,30 km² što čini 1,4% ukupnog županijskog kopnenog prostora. Površina mora tj. pripadajućeg akvatorija iznosi 28,32 km² ili 36,5% ukupne površine Općine Vrbnik. Općina Vrbnik je odlično povezana cestovnim prometnicama, u blizini se nalazi Zračna luka Rijeka.

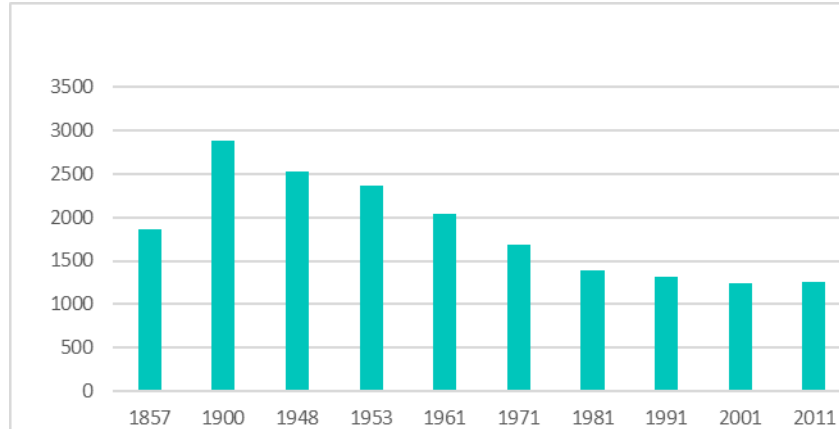
Slika 2. Lokacija Općine Vrbnik u Republici Hrvatskoj

2.2 Stanovništvo

Općina Vrbnik osnovana je 15. travnja 1993. godine i prilikom osnivanja područje broji 1.313 stanovnika. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Vrbnik je brojala 1.260 stanovnika i njezin udio u ukupnom broju stanovnika Primorsko-goranske županije iznosi 0,43% stanovništva. U odnosu na popis stanovništva iz 2001. godine broj stanovnika je neznatno porastao, u apsolutnom iznosu za 15 stanovnika i jedna je od rijetkih općina s pozitivnim demografskim prirastom. U isto vrijeme, Primorsko-goranska županija je izgubila 9.310 stanovnika. U sljedećem grafu prikazani su podaci kretanja stanovništva Općine Vrbnik u razdoblju 1857.-2011. godina.

Graf 1. Kretanje broja stanovnika Općine Vrbnik u razdoblju 1857. – 2011. godine

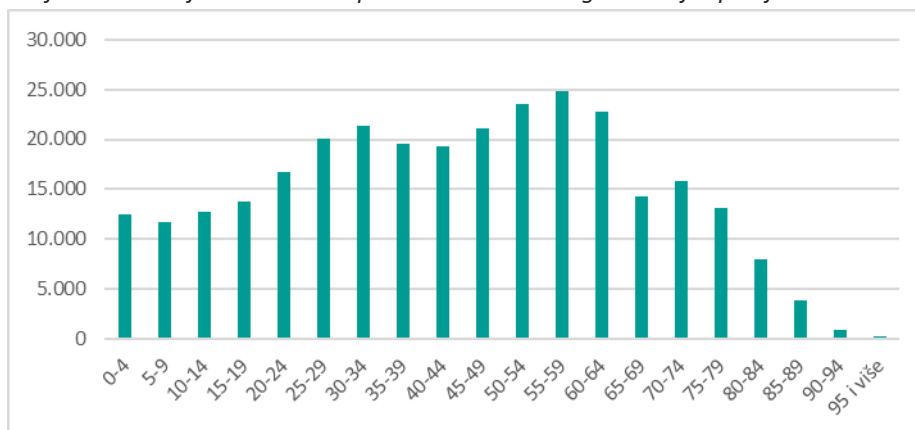
Izvor: DZS, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Već od 1900. godine broj stanovnika Općine Vrbnik je u silaznoj putanji sve do zadnjeg popisa stanovništva iz 2011. godine. Mali demografski prirast je ohrabrujući i daje naznaku blagog demografskog oporavka.

Prosječna starost stanovništva Republike Hrvatske 2011. godine bila je 41.7 godina u usporedbi sa 39.3 godine u 2001. Statistika pokazuje kako su žene u pravilu starije od muškaraca; 2011. godine, žene u Hrvatskoj bile su prosječno stare 43.4 godine, a muškarci 39.9 godina. Primorsko-goranska županija je prosječno starija od državnog prosjeka, s obzirom da je prosječna starost stanovništva u Primorsko-goranskoj županiji 43.9 godina, što populaciju županije čini 2.2 godine starijom od prosjeka. Po indeksu starosti (postotku populacije starosti od 60 godina i više u odnosu na populaciju

starosti od 0-19) Republika Hrvatska ima prosjek od 115.0, dok Primorsko-goranska županija ima indeks starenja od 155.3. Jedino Ličko-senjska županija ima viši indeks starenja stanovništva od Primorsko-goranske županije što znači da potonja ima relativno visok broj osoba koje imaju 60 ili više godina i relativno nizak broj stanovnika mlađih od 19 godina života. Sljedeća tablica pokazuje distribuciju stanovništva po godinama života u Primorsko-goranskoj županiji.

Graf 2. Distribucija stanovništva po dobi u Primorsko-goranskoj županiji

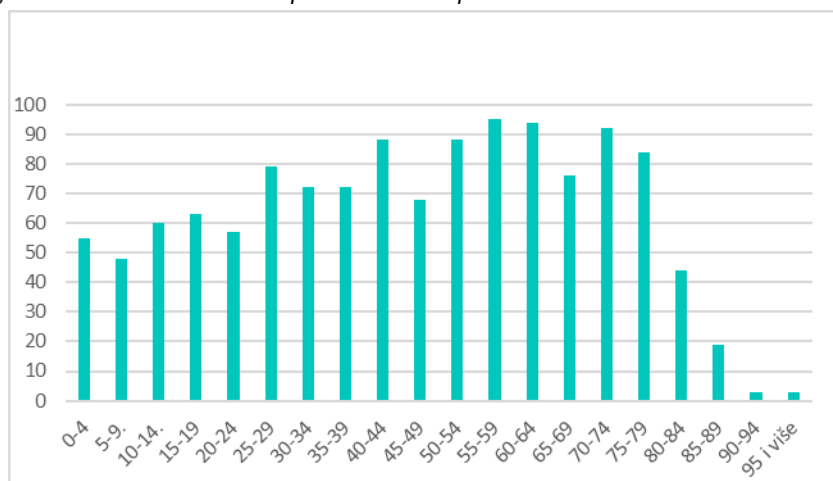

Izvor: DZS, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Navedena tablica pokazuje kako najveći broj stanovnika Primorsko-goranske županije ima između 55-59 godina života (24.773 stanovnika ili 8,36%). Dobna skupina od 50-55 godina života je sljedeća po broju stanovnika, dok je treća po redu dobna skupina od 60-64. Iz navedenog je evidentno kako je Primorsko-goranska županija pretežito nastanjena starijom populacijom.

Općina Vrbnik sa prosječnom starosti od 46 godina spada u starije Općine u Hrvatskoj, a prema podacima Eurostata iz 2011. godine, starost je značajno viša i od prosjeka EU27 koji iznosi 41,2.

Graf 3: Struktura stanovništva prema dobi u Općini Vrbnik

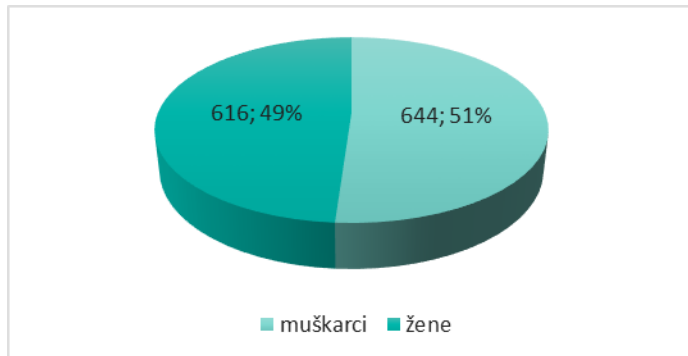

Izvor: DZS, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Najveći broj stanovnika je radno aktivan i nalazi se u skupini između 15 i 64 godine. Oni čine 62% ukupnog stanovništva. U dobnoj skupini starije populacije, iznad 65 godine života, se nalazi 321 osoba ili 26%. Mladi od 15-24 godine čine 9,5% ukupne populacije, a populaciju djece od 0-14 godine života čini 13% populacije. Prosječna starost stanovništva je 46 godina, za muškarce 44,8 godina, a za

žene 47,2 godine. Time je Općina Vrbnik u prosjeku starija od Primorsko-goranske županije u kojoj je prosječna starost stanovništva 43,9 godina te od prosjeka za Republiku Hrvatsku u kojoj je prosječna starost stanovnika 41,7 godina. Pokazatelji za Općinu Vrbnik nisu ohrabrujući iako podatak o broju djece u razdoblju od 0-14 godina života je za 0,5% viši od prosjeka županije. Prema popisu stanovništva iz 2011. broj žena koje žive u županiji je nešto veći od broja muškaraca te je zabilježeno 153,110 žena (51,69%) i 143,085 muškaraca (48,31%). Sljedeći prilog daje grafičku prezentaciju spolne strukture stanovništva Općine Vrbnik iz koje je vidljivo da je spolna struktura Općine podjednaka u odnosu muškaraca i žena, odnosno u Općini je 51% muškaraca i 49% žena.

Graf 4. Spolna struktura stanovništva Općine Vrbnik u 2011. godini

Izvor: DZS, 2012a, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Gustoća naseljenosti Županije od 82.55 stanovnika po km² iznosi 8.84% više nego gustoća naseljenosti u Hrvatskoj. Međutim, većina stanovništva naseljava Grad Rijeku (128.102 stanovnika), koja je po broju stanovnika treći grad po veličini u Hrvatskoj. Gustoća naseljenosti Općine Vrbnik iznosi 25 stanovnika po km² što je tri puta manje od državnog prosjeka i Općinu svrstava u slabije urbanizirana naselja. Ukupan broj kućanstava, prema dostupnim podacima Popisa iz 2011. godine je 520, a prosječan broj članova u kućanstvu 2,4. Prosječan broj članova po kućanstvu je niži od prosjeka RH (2,8) i od prosjeka PGŽ-a (2,51).

Obrazovna struktura stanovništva Općine Vrbnik može se vidjeti u slijedećem grafu iz kojeg je vidljivo da je obrazovna struktura stanovnika Općine Vrbnik nešto lošija od prosjeka za PGŽ. U distribuciji završenih škola prevladava srednja škola sa 55% dok je prosjek za županiju 58%, a za RH 53%. Stručni i sveučilišni studij završilo je 16% stanovnika, što je niže od županijskog prosjeka koji iznosi 20%, ali je identično prosjeku RH. Osnovnu je školu završilo 27% stanovnika, a 0,4% stanovnika nema niti jedan razred završene škole. U toj kategoriji trostruko je više žena. Vidljivo je da su gotovo svi stanovnici Vrbnika polazili školu (ukupno 4 nije završilo niti jedan razred) što znači da su svi pismeni. Međutim, pri postizanju višeg obrazovanja potrebno je učiniti određene napore kako bi se postotak povećao.

Tablica 1. Usporedna obrazovna struktura RH, PGŽ i Općine Vrbnik

Područje	Bez škole	1-3 razreda OŠ	4-7 razreda OŠ	OŠ	Srednja škola	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat
RH	2%	1%	7%	21%	53%	10%	1%	0%
PGŽ	1%	0%	4%	17%	58%	12%	1%	1%
Vrbnik	0%	0%	2%	27%	55%	8%	0%	0%

Izvor: DZS, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Prema podacima iz 2011. godine 54% stanovništva od rođenja živi u Općini Vrbnik. Većina doseljenih stanovnika (46%) u Općinu Vrbnik je uglavnom iz drugog grada/općine Primorsko-goranske županije. Podaci o migracijskim obilježjima mogu se vidjeti u donjoj tablici.

Tablica 2. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu

Opis	Od rođenja stanuje u istom naselju	Dospeljeno u naselje stanovanja				
		Svega	Iz drugog naselja iste općine	Iz drugog grada ili općine iste županije	Iz druge županije	Iz inozemstva
Ukupno	677	492	14	379	99	91
muških	361	243	5	200	38	40
ženskih	316	249	9	179	61	51

Izvor: DZS, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

• Zaposlenost

U Općini Vrbnik u 2014. godini je bilo zaposleno 478 osoba, od čega 288 muškaraca i 190 žena. Najveći broj je zaposlen kod nekog od poslodavaca 82%, a samozaposlenih je 14%.

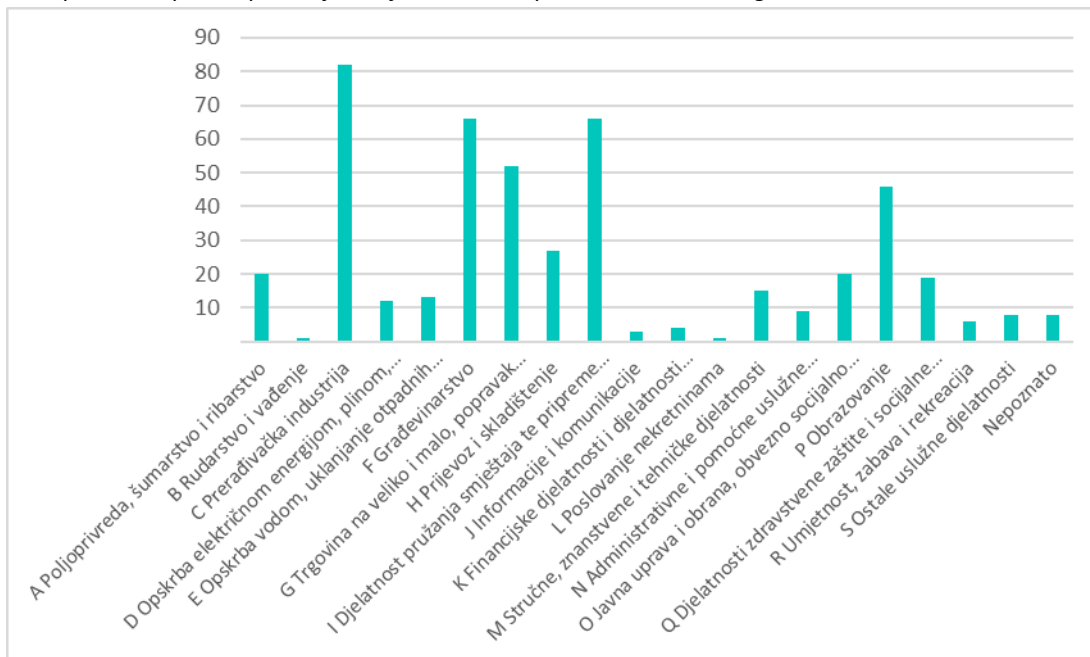
Tablica 3. Zaposleni u Općini Vrbnik u 2014. godini

Spol	Ukupno	Zaposlenici	Samozaposleni			Pomažući članovi obitelji	Ostale zaposlene osobe	Nepoznato
			svega	poslodavci	osobe koje rade za vlastiti račun			
sv.	478	392	67	35	32	7	2	10
m	288	220	57	29	28	2	2	7
ž	190	172	10	6	4	5	-	3

Izvor: DZS, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Najveći broj zaposlenih je u djelatnosti prerađivačke industrije s udjelom od 17%, zatim u djelatnosti građevinarstva s 14% kao i u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, potom u djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala s 11%, obrazovanje s 10%, slijedi prijevoz i skladištenje s 6%, te sa po 4% poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo; javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi.

Graf 5. Zaposlenost prema područjima djelatnosti u Općini Vrbnik u 2011. godini

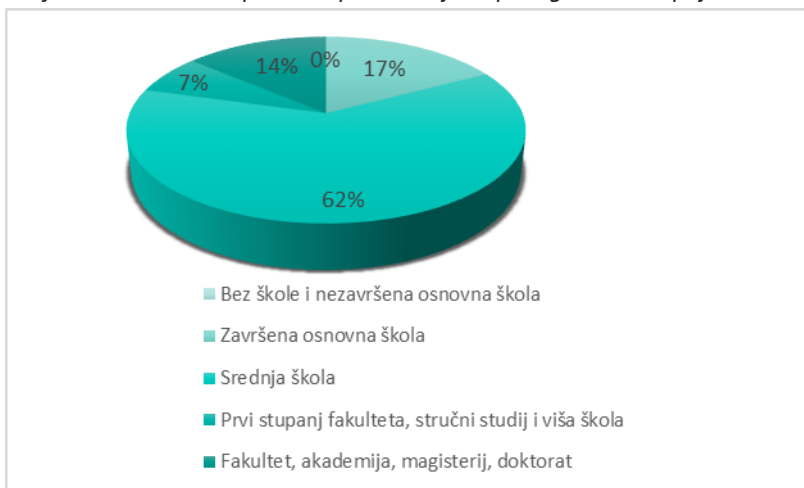

Izvor: DZS, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

• **Nezaposlenost**

Najviše nezaposlenih prema kriteriju stupnja obrazovanja je u skupini završene srednje škole za zanimanja u trajanju od 4 godine i više (31%) te u istom postotku u skupini završene srednje škole za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike. Slijede nezaposlene osobe sa završenom osnovnom školom (21%) te potom visoko obrazovane osobe (14%). Prikaz strukture nezaposlenih prema najvišem postignutom stupnju obrazovanja dan je u slijedećem grafičkom prikazu.

Graf 6. Struktura nezaposlenih prema najviše postignutom stupnju obrazovanja u 2014. godini

Izvor: HZZ, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

- **PROBLEMI I IZAZOVI POVEZANI SA STANOVNIŠTVOM**

- Niža razina edukacije stanovništva u odnosu na prosjek PGŽ-a
- Razvijati programe potpore studentima
- Poticati programe cjeloživotne edukacije
- Osmisliti programe edukacije i podizanja vještina za grupe kojima prijeti socijalno isključivanje
- Poticati samozapošljavanje
- Pomagati obiteljima i posebno poticati višečlane obitelji
- Osmisliti programe za starije i nemoćne osobe
- Poticati natalitet

2.3 Prirodna obilježja Općine Vrbnik

2.3.1 Reljef

Otok Krk pripada kvarnerskoj skupini otoka smještenoj u sjevernom Jadranu između poluotoka Istre na zapadu te Hrvatskog primorja na istoku. Okružen je Vinodolskim kanalom s istočne, Riječkim zaljevom sa sjeverozapadne i Kvarnerićem s jugozapadne strane. Trokutastog je oblika ili točnije oblika nepravilnog četverokuta. Otok Krk je drugi najveći otok na Jadranskom moru s površinom od 405,78 km². Obala otoka Krka, dužine 219,12 km, sa strane je Riječkog zaljeva niska i pristupačna, u Kvarneriću je djelomično niska i razvedena, s brojnim uvalama. Najveća uvala je Puntarska draga. Obala u Vinodolskom kanalu podijeljena je u tri cjeline. Južna je izrazito strma gdje se vrhovi od preko 400 metara gotovo okomito spuštaju u more, srednji dio je manje strm te pristupačniji, naročito oko uvale Soline, dok je sjeverni dio obale ponovno strm i potpuno nepristupačan.

Istočni dio središnjeg Krka čine uzvisine oko Dobrinja te dva polja: Vrbničko (Vrbansko) i Dobrinjsko. Za razliku od Vrbničkog koje je u potpunosti iskorišteno za poljoprivredu tj. vinogradarstvo, Dobrinjsko je polje potpuno zapušteno i zarašćeno gustom šumskom vegetacijom. Kroz oba polja teku potoci, a u tom je kraju i više izvorišta koja se također koriste za vodoopskrbu; najznačajniji su Ogreni kraj Dobrinja i Paprata kraj Risike. Istočna je obala niska samo oko uvale Soline, a zatim se postepeno diže. Na njoj su najveća naselja Vrbnik i Šilo.

Obalnim dijelom dominira stjenovita obala sa naglašeno strmim stranama. Obalna crta je razvedena oštrim usjecima i manjim uvalama. S obzirom da prevladavaju gole stijene i do 50 m nad morem, sa kopna su dostupni samo neki dijelovi obalnog pojasa. Siluatom dominira stari grad Vrbnik. Središnjim kopnenim dijelom dominira blago nabrana zaravan i dijeli taj prostor na istočni dio sa Vrbničkim poljem koji se pruža u smjeru sjeverozapad – jugoistok te jugozapadni dio prema Krčkom zaljevu. Raznolikost karaktera ovih struktura: kultivirano Vrbničko polje - ravnica, te prirodni ambijent samoniklih šuma, šikara, livada i kamenjara, te bujičnih tokova predstavljaju izuzetno vrijedne resurse. U središnjem dijelu se nalaze i ostala tri naselja: Garica, Risika i Kampelje.

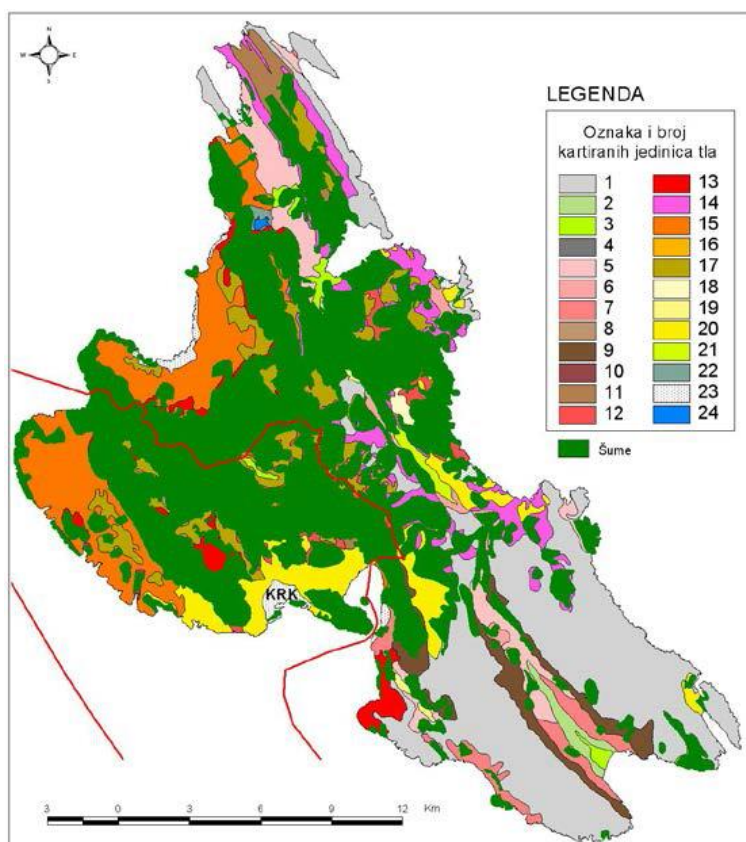
2.3.2 Vrste tla i poljoprivredna zemljišta

Na području svih otoka Hrvatske pa tako i na području otoka Krka, tlo je jedno od najvažnijih prirodnih bogatstava te predstavlja važan prirodni resurs. Stoga je nužno o tome voditi računa kako bi ga se iskorištavalo na održivi način.

Prema službenim statističkim podacima iz 2011. godine, 142.134 ha (40% ukupne kopnene površine Primorsko-goranske županije) čini poljoprivredno zemljište, ali struktura poljoprivrednog zemljišta je nepovoljna. Obradive površine i livade zauzimaju 47.339 ha (33,3% ukupnih poljoprivrednih površina, odnosno 13% kopnene površine Županije), a pretežito krški pašnjaci niske bonitetne klase pokrivaju 94.795 ha (66,7%). Očigledan je stalan gubitak vrijednog poljoprivrednog zemljišta te je Prostornim planom Primorsko-goranske županije određena obveza da se u prostornim planovima uređenja općina i gradova štiti poljoprivredno zemljište visokog boniteta. Tako se prostornim planovima uređenja općina i gradova (donesenim ili u izradi) najstrože štite poljoprivredna zemljišta I. kategorije (IV. i djelomično V. bonitetne klase), koja predstavljaju najvrjednija tla koja se štite i namjenjuju primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Slika 3. Pedološka karta otoka Krka

Izvor: Strateški program održivog razvoja poljoprivrede Grada Krka

Zemljišta II. kategorije obuhvaćaju zemljišta V. i VI. bonitetne klase. U sklopu prostornih planova uređenja općina i gradova odgovarajućim mjerama štite se najvrjednija i najdublja tla, tla povoljne prirodne dreniranosti, najmanje stjenovitosti površine kao i antropogena zemljišta II kategorije (planiranjem stambenih zona manje gustoće naseljenosti u kojima je poljoprivredno zemljište odgovarajuće uklopljeno, zaštićeno i privedeno svojoj svrsi u okviru manjih gospodarstava i okućnica). Zemljišta II. kategorije koja nisu namijenjena poljoprivrednoj proizvodnji mogu se pošumiti ili sačuvati za pašnjake.

Sukladno Strateškom programu održivog razvoja poljoprivrede Grada Krka odnosno Procjeni pogodnosti poljoprivrednog zemljišta izvršena je procjena pogodnosti poljoprivrednog zemljišta za pojedine grane poljoprivredne proizvodnje, a temeljem značajki tla, klime, reljefa i zahtjeva glavnih

poljoprivrednih kultura koje se mogu uzgajati u predmetnom području. Područje Općine Vrbnik odnosno Vrbničko polje je svrstano u kategoriju P1 koja označava dobro pogodna zemljišta te manji dio područja je označen s P-2 što označava umjereno pogodna zemljišta, a najveći dio se smatra ograničeno pogodnim zemljištima i označen je s P-3. Ovu klasu karakteriziraju ograničenja koja znatno ugrožavaju uzgoj ratarskih kultura te bi ih trebalo otkloniti melioracijskim zahvatima. Sukladno navedenom, područje P-1 je pogodno za uzgoj voćnih vrsta, vinove loze i maslina, područje P-2 je umjereno pogodno, a područje P-3 kako je navedeno zahtjeva melioracijske zahvate.

Na području otoka Krka oko 120 ha zasađeno je vinovom lozom. Glavnina vinogradarske proizvodnje predstavlja proizvodnja bijele autohtone sorte Žlahtina na području Vrbničkog polja na 90 ha. Zadrugari Poljoprivredne zadruge „Vrbnik“ obrađuju 65 ha vinograda i prosječno proizvedu 70 do 80 vagona grožđa. Ostalih 20 ha na lokaciji Vrbničkog polja obrađuju i prerađuju obiteljske zadruge i mali vinari poljoprivredne zadruge Gospoja, poljoprivredne zadruge Nada, obrt Šipun, Vinarija Katunar, Kuća vina Ivan Katunar.

2.3.3 Vegetacija

Čitavo je područje prekriveno bujnim šumama, šikarama (drača, sviba, kalive), pašnjacima i poljima. Biljni svijet obiluje sa 1.300 različitih vrsta. Na okomitim stijenama nalazi se endemična vrsta istarski zvončić i dalmatinski zečuri. Botanička zanimljivost prostora Općine Vrbnik po kojoj su neka naselja i dobila ime je paprat i vrijes. Osim šuma prevladavaju i ratarske površine (polja) na kojima su zastupljeni vinogradi, povrtlarske kulture i maslinarstvo. Jugoistočni dio prostora zahvaćen je prevladavajućom vegetacijom kamenjarskih pašnjaka. Kratak pregled biljnih zajednica na području Općine Vrbnik je kako slijedi:

- Šumska vegetacija
- Kamenjarski pašnjaci i livade
- Vegetacija stijena, polu spilja, obalnih grebena i točila
- Poljoprivredne površine

Glavninu površine Općine Vrbnik pokrivaju šume hrasta medunca i bijelog graba. U dubokim dolinama, razvila se šumska zajednica šumarice i običnog graba. U zoni Vrbničkog polja razvila se asocijacija šume medunca i bijelog graba s crnim grabom. Najviše područje Općine Vrbnik zauzima klima zonalna šuma hrasta medunca i crnog graba. Ukupna površina državnih šuma iznosi 4.325 ha, od čega na šume otpada 1.704 ha (39,65 %), a na neobraslo šumsko tlo i pašnjake 2.610 ha (60,35 %). Obraslo šumsko tlo dijelimo na gospodarske šume 1.704 ha (99%) i na zaštitne šume 11 ha(1%). Gospodarske šume namijenjene su proizvodnji drvne mase i imaju opće korisnu namjenu. Zaštitne šume zauzimaju 11 ha ukupne površine, a u svrsi su zaštite od erozije, izvora i objekata naselja, gospodarskih i drugih građevina. Na području Općine nalaze se 2 lokaliteta, na jednom raste zaštitna kultura crnog bora iznad uvale Kozica podignuta u svrhu smanjenja bujica i erozije, a drugi lokalitet je zaštitna šikara u predjelu Gradec, Paprata. Šumske površine na području Općine Vrbnik spadaju u III. stupanj (srednji) ugroženosti od požara.

Kamenjarski pašnjaci i livade zauzimaju manje površine Općine Vrbnik. Značajna su dva tipa kamenjarskog pašnjaka: kovilja i ljekovite kadulje (jugoistočno od Vrbnika) te kamenjarski pašnjaci smilice i ilirske vlasulje. Livade zauzimaju vrlo male površine.

Vegetacija stijena dolazi na klifovima unutar ornitološkog rezervata od rta Glavina do Male luke. Vegetacija obalnih grebena nalazi se na obalnom području od uvale Petrina do rta Rasohe. Vegetacija točila pripada asocijaciji primorskog mekinjaka.

Poljoprivredne površine su većim djelom pod vinogradima (Vrbničko polje). Tip tla i klimatske prilike uvjetovale su pojavu čuvene loze "Vrbničke žlahtine". Manje površine poljoprivrednog tla, okućnica i vrtova nalaze se oko naselja Garica, Risika, a koriste se u ratarskoj proizvodnji. Na padinama oko Puntarske drage te južno od Vrbnika, nalaze se manje površine pod maslinama i voćkama.

2.3.4 Vode

Slatkovodne vodene površine na kopnu obuhvaćaju izvore, vodotoke, jezera i akumulacije. Kroz Polje teče bujični potok (Vretenica potok), a vodotoci Veliki potok (ili Dobrinjski potok) koji teče u zaljev Soline i Suha rečica koja teče kroz Baščansku dragu su izvan područja Općine, ali je njihovo slivno izvorišno područje unutar područja Općine Vrbnik. Stoga je važno brinuti se o zaštiti slivnog područja izvorišta ovih potoka. Izvori su: Studenčica, Rovoznik, Grabovnik, Stupice i bunar EP-1. Vodotoci su: Vrbnički potok (Vretenica potok), te ostali bujični vodotoci: Grabrovnik, bujica Paprata i bujica Hlam. Sve veće lokve na području Vrbnik značajne su za stočarstvo i faunu, a nalaze se na lokalitetima: Zakojnica, Paprata, Miklena, Melinjak, Misučajnica, Uvala sv. Juraj, Čičernica, Mali Drmuni, Mandin stan, Mali Hlam, Veliki Hlam, Rt Tenki, Kotlići i Lukonjina itd.

Zaštitnim mjerama učinkovito se štite podzemne i površinske vode. S aspekta ugroženosti od onečišćenja, najosjetljivija područja predstavljaju slivovi podzemnih voda. Općenito, zone sanitarne zaštite izvorišta utvrđuju se odlukama koje imaju za cilj zabraniti ili ograničiti određene djelatnosti radi sprečavanja onečišćenja podzemnih voda.

Vezano na potrebu zaštite površinskih voda, treba nastojati čistiti i održavati postojeće lokve koje su predložene za spomenik prirode. Budući da su važne za očuvanje bio raznolikosti u uglavnom bezvodnom kraškom području otoka, potrebno je sve lokve evidentirati i štititi. Velikim brojem lokvi naročito se ističe Misučajnica, uvala sv. Juraj, te lokaliteti: Paprata, Miklena, Melinjak, Čičernice, Mandin stan, M. Hlam, V. Hlam i Lukonjin uključene su u prijedlog područja za zaštitu (spomenik prirode, etnološko područje), zbog kasnijeg upravljanja i njihove zaštite od zarašćivanja te zaštite rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta.

2.3.5 More, podmorje i pomorsko dobro

Sukladno odredbama Pomorskog zakonika (NN 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15), pomorsko dobro čine unutrašnje morske vode i teritorijalno more, njihovo dno i morsko podzemlje, te dio kopna koji je po svojoj prirodi namijenjen javnoj pomorskoj upotrebi ili je proglašen takvim. U tom smislu, pomorskim dobrom smatraju se: morska obala, luke, lukobrani, nasipi, sprudovi, hridi, grebeni, ušća rijeka koja se izljevaju u more, kanali spojeni s morem te u moru i pomorskom podzemlju živa i neživa prirodna bogatstva, ribe, rude i dr. More koje obuhvaća teritorij Općine Vrbnik raspoređeno je u dva susjedna akvatorija: na sjeveru Vinodolski kanal, na jugoistoku Velebitski kanal. Obale prema Vinodolskom kanalu se u relativno strmom nagibu spuštaju do dubine od 17-25 m, a u Velebitskom kanalu od 30 do 50 m.

Obalni je pojas gotovo u cijelosti vapnenasto hridinast. Okomite ili čak subvertikalne stijene u pravilu su slabo razvedene, te se neprekinuto ili stepenasto spuštaju u dubinu, a manje usjekline nalazimo gotovo svugdje. U završnim dijelovima uvala u pravilu nalazimo plaže krupnih oblutaka, dok pješčanih plaža u akvatoriju Vrbnika ima u uvali Sv. Marak i uvali Sv. Juraj.

Podmorje - Zajednica fotofilnih algi bogate vrstama na položenim obalama ugrožene su zagađenjem. Pjeskovito i sjenovito dno istočne obale otoka Krka nije dovoljno istraženo ali poznato je da je biološki vrlo zanimljivo i značajno. Uz opasnost izgradnje i zagađenja koje mogu ugroziti živi svijet, životne zajednice na dnu i njegove atraktivne vrste osjetljive su i na nekontrolirana ronjenja, ribolov i druge aktivnosti.

Obalna linija je u širem smislu granična linija između mora i kopna. To je pojas gdje prestaju fito zajednice halofilnih biljaka, a počinje rasti kopnena vegetacija. Horizontalno od te gornje linije, prema pomorskom zakoniku, u dubini kopna proteže se još jedan pojas od šest metara, što sve zajedno čini priobalno pomorsko dobro.

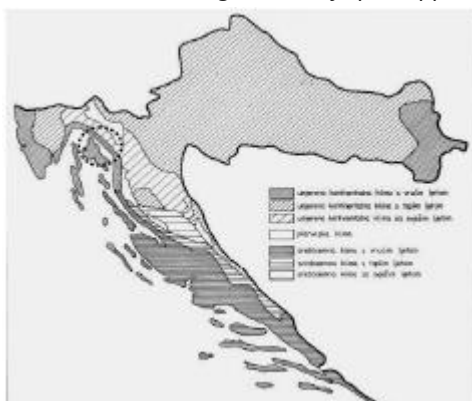
2.3.6 Klima

Otok Krk nalazi se u umjerenj klimatskoj zoni gdje su zime blage, a ljeta topla s blagom i ugodnom mediteranskom klimom. Prosječna godišnja temperatura zraka je 14-16°C. Najtopliji mjeseci u godini su svibanj, lipanj, kolovoz i rujan. Prosječna ljetna temperatura zraka je 22,8°C, a mora 23-25°C. Najhladniji mjeseci u godini su prosinac, siječanj i veljača. U tim mjesecima javljaju se i temperature ispod 0°C. Najhladniji mjesec je siječanj, a najtopliji srpanj.

Glavni vjetrovi su bura, jugo i maestral. Područje Općine Vrbnik okrenuto je Vinodolskom kanalu i Velebitskim padinama, stoga je izloženo udarima bure velikog intenziteta i donošenju većih količina soli koja se taloži na zaklonjenim mjestima.

Oborine nisu pravilno raspoređene - najviše oborina ima tijekom jeseni, a najmanje tijekom ljeta kada se javljaju i sušna razdoblja. Najvodniji mjesec je studeni te listopad i prosinac, a najsušniji mjeseci su lipanj i srpanj što izaziva zastoje, a ponekad i prekid vegetacije. Pojava tuče je rijetka, događa se u razdoblju od svakih četiri do pet godina.

Slika 4. Klimatska regionalizacija po Koppenovoj klasifikaciji

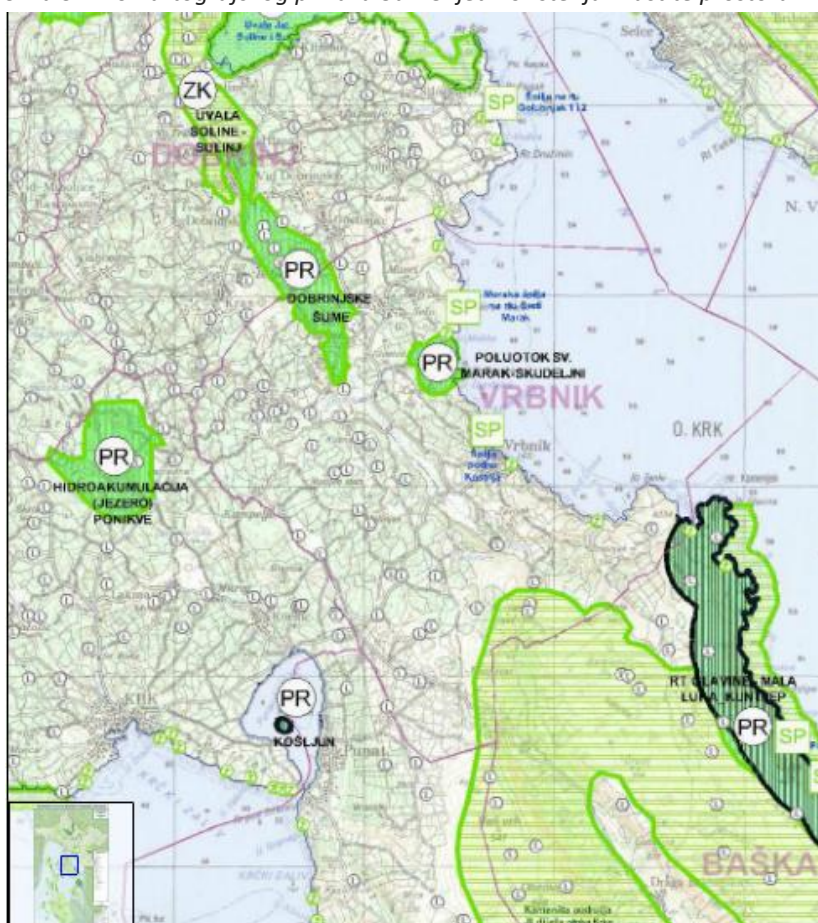
Izvor: Strategija razvoja poljoprivrede Grada Krka

Meteorološki uvjeti za prijem solarne energije su povoljni. Najpovoljniji uvjeti insolacije obzirom na duljinu svijetlog dijela dana, podnevne visine Sunca i na nedostatak naoblake vladaju ljeti, pa je zato od lipnja do kolovoza prosječno dnevno globalno zračenje oko 4,5 puta veće nego od studenog do siječnja. Srednji sezonski i godišnji broj trajanja sisanja Sunca iznosi 2.248 sati.

2.3.7 Prirodna baština

Na području Općine Vrbnik nema, temeljem Zakona o zaštiti prirode, zaštićenih dijelova prirode. Sukladno, novom Prostornom planu Primorsko-goranske županije na području Općine Vrbnik se predlaže Spomenik prirode – Špilja podno Kostrija, Posebni rezervat – Poluotok Sv. Marak – Skudeljni. Područje Općine Vrbnik djelomično obuhvaća Posebni rezervat – Dobrinjske šume i Rt Glavine, Mala Luka Kuntrep te Značajan krajobraz – Kamenita područja JI dijela otoka Krka. Novi Prostorni plan PGŽ-a, predlaže zone zaštite u Općini Vrbnik, kako se navodi na sljedećoj slici.

Slika 5. Dio Kartografskog prikaza 3a - Uvjeti korištenja i zaštite prostora – Zaštita prirodne baštine

Izvor: Izvadak iz prostornog plana Primorsko-goranske županije – kartografski dio

- Podmorska špilja Vrbnik - Smještena je 100m desno od ulaza u luku Vrbnik s promjerom ulaska otprilike 4m. Dugačka je 30m i duboka 20m. Sastav dna je mješavina pijeska i mulja. U centru se može vidjeti sunčeva zraka koja prolazi kroz usku šupljinu. Zaklon je ovdje pronašla endemska vrsta glavoča.
- "Poluotok" sv. Marak je mali komad kopna otoka Krka (Risika) značajno izdvojen od glavnog dijela otoka. Najpoznatiji je po pješčanoj plaži na koju dolazi veliki broj turista, pogotovo s malom djecom. Prostor je dobio ime po crkvi Svetog Marka koja se nalazi točno u centru

poluotoka. Crkvica je u ruševnom stanju. Nasuprot pristaništa na poluotok Sv. Marak nadovezuje se obronak Skudeljni.

- Posebni rezervat – Dobrinjske šume i Rt Glavine Mala Luka Kuntrep se samo malim dijelom nalaze na području Općine Vrbnik
- Značajan krajobraz – Kamenita područja JI dijela otoka Krka – manjim dijelom se nalaze na području Općine Vrbnik.

2.4 Kulturno-povijesna baština

Općine Vrbnik bogato je kulturno – povijesnim nasljeđem koje je dijelom registrirano i zaštićeno kao nepokretni spomenici kulture, a dijelom je evidentirano:

- Zaštićeni spomenici kulture
  - Povijesna jezgra Vrbnika (urbana cjelina)
  - Zaselak Glavica (ruralna cjelina)
  - Etnozona Risika – Paprata
  - Etnozona Risika – Dolinje selo
  - Etnozona Misučajnica
  - Kuća Volarić – etnološki objekt
  - Crkva Sv. Ivana Krstitelja
  - Crkva Sv. Jurja

Povijesna jezgra Vrbnika smještena je na stijeni ponad mora, na mjestu pred historijske gradine. Dobar položaj i plodno Vrbničko polje (antički agrer) u njegovu zaleđu uvjetovali su vrlo rani razvitak srednjovjekovnog grada. Prvi se puta spominje 1100. god. kao jedan od značajnih kaštela knezova krčkih. Unutar nekadašnjih bedema, uske se uličice koncentriraju oko dva urbana centra - crkvenoga glavnog trga s župnom crkvom sv. Marije, gradskom ložom i Kneževim dvorom i pučkoga trga uz gradska vrata gdje je bila bratimska kuća sv. Ivana. Povijesne građevine nose gotičke i renesansne stilske oblike.

Zaselak Glavica s neposrednim okolišem sastoji se od manjih stambeno-gospodarskih sklopova koji funkcijom i oblikom odražavaju poljodjelsku i stočarsku kulturu ovoga kraja od 15. i 16. st. Karakterističan tradicijski objekt je "mošuna", suhozidna gospodarska zgrada. Građevinskim intervencijama na stambenim objektima, te gradnjom novih, došlo je do devastacije izvornog ambijenta.

Etnozona Risika - Paprata, obuhvaća zaselak Paprata sa širim poljoprivrednim okolišem. Grupe okućnica i zbijenih nizova karakteristični su za krčki ruralni prostor 18. i 19. st., dijelom su očuvani, a ruralni je krajolik zapušten.

Etnozona Risika - Dolinje selo, obuhvaća risički zaselak Dolinje selo i njegov širi okoliš. Naselje je zbijeno i sastoji se od manjih kamenih kuća s vanjskim stubištima i terasama na svod. Gospodarske su građevine unutar i uz rub naselja, što je karakteristično za krčki ruralni prostor. Većina je starih kuća izmijenjena kasnijim pregradnjama, a ruralni je širi okoliš zapušten.

Etnozona Misučajnica, jedan od nekadašnjih "stanova" na području vrbenskog krasa, obuhvaća stočarske objekte "margare" i "mošune", lokvu za napajanje blaga i gumno, te predstavlja paleo mediteranski tip tradicijskog gospodarstva. Cijela je zona zapuštena i izvan upotrebe, ali su očuvani njezini osnovni elementi (lokva, suhozidne međe i zgrade).

Kuća Volarić - stambeni objekt s gospodarskim okolišem. Slikoviti objekt je dijelom ruševan i izvan funkcije, u neposrednoj blizini nalazi se veća novogradnja.

Crkva Sv. Ivana, Krstitelja (Vrbnik), smještena je izvan gradskih zidina, a sagrađena je 1323. godine. To je pravokutna građevina s trijemom, čiji je krov niži i pokriven kanalicom. Zid lađe je kameni, u gornjem dijelu ožbukani, a sa strane ima po jednu prozorsku os polukružnog završetka. U drugoj polovini gdje započinje apsidalni dio crkva se sužuje. Apsida ima sa strane po jednu prozorsku os. Ovaj dio građen je od fugiranog kamena. Krov je dvostrešan, pokriven kanalicom. Na zabatu je zvonik na preslicu. Portal je pravokutan s kamenim okvirima. U unutrašnjosti crkva ima jednu lađu, koja je od apside odijeljena trijumfalnim kamenim lukom. Apsida ima rebrasti svod, čija rebra stoje na konzolama.

Crkva Sv. Jurja, ruševine crkve Sv. Jurja nalaze se uz istoimenu uvalu Planinskog kanala. To je jednobrodna ne nadsvođena crkvice romaničkog tlocrta s polukružnom apsidom. S unutrašnje strane istočnog, južnog i zapadnog zida vidljivi su ostaci višebojnog ciklusa zidnih slikarija, s relativno sačuvanim likom Sv. Jurja na istočnom zidu i crtežom jedrenjaka na južnom zidu. Crtež Sv. Jurja uz crtež jedrenjaka jedina je zidna slikarija tog prikaza na sjevernojadranskom području. Prema povijesnim i usporednim podacima, te prema tehnici gradnje i slikarijama zaključuje se da je sagrađena i oslikana u XII. st. ili XIII. stoljeću. Pretpostavlja se da su je dali sagraditi knezovi Krčki, kasnije Frankopani.

PPUO Vrbnik daje zbirni prikaz kulturno-povijesne baštine Općine Vrbnik što se može vidjeti iz sljedeće tablice.

Tablica 4. Arheološke i hidroarheološke zone i lokaliteti

R.br.	Mjesto-naselje	Funk. Oblik povijesne građevine	Vrijeme-vrsta	Oblik zaštite
1	Garica			
1.1.	Gradec	Kaštel	Romanika arh. zona	Eviden.
1.2.	Krševanski vrh	Prapovijesna gradina	Arh. zona	Eviden.
2.	Risika			
	Rt Sv. Marko	Antika, romanika	Arh. Zona i hidroarheološka zona	Eviden.
3.	Vrbnik			
	Sv. Mavar	Romanika, gotika	Arh. zona	Eviden.
	Sv. Kuzam	Prapovij. gradina	Arh. zona	Eviden.
	Kostrij	Prapovij. gradina	Arh. zona	Eviden.

Tablica 5. Povijesna graditeljska cjelina

R.br.	Mjesto -Naselje	Vrsta cjeline	Oblik zaštite
1.	Vrbnik	Gradska cjelina	Regist.
2.	Glavica-Risika	Seoska cjelina	Regist.

Tablica 6. Etno zone i etno spomenici

R.br.	Mjesto-naselje	Funk. Oblik povijesne građevine	Vrijeme-vrsta	Oblik zaštite
1.	Paprata			
		Stambena kuća s okolišem	XVIII-XIX st. etnografski spomenik	Regist.
2.	Risika			
		Zbijeni tip naselja	XII st. poljopr. kraj etno zona	Regist.
3.	Paprata-Risika			
		Zbijeni tip naselja	XII-XIII st. poljopr. kraj etno zona	Regist.
4.	Misučajnica - Vrbnik			
		Sklop gospodarskog objekta	Predslav. Razdoblje stočar. Kraj etno zona	Regist.

Tablica 7. Povijesni sklop i građevina

R.br.	Mjesto-naselje	Funk. Oblik povijesne građ.	Vrijeme - vrsta	Oblik zaštite
1.	Garica			
		Crkva Sv. Krševan	roman.-XIX st. sakralna građevina	Eviden.
		Crkva Sv. Petar	XV st. sakralna građevina	Eviden.
2.	Vrbnik			
		Crkva Sv. Marija	XIV-XIX st. sakralna građevina	Eviden.
		Zvonik Župne crkve	XV st. sakralna građevina	Eviden.
		Crkva Blažene Djevice Marije od Porođenja	XV st. sakralna građevina	Eviden.
	Izvan gradskih zidina	Crkva Sv. Ivana Krstitelja	XIV st. sakralna građevina	Regist.
	Uvala Planin. kanala	Crkva Sv. Jurja	XII-XIII st. romanika sakralna građevina	Regist.
		Crkva Gospe od Zdravlja	XIX st. sakralna građevina	Eviden.
		Crkva Sv. Antona	XVII-XIX st. sakralna građevina	Eviden.
	Dubac	Crkva Sv. Ante Padovanskog	romanika sakralna građevina	Eviden.
		Bačin Dvor	XVI st. civilna građavina	Eviden.
		Gradski bedem	XVI st. utvrda	Eviden.
	Rovoznik	Crkva Sv. Marija Magdalena	XVI st. sakralna građevina	Eviden.

Treba napomenuti i da novi Prostorni plan PGŽ, kako se može vidjeti na sljedećoj slici, na području Općine Vrbnik registrira sljedeće lokalitete: Arheološka zona Kostrij, Etno zona Risika – Dolinje Selo, Etnozona Risika – Paprata, Povijesna urbana cjelina Vrbnik, Ruralna cjelina Glavica.

Slika 6. Dio Kartografskog prikaza 3b, Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Zaštita kulturno povijesnog nasljeđa

Izvor: Prostorni plan Primorsko-goranske županije

KLJUČNI PROBLEMI I IZAZOVI PRIRODNIH OBILJEŽJA I KULTURNO-POVIJESNE BAŠTINE

- **Prirodna obilježja**

- Nedovoljna valorizacija prirodne baštine kao razvojnog potencijala
- Sporadično korištenje prirodne baštine u komercijalne svrhe
- Poticati osmišljavanje programa i projekata koji će prirodnu baštinu staviti u funkciju razvoja i dati joj komercijalnu dimenziju
- Maksimalna iskorištenost Vrbničkog polja u komercijalne svrhe
- Nedostatak trajnih izvora financiranja za zaštitu prirodne baštine
- Uređenje plaža i kupališta

- **Kulturna baština**

- Nedovoljna valorizacija kulturne baštine kao razvojnog potencijala
- Nedostatak trajnih izvora za financiranje kulturne baštine
- Zapuštena i neobnovljena kulturna baština
- Nedovoljno osmišljenih programa koji bi koristili kulturnu baštinu u komercijalne svrhe
- Poticati obnovu kulturne baštine i stavljati je u razvojnu i komercijalnu funkciju

2.5 Zaštita okoliša

2.5.1 Praćenje stanja

Na području cijele Primorsko-goranske županije kontinuirano se prate kakvoća zraka, voda (podzemnih i površinskih voda zahvaćenim za vodoopskrbu, te unos onečišćenja kopnenim vodama u more) i obalnog mora (na plažama za kupanje).

2.5.2 Vode

Jedan od potencijalno najugroženijih prirodnih resursa na području Općine Vrbnik su izvori Rovoznik i Grabrovnik koji su, osim jezera Ponikve, glavni resursi vode za piće, stoga je nužno riješiti odvodnju i pročišćavanje, prvenstveno otpadnih voda naselja.

Svaka ljudska djelatnost u slivu predstavlja opasnost od onečišćivanja podzemnih i površinskih voda i narušavanje njihove kakvoće. Jedan od osnovnih načela zaštite voda u prirodi je održavanje njene kakvoće u granicama potrebe njenih korisnika. Sukladno Odluci o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na otoku Krku (SN PGŽ-a 17/2007) određena su područja sanitarne zaštite i mjere zaštite izvorišta vode za piće na području otoka Krka.

Na otoku Krku određena su sljedeća slivna izvorišta vode za piće:

- Slivno područje akumulacije Ponikve s izvorima Vela Fontana i Mala Fontana;
- Slivno područje Jezera kod Njivica s izvorom Vrutak;
- Slivno područje izvora u području Dobrinj – Vrbničko polje s izvorima Ogreni, Rovoznik i Grabrovnik te bunarom Paprata (EP1),
- Slivno područje izvorišta u Baščanskoj dolini: bunari EB1, EB2 i EB3 te izvori Sopot, Santis i Šibićevo,
- Slivno područje planiranog vodo zahvata – bunara u Staroj Baški: bunar SBZ-1.

Slivna područja izvorišta vode za piće na području otoka Krka podijeljena su prema stupnju opasnosti od onečišćenja i drugih nepovoljnih utjecaja, a na području Općine Vrbnik se nalazi Slivno područje izvora u području Dobrinj-Vrbničko polje koje je podijeljeno u četiri zone zaštite:

- zona ograničene zaštite (IV. zona) - Četvrta zona zaštite obuhvaća sliv akumulacije, odnosno jezera s mogućim tečenjem kroz krško podzemlje do zahvata vode u vremenu od 10 do 50 dana u uvjetima velikih voda, odnosno, područje s kojeg su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja manje od 1 cm/s.
- zona ograničenja i kontrole (III. zona) - Treća zona zaštite obuhvaća dio sliva izvora na području Dobrinj - Vrbničko polje, od granice četvrte zone do granice druge zone. Obuhvaća dijelove krških slivova s mogućim tečenjem vode kroz krško podzemlje do zahvata vode u razdoblju između 1 i 10 dana u uvjetima visokih vodnih valova odnosno područja u kojem su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja između 1-3 cm/s.
- zona strogog ograničenja (II. zona) - Obuhvaća dio sliva od vanjske granice sliva ili granice treće i četvrte zone, odnosno glavne podzemne i površinske drenažne tokove s mogućim tečenjem do zahvata vode do 24 sata, odnosno područja s kojeg su brzine (prividne i stvarne) tečenja veće od 3 cm/s.

- zona strogog režima (I. zona) - Prva zona zaštite utvrđuje se radi zaštite izvorišta, građevina i uređaja za zahvaćanje vode od bilo kakvog onečišćenja vode, te drugih namjernih ili slučajnih negativnih utjecaja. Prva zona obuhvaća neposredno naplavno područje izvora ili bunara, crpne stanice i građevina za pogon, održavanje i čuvanje izvorišta i vodoopskrbnih objekata.

Kontrolu zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju na području Primorsko-goranske županije za potrebe Ministarstva zdravlja obavlja Odsjek za kontrolu voda za piće i voda u prirodi Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije.

Na otoku Krku kontroliraju se vodovodi: Ponikve koji snabdijeva središnji i sjeverni dio otoka, vodovod Paprati za naselja Garica i Risika i vodovod Baška i Stara Baška koji snabdijeva naselja u Bašćanskoj dolini. Vodovod Ponikve crpi vodu izvora Vela Fontana čija se voda pročišćava postupkom aeracije kako bi se uklonili željezo i mangan koji u određenom razdoblju godine u vodi izvora Vela Fontana prelaze dozvoljenu vrijednost za vodu za piće. Za sjeverni dio otoka Vodovod Ponikve dobiva vodu iz riječkog vodovoda (u ljetnim mjesecima) koja se kontrolira u Omišlju. Vode bunara u Bašćanskoj dolini su vrlo čiste, pa se primjenjuje samo dezinfekcija vode. Vodovod Paprati također samo primjenjuje postupak kloriranja vode.

Slika 7. Dio kartografskog prikaza, 3c. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Kakvoća podzemnih i površinskih voda i područja posebne zaštite voda

Izvor: JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ, PP PGŽ

2.5.3 More

U Primorsko-goranskoj županiji uspostavljen je 1986. god. sustav trajnog praćenja stanja sanitarne kakvoće priobalnog mora za kupanje i rekreaciju te je uveden Pravilnik o kontroli kvalitete morske vode za kupanje i rekreaciju (NN 48/1986). Kriteriji za ocjenjivanje kakvoće mora na plažama, kao i metoda ispitivanja propisane su Uredbom o standardima kakvoće mora na morskim plažama (NN 33/96.), koja je usklađena s direktivom Europske unije o vodi za kupanje (76/160/EEC). Ispituju se fizička, kemijska i biološka svojstva morske vode. Kontrola kakvoće mora se za otok Krk kontrolira na 55 mjernih postaja za područje Omišlja, Njivica, Malinske, Krka, Punta, Baške i Dobrinja te Vrbnika.

Temeljem navedenog pravilnika, kakvoća mora se razvrstava u 4 kategorije, te se podaci redovno objavljuju na stranicama NZZJZ www.zzjzpgz.hr, koristeći kartografski i slikovni prikaz:

- izvrsno – plava boja oznake
- dobro – zelena boja oznake
- zadovoljavajuće – žuta boja oznake
- nezadovoljavajuće – crvena boja oznake.

Na području Općine Vrbnik, u 2014. godini, na jednoj je točki ispitivano more, ukupan broj ispitivanja je iznosio 10. U period od 2011. do 2014. godine izvršeno je ukupno 40 ispitivanja i zaključeno je da je more izvrsne kakvoće. Slijedeća tablica prikazuje popis točaka uzorkovanja s pojedinačnim ocjenama i godišnjom ocjenom, te udio pojedinačno ocjenjenih uzoraka. Višegodišnjim ispitivanjima na lokaciji Zgribnica ustanovljeno je da sanitarna kvaliteta obalnog mora zadovoljava tražene kriterije mora pogodnog za kupanje i rekreaciju prema Pravilniku o kontroli kvalitete morske vode za kupanje i rekreaciju (NN 48/1986) odnosno kvaliteta mora se ocjenjuje izvrsnom.

Tablica 8. Popis točaka uzorkovanja s pojedinačnim ocjenama i godišnjom ocjenom (za 2014.) i konačnom ocjenom (od 2011. do 2014.)

Plaža	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Godišnja ocjena	Konačna ocjena
Vrbnik - Zgribnica	28.05	09.05	23.06	07.07	21.07	04.08	18.06	04.09	15.09	29.09	1(10)	1(40)

Izvor: Kakvoća mora na morskim plažama u Primorsko-goranskoj županiji u 2014., Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ

2.5.4 Zrak

Praćenje kakvoće zraka na području otoka Krka provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, od sredine osamdesetih godina prošlog stoljeća, a prate se koncentracije sumpordioksida i dima, količine taložne tvari, te se analiziraju dnevni uzorci oborina.

Program ispitivanja kvalitete zraka obuhvaća praćenje vremenske i prostorne raspodjele onečišćujućih tvari koje se emitiraju iz industrijskih i energetske pogona, tehnoloških procesa, kotlovnica, prijevoznih sredstava te difuznih izvora. Praćenje kvalitete zraka na području Primorsko-goranske županije provodilo se temeljem više programa, a navodimo samo one koji su značajni za Vrbnik:

1. u sastavu provedbe Programa zdravstvenih mjera zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša za kamenolom Garica – GP Krk

2. mjerenja sa postaje Omišalj na utjecajnom području postrojenja bivše DINA Petrokemije na Krku koja su obnovljena na inicijativu Županijskog stožera za zaštitu i spašavanje.

Temeljem članka 24. Zakona o zaštiti zraka (NN 130/11 i 47/14) kvaliteta zraka određenog područja svrstava se u dvije kategorije za svaki pojedini parametar koji se prati:

- I kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak
- II kategorija kvalitete zraka – onečišćen zrak

Prema rezultatima mjerenja onečišćenja zraka u 2014. godini, na koje se primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti zraka, Uredbe o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12) i Pravilnika o praćenju kvalitete zraka (NN 3/13) za područje Primorsko-goranske županije može se zaključiti slijedeće:

1. Kvaliteta zraka na većem dijelu područja Primorsko-goranske županije je I kategorije, odnosno zrak je čist ili neznatno onečišćen.
2. Povećano onečišćenje zraka na području Županije, slično kao i prethodnih godina, prisutno je u okruženju industrijskih pogona. Onečišćenja su posljedica lokalnih izvora, u prvom redu niskih industrijskih izvora i kotlovnica, te jednim dijelom prometa. Vidljiv je i utjecaj prekograničnog transporta onečišćujućih tvari zrakom, posebice ozona.

2.5.5 Buka

Izvori buke na području Općine Vrbnik su postojeće prometnice, (ulazno/izlazna cesta u naseljima Vrbnik, Garica i Risika). Međutim, treba naglasiti da je buka minimalna i sastavni je dio života u naseljima. Ovisno o pojedinim fazama radnog procesa, pojačana buka ima izvor u pogonima Kamenoloma Garica. Posljednje tri godine vrše se mjerenja razine buke u Kamenolomu Garica i ne odstupaju značajno od dozvoljenih vrijednosti.

KLJUČNI PROBLEMI I IZAZOVI U ZAŠTITI OKOLIŠA (nadležnost Ministarstva zaštite okoliša i prirode):

- Ne postoji sustav praćenja svih sastavnica okoliša
- Lokalna samouprava nema nikakvog utjecaja kod eventualnih incidentnih situacija
- Javno su nedostupni podaci o praćenju sastavnica okoliša

2.6 Komunalna infrastruktura i energetika

Pod infrastrukturom se podrazumijevaju građevine, instalacije, uređaji i vodovi nužni za privođenje prostora planiranoj namjeni. Infrastrukturne građevine mogu biti plošne ili linijske.

Površine za infrastrukturu razgraničuju se određivanjem granica:

- površina predviđenih za infrastrukturne koridore i
- površina predviđenih za infrastrukturne građevine.

Površine za infrastrukturu razgraničuju se na:

- I. površine za građevine prometa i građevine veza koje mogu biti kopnene (ceste, željeznice, terminali, naftovodi, plinovodi, optički kabeli, itd.), morske (luke, pristaništa, sidrišta, itd.) i zračne (zračne luke, zračna pristaništa, helidromi),

- II. površine za građevine vodno gospodarskog sustava, vodo zahvat i prijenos vode, akumulacija, vodocrpilište (podzemni i nadzemni) akumulacija za hidroelektranu, akumulacija za industriju, te odvodnju oborinskih i otpadnih voda, uređaj za pročišćavanje i ispušt sustava za melioracijsku odvodnju i navodnjavanje i
- III. površine za energetske građevine za proizvodnju, transformaciju (trafostanice, rasklopno postrojenje, elektrovučna postrojenja) i prijenos (dalekovodi, plinovodi, naftovodi, itd.).

2.6.1 Vodoopskrba

Vodoopskrbni sustav je sustav objekata i mjera povezanih u funkcionalnu cjelinu s osnovnim ciljem osiguranja dovoljne količine kvalitetne vode za piće na što ekonomičniji način. Vodoopskrbni sustav čine sljedeće grupe objekata: vodo zahvati, crpne stanice, uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme te magistralna i distribucijska vodovodna mreža. Vodoopskrbni sustav županije čine tri podsustava. Podsustav vodoopskrbe "Rijeka" osigurava povezivanje značajnijih izvorišta s područjem najveće potrošnje vode (Rijeka, Opatija, otok Krk).

Opskrba vodom područja Općine Vrbnik odvija se putem vodoopskrbnog sustava otoka Krka kojim upravlja zajedničko komunalno društvo "Ponikve voda d.o.o." Krk. Vodoopskrba naselja iz vodoopskrbnog sustava je u cijelosti izgrađena za naselja Garica i Kampelje te djelomično za naselje Vrbnik odnosno potrebno je izgraditi vodoopskrbni sustav za visoku zonu naselja Vrbnik i Risiku (dio Mavri i Glavica nije izgrađeno). Opskrbna norma za stanovništvo dana je u tabeli ispod kao i opskrbe norme u turizmu:

Tablica 9. Opskrbne norme za stanovništvo – primjenjivo na Vrbnik do 2031. godine

Veličina naselja	Opskrbna norma (1/st/dan)		
	2008.	2021.	2031.
Do 2.500 stanovnika	110	140	160
Do 5.000 stanovnika	130	160	180

Izvor: Prostorni plan Primorsko-goranske županije, Odredbe za provođenje

Tablica 10. Opskrbne norme u turizmu

Veličina naselja	Opskrbna norma (1/t/dan)		
	2008.	2021.	2031.
Hoteli	400	500	520
Kampovi	130	150	170
Apartmani, turistička naselja, moteli	250	260	280
Privatni smještaj, odmarališta, vikendice, pansioni	200	220	250
Planinarski domovi, lovački domovi	110	130	150
Učenički i studentski domovi	130	160	180
Lječilišta	400	450	500
Marina	130	140	150

Izvor: Prostorni plan Primorsko-goranske županije, Odredbe za provođenje

2.6.2 Odvodnja

Na području Županije definirana je aglomeracija, tj. područja zajedničkog prikupljanja i odvodnje otpadnih voda Krk. Prikupljanje otpadnih voda sa područja koja nemaju izgrađen sustav javne kanalizacije ili za lokacije koja iziskuju velika ulaganja u komunalnu infrastrukturu, a ekonomski su neopravdana, planira se odvođenje otpadnih voda do centralnih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda većih aglomeracija na njihovu daljnju obradu i kontrolirano ispuštanje u recipijent. Za Općinu Vrbnik je predviđena izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (ES 2.195) lokalnog značaja.

Na području Općine Vrbnik izgrađen je sustav odvodnje otpadnih voda u Ulici braće Trinajstić, a u pripremi je izrada projektne dokumentacije za staru gradsku jezgru. Sanitarne (fekalne) otpadne vode se najvećim dijelom zbrinjavaju putem septičkih taložnica. Odlukom o odvodnji i pročišćavanju otpadnih voda na području Općine Vrbnik (SN PGŽ 39/2010) utvrđeni su uvjeti i određeni načini odvodnje otpadnih voda na području općine Vrbnik u cilju zaštite čovjekove okoline, posebno izvorišta pitkih voda i mora od zagađivanja, a radi mogućnosti njihova korištenja. Odluka sadržava osobito: odredbe o načinu odvodnje otpadnih voda, obvezu priključenja na sustav javne odvodnje otpadnih voda, uvjete i način ispuštanja otpadnih voda na područjima na kojima nije izgrađen takav sustav, obvezu posebnog odlaganja i odstranjivanja opasnih i drugih tvari, granične vrijednosti opasnih i drugih tvari za otpadne vode i tvari koje se ispuštaju u septičke i sabirne jame te obvezu održavanja sustava javne odvodnje otpadnih voda.

Za naselja u unutrašnjosti otoka: Garica i Kampelje odvodnja otpadnih voda u prvoj fazi rješavati će se individualno putem nepropusnih sabirnih jama na način prihvatljiv sa aspekta zaštite okoliša u skladu s higijensko-tehničkim uvjetima, a u drugoj fazi se planira izgradnja biološkog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za naselje Garica. Dozvoljava se i izgradnja biljnih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

- **Navodnjavanje i melioracijska odvodnja**

Plan navodnjavanja Županije usklađen je s postavkama Nacionalnog projekta navodnjavanja. Prioritet za navodnjavanje na prostoru Županije je na 9 područja što uključuje i Vrbničko polje.

Slika 8. Dio Kartografskog prikaza 2c – Korištenje voda, odvodnja otpadnih voda i uređenje voda i vodotoka

Izvor: JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ, PP PGŽ

2.6.3 Otpad

Temeljem relevantnih zakonskih odredbi, Općina Vrbnik izradila je i usvojila Plan gospodarenja otpadom u Općini Vrbnik za razdoblje od 2014. – 2020. godine, iz kojeg se izdvajaju osnovne postavke.

Opće prihvaćeni koncept postupanja s otpadom razlikuje tri osnovna stupnja:

- izbjegavanje nastanka otpada
- uporaba (recikliranje, ponovno korištenje) nastalog otpada
- odlaganje otpada koji se nije mogao izbjeći niti oporabiti

Stanje u gospodarenju otpadom na području otoka Krka možemo ocijeniti vrlo dobrim. Na Krku još od 2005. godine funkcionira cjeloviti sustav zbrinjavanja komunalnog otpada koji se bazira na odvojenom prikupljanju otpada, njegovoj obradi i korištenju, utemeljeno na Studiji ekološki zasnovan sustav zbrinjavanja komunalnog otpada otoka Krka, a omogućava zbrinjavanje svih vrsta otpada.

Sustav prikupljanja komunalnog otpada na području Općine Vrbnik dijeli se na:

- Sustav prikupljanja komunalnog otpada iz kućanstva
- Sustav prikupljanja otpada namijenjenog recikliranju
- Sustav prikupljanja glomaznog otpada

Za funkcioniranje sustava na području Općine Vrbnik je raspodijeljeno 300 spremnika na 60 mjesta kućni se otpad odvojeno prikuplja u pet spremnika (bio otpad, papir, PET, staklo, ostalo) te jedan spremnik za staru odjeću i obuću u naselju Vrbnik. Na području Općine Vrbnik jedan je POSAM-a, posebno sabirno mjesto na kojima građani besplatno odlažu glomazni kućni otpad (elektronički

otpad, stari namještaj, bijela tehnika, automobilske olupine, automobilske gume) i opasni otpad. U suradnji s tvrtkom Metis d.d., na posebnom sabirnom mjestu u Krku organiziran je otkup metala (bakar, mesing, bronca, aluminij, cink, olovo, željezo, pleh,...). Na posebnom sabirnom mjestu od građana se otkupljuje i ambalaža za koju im se isplaćuje naknada od 0,50 kn po komadu (PET, staklo, aluminij) što je organizirano i u Vrbniku. Na otoku Krku se godišnje prikupi oko 18.000 tona komunalnoga otpada, od čega se oko 11.000 tona prikupi tijekom četiri ljetna mjeseca od čega se 5% odnosi na komunalni otpad s područja Općine Vrbnik. Odvojeno prikupljen otpad se u suvremenom reciklažnom dvorištu, obrađuje i priprema za recikliranje, dok se nerazvrstani dio otpada prema najsuvremenijim metodama zbrinjava na odlagalištu Treskavac. Cilj je svake godine povećati udio razvrstanoga otpada za 2-3 posto.

Tablica 11. Ukupna količina prikupljenog i odloženog otpada s područja Općine Vrbnik 2009.-2014.

Općina Vrbnik	Ukupno otpada u tonama	Odvojeno/prikupljeno tona	Odvojeno/prikupljeno %	Miješani kom. otpad /tona
2009.	911	276	30,3	635
2010.	906	284	31,5	622
2011.	892	315	35,3	577
2012.	914	360	39,4	554
2013.	930	407	43,7	523
2014.	1074	546	46,1	528

Izvor: Plan gospodarenja otpadom Općine Vrbnik za razdoblje 2014.-2020.

Centralno reciklažno dvorište i odlagalište otpada nalazi se na lokaciji Treskavac u kojem se otpad dovozi i obrađuje. Pored reciklažnog dvorišta građanima je omogućeno odlaganje glomaznog i opasnog otpada na POSAM-u, tj. ukupno 7 lokacija u svakoj JLS po jedno što je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i obveza JLS. U Prostornom planu Općine Vrbnik osigurane su lokacije za postojeće reciklažno dvorište (pretovarnu stanicu) Treskavac i Reciklažno dvorište građevinskog otpada na lokaciji Treskavac u blizini pretovarne stanice.

U okviru redovnog poslovanja Ponikve eko otok Krk provode kontinuirano aktivnosti potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući edukacijsko-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada kroz vrtiće, škole, javne natječaje za najbolje radove, slanje letaka uz račune, radio emisije, novinski članci, sudjelovanje u akcijama čišćenja podmorja i ostalih divljih odlagališta.

Općina Vrbnik od 2012. godine kontinuirano sudjeluje u akciji najveće ekološke kampanje u Hrvatskoj Zelena čistka – jedan dan za čisti okoliš, koja se provodi u sklopu svjetske akcije World Cleanup, a u koju je uključeno 108 zemalja svijeta, motivira školsku djecu i iznajmljivače te sve one koji žive od turizma da sudjeluju u čišćenju plaže prije početka sezone. Od 2014. Općina sudjeluje i u akciji Plava čistka 2014., ali je i dosada angažirala ronioce koji su čistili podmorje prije početka sezone. Općina postavlja posude za otpatke na javnim površinama, u parkovima i na plažama.

S obzirom na sezonski karakter tj. velike oscilacije u količinama otpada zimi i ljeti i dinamika odvoza je tome prilagođena, u proljetnom periodu pojačava se dodatno odvoz biorazgradivog otpada zbog intenzivnijeg čišćenja i uređenja okućnica što rezultira značajnijim količinama bio otpada. Na žalost još uvijek samo manji broj ljudi dovozi veće količine zelenila na POSAM iako je to njihova obveza, a većina zelenilo ostavlja pokraj kontejnera što više puta izgleda vrlo neuredno.

2.6.4 Energetski sustav

Napajanje električnom energijom postojećih i planiranih potrošača vrši se iz TS 35/10 kV Dunat na području Grada Krka i TS 35/10(20) kV Malinska putem 10-10(20) kV vodova i deset trafostanica 10/0,4 odnosno 10(20)/0,4 kV. Područjem Općine Vrbnik, jednim dijelom svoje trase, prolazi 110 kV dalekovod TS 110/35 kV Krk - TS 110/20 kV Rab. Vod je izveden u dvije dionice kao nadzemni (područjem otoka Krka), i s podmorskim kabelom (između otoka Krka i Raba). Nadzemne dionice izvedene su na čelično rešetkastim stupovima s vodičima Al-če 3x150 mm², a podmorske s trožilnim kabelom Cu 3x300 mm² i Al 3x300 mm². Postojeće stanje elektroenergetske mreže - postojeći 35 kV nadzemni vodovi na području Općine Vrbnik su:

- DV 35 kV TS 35/10 kV Dunat - TS 35/10 (20) kV Baška.

Distribucija električne energije do potrošača vrši se razdjelnom 10 (20) kV mrežom. Niskonaponska mreža i javna rasvjeta u naseljima razvija se podzemnim kabelima - u manjem dijelu, i nadzemno sa samonosivim kabelskim sklopom.

Slika 9. Dio Kartografskog prikaza 2a – Elektroenergetika

Izvor: JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ, PP PGŽ

KLJUČNI PROBLEMI I IZAZOVI U KOMUNALNOJ INFRASTRUKTURI I ENERGETICI

- Komunalna infrastruktura
  - Potrebno izgraditi sustav odvodnje i pročišćavač
  - Potrebno dovršiti izgradnju vodoopskrbnog sustava u Risiki (za dio Mavri i Glavica)
  - Potrebno unaprijediti sustav prikupljanja i primarne selekcije otpada u kućanstvima (trenutno se odvaja 50% otpada)
  - Potrebno više educirati i informirati stanovništvo o izbjegavanju otpada
  - Potrebno izgraditi DTK mrežu
  - Izgradnja i dodatno uređenje postojećih dječjih igrališta
  - Sanacija i dogradnja postojećeg centralnog otočnog deponija za odlaganje komunalnog otpada i građevinskog materijala i izgradnja transfer stanice
  - Odvodnja i navodnjavanje poljoprivrednih površina
- Energetika
  - Potrebno povećati korištenje OIE, a posebno sunčeve energije obzirom na visoku insolaciju
  - Snažnije promovirati i osvještivati stanovništvo i dodatno poticati ulaganja u OIE
  - Dodatno osnažiti stanovništvo i poduzetnike za podizanje razine energetske učinkovitosti i poticati energetske učinkovitost
  - Nadalje poticati energetske obnovu stambenih i nestambenih zgrada (obiteljske kuće, javni objekti, gospodarski objekti)
  - Poticati upotrebu električnih automobila te razviti sustav opskrbe
  - Investirati u javnu rasvjetu na ekološkom principu (led rasvjeta)

2.7 Prometna infrastruktura

2.7.1 Morske luke

Morska luka je morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova, jahti i brodica, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi. Lučko područje je područje morske luke, dijeli luke prema namjeni kojoj služe na luke otvorene za javni promet (međunarodni i domaći) i luke posebne namjene.

Otok Krk povezan je mostom sa kopnom tako da na području akvatorija Općine Vrbnik postoji u funkciji javnog prometa samo luka otvorena za javni promet županijskog značaja uz naselje Vrbnik. Unutrašnji plovnii putevi obuhvaćaju pravce prema Crikvenici i Novom Vinodolskom.

Luka Vrbnik je luka otvorena za javni promet županijskog značaja čije je područje utvrđeno Pravilnikom o redu u lukama županijske lučke uprave Krk. Lučko područje se sastoji iz obalnog kopnenog dijela i pripadajućeg akvatorija. Prijenosom granica lučkog područja na katastarski plan proizlazi da se kopneni dio lučkog područja sastoji iz katastarskih čestica KO Vrbnik 126/2 dio, 126/3 dio, 126/4 dio, 137/2 i dijela kojeg nema na planu.

Luka Vrbnik obuhvaća površinu od 37.114 m², od čega 12.498 m² kopnenog područja i 31.178 m² morskog područja. Sastoji se od operativnog dijela luke ukupne duljine 80 m u namjeni ukrcaja i iskrcaja putnika u povremenom obalnom pomorskom prometu, komunalnog dijela luke za privez 110 brodica do duljine 12 metara, nautičkog dijela luke za privez 24 jahte i brodica, te sidrišta u funkciji komunalnog dijela luke za privez 25 brodica do duljine 12 metara.

Luka Vrbnik ima područje za dizanje i spuštanje u more plovnih objekata istezalištem, osigurana mjesta za opskrbu električnom energijom i mjesta za opskrbu pitkom vodom, 1 spremnik za prikupljanje krutog otpada i 1 spremnik za prikupljanje tekućeg otpada, te 10 uređenih parkirnih mjesta i 2 zaustavna mjesta. Naselje Vrbnik pruža ostale usluge srednjeg standarda.

Privezišta za potrebe lokalnog stanovništva, osim uz luku otvorenu za javni promet, planirana su i u akvatoriju ispred uvale sv. Juraj, sv. Marak, uvale Petrina te na lokalitetu Gospoja između uvale Zgribnica i uvale Namori.

Unutarnji plovni put - od luke županijskog značaja u Vrbniku prema svim privezištima planiranim na području Općine Vrbnik, luci od lokalnog značaja sv. Marak te lukama u Crikvenici, Novom Vinodolskom, Šilu u Općini Dobrinj i Puntu u Općini Punat.

Slika 10. Luka Vrbnik

Izvor: Županijska lučka uprava Krk

2.7.2 Cestovna infrastruktura

Cestovna infrastruktura se dijeli na javne ceste i nerazvrstane ceste. Podjela javnih cesta vrši se na: autoceste i brza cesta, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste. Na otoku Krku izgrađena je brza cesta od Sv. Kuzma na istoku i Krka/Valbiske na jugu. Državne ceste na području Općine Vrbnik su:

- državna cesta Omišalj-Dobrinj-Vrbnik-Stara Baška (planirana)
- državna cesta Krk-Baška.

Dio planirane državne ceste - Omišalj – Dobrinj - Vrbnik - Stara Baška obuhvaća postojeću trasu i nove dijelove sljedećih prometnica na području Općine Vrbnik:

- dio lokalne ceste (Dobrinj - Risika) - obilaznica naselja Risike (novi dio) - spoj na županijsku cestu (Krk - Dobrinj - Šilo) - Garica - Vrbnik,
- nerazvrstana cesta: spoj dijela županijske ceste (Garica - Vrbnik) - Mestinjak - Mali Drmuni - spoj na planiranu državnu cestu Krk Omišalj-Dobrinj-Vrbnik -Stara Baška).

Dio buduće državne ceste Omišalj – Dobrinj -Vrbnik - Stara Baška, na području Općine Vrbnik potrebno je rekonstruirati prema projektima za rekonstrukciju.

Na području Općine Vrbnik u kategoriju osnovnih županijskih cesta razvrstane su:

- spoj naselja Vrbnik sa planiranom državnom cestom Omišalj - Dobrinj - Vrbnik - Stara Baška
- županijska cesta Dobrinj-Garica-spoj na planiranu državnu cestu Omišalj-Dobrinj-Vrbnik-Stara Baška

Za postojeće županijske ceste potrebne su rekonstrukcije i proširenja na pojedinim dijelovima trase ili u cijelosti.

Mrežu lokalnih prometnica na području Općine Vrbnik čine:

- postojeće ceste: L 58071

Za postojeće lokalne ceste potrebno je predvidjeti rekonstrukcije i proširenja, na pojedinim dijelovima trase ili u cijelosti.

Mrežu ostalih nerazvrstanih prometnica na području Općine Vrbnik čine sljedeće prometnice:

- Sv. Nedija – Kotojini- Grohot
- Kotojini – Šumajdin
- cesta oko Vrbničkog polja
- Sv. Maver – Čerenec
- Čerenec - Dražini
- spoj naselja Garica - raskrižje sa državnom cestom (Omišalj - Vrbnik - Stara Baška - (trajekt) - sa naseljem Risika u dužini oko 4,5 km,
- spoj naselja Risika (sjever) na državnu cestu (Omišalj - Vrbnik. - Stara Baška - (trajekt) u dužini 0,5 km,
- spoj naselja Risika sa - D. Selo i uvalom Sv. Marak,
- spoj naselja G. Garica sa naseljem D. Garica i naseljem Kampelje u dužini 3,0 km,
- spoj naselja Kampelje sa naseljem Kornić u dužini od 1,8 km
- spoj D. Selo sa uvalom Petrina (do turističke zone u uv. Petrina) u dužini 2,5 km,
- Vršek - uvala Melska (do turističke i sportsko-rekreacijske zone) sa nerazvrstanom cestom (Risika - Dolinje selo – uvala Sv. Marak) u dužini 3,0 km,
- spoj naselja Vrbnik (jug) - uvala Sv. Juraj (do turističkog naselja u uv. Sv. Juraj) u dužini 3,5 km,
- spoj novo planirane državne ceste (Omišalj - Vrbnik. - Stara Baška - (trajekt)) - Mali Drmuni (zona poslovne namjene).
- spoj naselja Risika - Mavri u dužini 0,6 km,
- spoj naselja Risika - G.Selo u dužini 0,5 km,

- spoj naselja Risika - Glavica - Paprata - Grmovi u dužini 2,0 km,
- L58071 - naselje Risika,
- spoj dijela županijske ceste (Garica - Vrbnik) na lokalnu cestu (Vrbnik (jug) - uvala Sv. Juraj),
- spoj naselja Vrbnik - groblje (Vrbnik)- Ž5108,
- spoj naselja Vrbnik - zona poslovne namjene »Zabrđi,
- spoj naselja Risika - Grmovičevo Selo,
- spoj naselja Vrbnik (Ulica Bočina)-Rasohi-Javna- Sv. Marak (Risika) (uz more).

Nerazvrstane ceste uz more:

- od Vrbnika do uvale Potovošće i uvale Sv. Juraj,
- Vrbnik - uvala Melska - uvala Petrina, tj. duž pristupačnih dijelova obalne linije područja Vrbnik.

Na području Općine Vrbnik gradit će se biciklističke staze i trake:

- odvojene od županijske ceste,
- kao zasebna površina unutar profila županijskih, lokalnih, nerazvrstanih cesta.

Vezano uz pješački promet, pješačke staze i šetnice uz more mogu se proširivati i kvalitetno nadograđivati na temelju prirodnih vrijednosti i uz obavezno uvažavanje tradicionalnog načina izvedbe - zemljani put, obrada u kamenu (podzidi, potporni zidovi i sl.), kombinacija betona i kamena i sl. Sve pješačke - postojeće ili planirane staze moraju biti obilježene putokazima i drugim odgovarajućim oznakama, a mogu sadržavati i manje prostore za odmor s odgovarajućom opremom za sjedenje - drvene klupe, nadstrešnice i sl. Način korištenja pješačkih staza ovisit će o budućim rekreacijskim programima, kao i o gospodarskom korištenju, prvenstveno u funkciji vinogradarstva, stočarstva i maslinarstva.

Prometna rješenja prometa u mirovanju – parkirne površine izvedene su samo na pojedinim lokacijama i to: Trg Sv. Ivana, Vajavina, Gospoji (kod restorana Gospoja), Plaža Potovošće, Plaža Sv. Marek i parkiralište autobusa

Javni putnički promet - U naselju Vrbnik postoje dvije autobusne stanice, jedna je na parkiralištu na Trgu Sv. Ivan dok je druga u Ulici braće Trinajstić (u funkciju za vrijeme trajanja turističke sezone), u Garica i Risika po jedna autobusna stanica, za organizaciju prijevoza zaduženo je poduzeće Autotrans, ujedno i jedini prijevoznik na otoku Krku. Redovito idu školske linije koje voze djecu u osnovnu školu u Vrbnik iz naselja Garica i Riska i vraćaju ih kući, isto tako idu i za srednju školu u Krk. Općina sufinancira prijevoz za sve studente i učenike koji svoje školovanje nastavljaju izvan otoka Krka. Područjem općine Vrbnik prometuju linije:

- Vrbnik-Risika-Rijeka
- Šilo-Risika-Vrbnik-Krk
- S. Ivan-Garica-Vrbnik-Krk
- Krk-Garica-Risika-Vrbnik-Krk
- Rijeka-Malinska-Risika-Vrbnik-Krk
- Krk-Vrbnik
- Vrbnik-Risika-Garica-Malinska
- Krk-Vrbnik-Risika-S. Ivan

- Krk-Malinska-Garica
- Krk-Vrbnik-Risika-Šilo
- Rijeka-Malinska-Risika-Vrbnik
- Vrbnik-Krk-Rijeka

Naselja na području Općine Vrbnik su slabo povezana, a posebice naselja Garica, Kampelje i Risika s Krkom i Rijekom te je stanovništvo ovisno o automobilima.

Zračni promet - Planirana površina određena za smještaj uzletišta za helikoptere (helidrom) određena je na predjelu brijega "Čerenec" uz naselje Vrbnik.

KLJUČNI PROBLEMI U PROMETNOJ INFRASTRUKTURI

- Potrebno urediti luke
- Održavati, uređivati i izgrađivati lokalne ceste
- Urediti nerazvrstane ceste (izgradnja, rekonstrukcija i sanacija)
- Urediti protupožarne puteve

2.8 Gospodarstvo

2.8.1 Opći podaci o gospodarstvu na području Općine Vrbnik

Na području Općine Vrbnik djeluju trgovačka društva, zadruge i obrti. Sa sjedištem u Općini Vrbnik, prema podacima FINA-e i Obrtnog registra iz 2014. godine, posluju 24 trgovačka društva, 4 zadruge te 56 obrta. Ističemo da ne postoji niti jedno poduzeće koje se može smatrati srednjim poduzećem već svi spadaju u kategoriju malih odnosno mikro poduzeća. Prema definiciji malih i srednjih poduzeća GBER-a, pod malim poduzećem se smatraju sva ona poduzeća koja ostvaruju do 10 milijuna Eur-a prihoda, zapošljavaju do 50 djelatnika i imaju zbroj bilance do 10 milijuna Eur-a. Mikro poduzeća su sva ona poduzeća koja ostvaruju prihod do 2 milijuna Eur-a, zapošljavaju do 10 zaposlenika i imaju zbroj bilance do 2 milijuna Eur-a.

Dva najznačajnija poslovna subjekta koja svoje poslovanje temelje na proizvodima Vrbničkog polja (vrbničkoj žlahtini) su PZ Vrbnik i PZ Gospoja.

- PZ Vrbnik

Vinarsko-vinogradarska zadruga osnovana je 1904. godine i kontinuirano radi do danas. Od 1990. godine, kada je počela revitalizacija žlahtine, djeluje pod nazivom Poljoprivredna zadruga «Vrbnik». Zadruga ima 140 zadrugara. Godišnja proizvodnja žlahtine u Vrbničkom polju na nešto više od 100 hektara iznosi 100-120 vagona grožđa. Porast količina povezan je uz sadnju novih vinograda, a godišnje se posadi oko 30.000 novih trsova. Najveća proizvodnja (oko 70%) grožđa žlahtine preradi se u podrumu Poljoprivredne zadruge «Vrbnik». Podrum PZ Vrbnik sagrađen je u Luci Vrbnik, tik do mora, još 1930. godine. Danas raspolaže najsuvremenijom opremom za preradu grožđa i proizvodnju vina, s kapacitetom od oko 80 vagona. Ovisno o urodu godišnje se proizvodi od 450 do 600 tisuća butelja kvalitetnog vina Zlatne vrbničke žlahtine. PZ Vrbnik u 2014. godini zapošljava 10 djelatnika. Planira se preseljenje PZ Vrbnik u komunalno servisnu zonu Zabrdi.

- PZ Gospoja

1995. godine je osnovana poljoprivredna zadruga obitelji Toljanić - Gospoja. Bazira se na stoljetnoj obiteljskoj tradiciji uzgoja autohtone sorte vinove loze – Vrbničke Žlahtine, proizvodnji vina i domaćih rakija. Uz uzgoj grožđa i vinarstvo djelatnost obuhvaća i ugostiteljstvo kako bi postojeće proizvode nudili kroz vlastite ugostiteljske objekte. Na taj način unutar kuće se prati proces od uzgoja grožđa – proizvodnje vina – do plasmana gotovog proizvoda; tzv. proizvodni proces "od polja do stola". Uz vino gostima se nudi i mlada janjetinu iz vlastitog uzgoja. U svom sastavu PZ Gospoja ima: vinariju, restoran i konobu "Gospoja", konobu "Vrbnička Žlahtina", pizzeriju i kušaonicu vina "Gospoja". Konoba "Vrbnička Žlahtina" otvorena je tijekom cijele godine. PZ Gospoja ima 22 zaposlenika u stalnom radnom odnosu, a za vrijeme turističke sezone zapošljava još 10-tak sezonskih radnika. U prosjeku zapošljava 25 djelatnika tijekom cijele godine. Glavni proizvod "Žlahtina Toljanić" je najnagrađivanija Žlahtina u posljednjih 20 godina na domaćim i inozemnim sajmovima. Prisutna je na tržištu Hrvatske, EU i Amerike.

Važan poslovni subjekt je i pekara Vrbnik.

- Pekara Vrbnik

Prema dostupnim podacima, Pekara Vrbnik je jedan od značajnijih proizvođača svježih pekarskih proizvoda na području Kvarnera. Najviše truda je uloženo u spajanje vrhunske kvalitete ručno rađenih pekarskih proizvoda sa najmodernijom opremom kako bi dobili uvijek svježije i ukusne proizvode. U ponudi je preko 100 pekarskih i slastičarskih proizvoda, te se nudi izrada slastica i torti po narudžbama za sve vrste slavlja. Raspolaže s 13 pekara raspoređenih po cijelom otoku Krku. Zapošljava 41 djelatnika.

2.8.2 Financijski rezultati poslovanja poduzetnika sa sjedištem u Općini Vrbnik

U svrhu analiziranja rezultata poslovanja poduzetnika u Općini Vrbnik zatraženi su i dobiveni podaci od Hrvatske gospodarske komore, Županijske komore Rijeka. Ne obuhvaćaju poslovanje obrtnika i slobodnih zanimanja jer oni nemaju obvezu objavljivati podatke o poslovanju. Moguće je dobiti podatke obrta koji su u sustavu dobiti, ali uzimajući u obzir ukupan broj obrta taj broj je zanemariv.

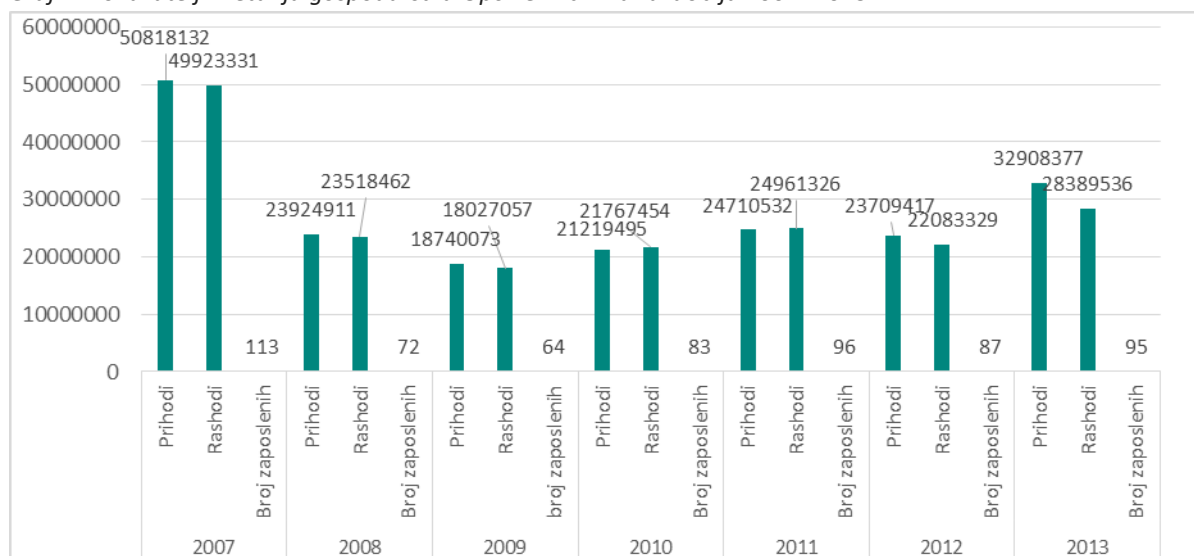
Prosječan prihod po subjektu (sva poduzeća i obrti koja posluju u sustavu dobiti) u Općini Vrbnik je 2.128.485 HRK, a sukladno podacima Poslovne Hrvatske za 2014. godinu. Prosječna ostvarena dobit po subjektu iznosi 72.173 HRK. Prosječan broj zaposlenih po subjektu je 6 osoba. Sukladno navedenom, prosječni poslovni subjekt u Općini Vrbnik je mikro poduzeće, iako na području Općine djeluju mikro i mala poduzeća.

Pregled ostvarenja ekonomskih pokazatelja Općine Vrbnik je analiziran za period od 2007. do 2013. godine. Razmatralo se ukupne prihode, rashode i zaposlene kao tri najznačajnija ekonomska pokazatelja. Ovaj period je uzet u obzir kako bi se utvrdilo koliko je recesijsko razdoblje utjecalo na ekonomske pokazatelje poduzeća te da li dolazi do oporavka. Sukladno analiziranim podacima, gospodarstvo Vrbnika je imalo značajan pad u 2008. godini u odnosu na 2007. što je zanimljivo jer se početnom recesijskom godinom smatra 2009. godina. Taj pad se nastavio u 2009. godini. Blagi oporavak je započeo u 2010. godini, ali se ne može govoriti o trendu rasta jer opet imamo pad u 2012. godini gotovo na razinu iz 2011. godine. Zadnja godina za koju su dostupni ekonomski

pokazatelji je 2013. Godina i ekonomski pokazatelji su značajno bolji u odnosu na recesijske godine, ali još uvijek nisu dosegnuti poslovni rezultati iz 2007. godine.

Graf 7. Pokazatelji kretanja gospodarstva Općine Vrbnik u razdoblju 2007.-2013.

Izvor: HGK-ŽK Rijeka, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

U slijedećem grafu razmatramo poslovne rezultate poduzeća u Općini Vrbnik u razdoblju od 2007. do 2013. godine uključujući kriterij djelatnosti.

Graf 8. Poslovni rezultati poduzeća u Općini Vrbnik od 2007. do 2013. godine po djelatnostima

Izvor: HGK-ŽK Rijeka, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Sukladno grafu vidljivo je značajno smanjenje prihoda poduzeća koji djeluju u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u odnosu na 2007. godinu. Postoji jedna određena konstanta u prihodima prerađivačke industrije koja je najzastupljenija djelatnost u Općini Vrbnik i koja je kao i sve djelatnosti doživjela najveći pad u recesijskoj 2009. godini. U svim ostalim godinama prerađivačka industrija raste. Građevinarstvo se stalno smanjuje u ukupnom udjelu, a raste djelatnost umjetnosti, zabave i rekreacije. Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane konstantno i blago raste.

Osnovni pokazatelji poslovanja poduzetnika Općine Vrbnik je napravljen temeljem podataka o broju poduzeća i zaposlenih, ukupnim prihodima, dobiti odnosno gubitku prije oporezivanja i visini investicija i to usporedno za dvije posljednje godine za koje su dostupni podaci, 2012. i 2013. godinu. Izračunati su indeksi te je isto napravljen za Primorsko-goransku županiju da se vidi da li je trend isti u Vrbniku i Primorsko-goranskoj županiji. Isto tako, izračunati su udjeli Vrbničkih poduzetnika u odnosu na sve poduzetnike u PGŽ-u. Podaci su prikazani u sljedećoj tablici.

Tablica 12. Osnovni pokazatelji Općine Vrbnik usporedo s PGŽ-om za 2012. i 2013. godinu

Pokazatelji	2012. Općina Vrbnik	2013. Općina Vrbnik	Indeks	2012. PGŽ	2013. PGŽ	Indeks	Udio u PGŽ u 2013. u %
Broj poduzeća	27,00	25,00	0,93	8.220	8.565	1,04	0,30
Broj zaposlenih	87,00	95,00	1,09	57.480	56.516	0,98	0,17
Ukupni prihodi (u mil. HRK)	24,70	32,90	1,33	31.304	30.408	0,97	0,11
Dobit prije oporezivanja (u mil. HRK)	1,90	4,40	2,32	2.698	1.679	0,62	0,16
Gubitak prije oporezivanja (u mil. HRK)	1,10	0,30	0,27	1.461	1.132	0,77	0,02
Investicije (u mil. HRK)	1,40	2,10	1,50	2.162	2.332	1,08	0,10

Izvor: HGK-ŽK Rijeka, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Iz gornje je tablice vidljivo da su u 2013. godini u odnosu na 2012. pokazatelji uglavnom bolji. Došlo je do smanjenja broja poduzeća, ali su preostala poduzeća ostvarila značajno bolje rezultate kroz povećanje broja zaposlenih, povećanje prihoda za trećinu, udvostručenje dobiti i povećanje investicija za 50%. U sljedećoj tablici dan je prikaz djelatnosti po izabranim pokazateljima.

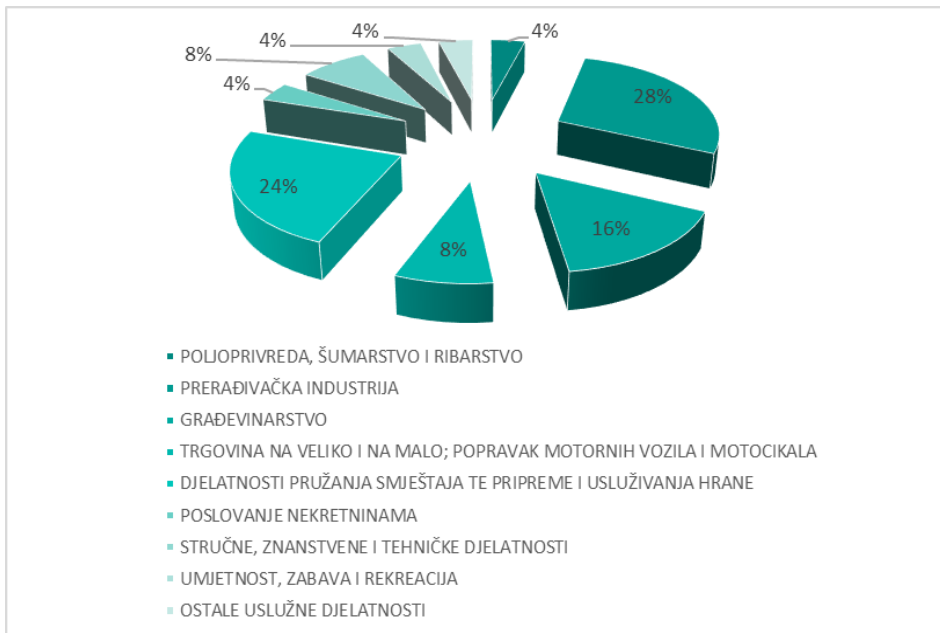
Tablica 13. Pokazatelji po djelatnostima u 2013. godini

	Ukupni prihod	Udio u ukupnom prihodu Općine	Broj poduzetnika	Udio u ukupnom broju poduzetnika Općine	Broj zaposlenih	Udio u broju zaposlenih Općine
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2.272.408	7%	1	4%	4	4%
Prerađivačka industrija	16.923.642	51%	7	28%	55	59%
Građevinarstvo	1.136.592	4%	4	16%	10	10%
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	5.000	0%	2	8%	0	0%
Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1.904.394	6%	6	24%	6	6%
Poslovanje nekretninama	0	0	1	4%	0	0%
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	424.899	1%	2	8%	1	1%
Umjetnost, zabava i rekreacija	10.241.442	31%	1	4%	19	20%
Ostale uslužne djelatnosti	0	0%	1	4%	0	0%

Izvor: HGK-ŽK Rijeka, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Ukupno sedam djelatnosti ostvaruje 100% ukupnih prihoda. Najveće ukupne prihode ostvaruje prerađivačka industrija (prema NKD 2007, grupa C, odjeljci 10-33, koji uključuju: proizvodnju prehrambenih proizvoda, proizvodnju pića, itd.), slijedi je djelatnost umjetnosti, zabave i rekreacije te potom djelatnost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva s gotovo jednakim udjelom kao i djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Najveći broj zaposlenih je u prerađivačkoj industriji (59%), a slijedi djelatnost umjetnosti, zabave i rekreacije (20%) te potom građevinarstvo (10%). Donji graf prikazuje udio pojedinih djelatnosti u ukupnom broju tvrtki u Općini Vrbnik.

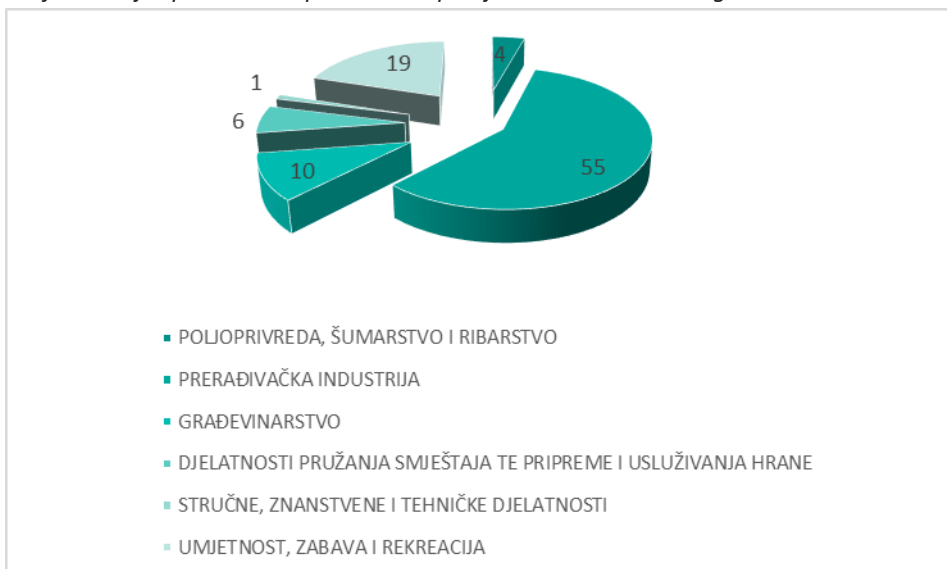
Graf 9. Broj tvrtki u Općini Vrbnik po djelatnostima u 2013. godini

Izvor: HGK-ŽK Rijeka, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Sukladno grafu iznad vidljivo je da se najveći broj tvrtki svrstava u prerađivačku djelatnost. Udio zaposlenih u svakoj od djelatnosti prikazuje se u sljedećem grafu.

Graf 10. Broj zaposlenih u Općini Vrbnik po djelatnostima u 2013. godini

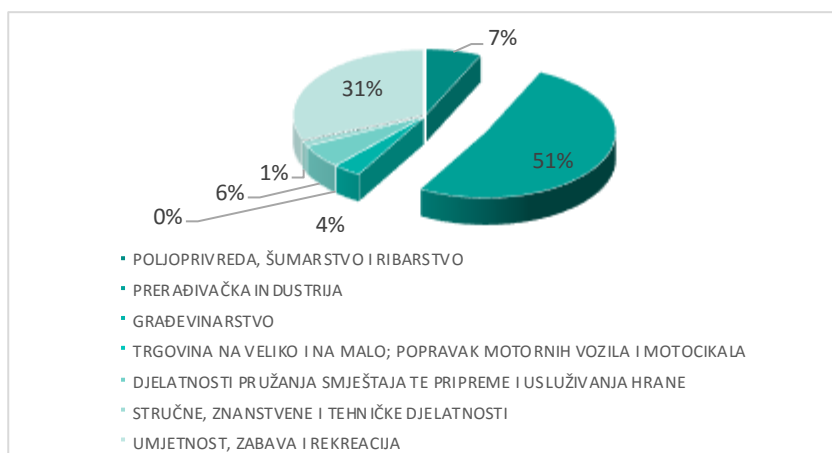

Izvor: HGK-ŽK Rijeka, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Najveći broj zaposlenih je u prerađivačkoj industriji i čini 58% ukupno zaposlenih u poduzećima. Slijedi sektor umjetnosti, zabave i rekreacije koji zapošljava 20% ukupno zaposlenih u poduzećima. Građevinarstvo zapošljava dodatnih 11% i ostalih 11% su zaposleni u preostalim djelatnostima.

Graf ispod pokazuje da je unatoč drugačijem rasporedu tvrtki po djelatnostima, udio ukupnih prihoda prevladava na strani prerađivačke industrije i čini 51% ukupnih prihoda Općine. Slijedi djelatnost umjetnosti, zabave i rekreacije sa 31% što znači da ove dvije djelatnosti ostvaruju 82% prihoda Općine.

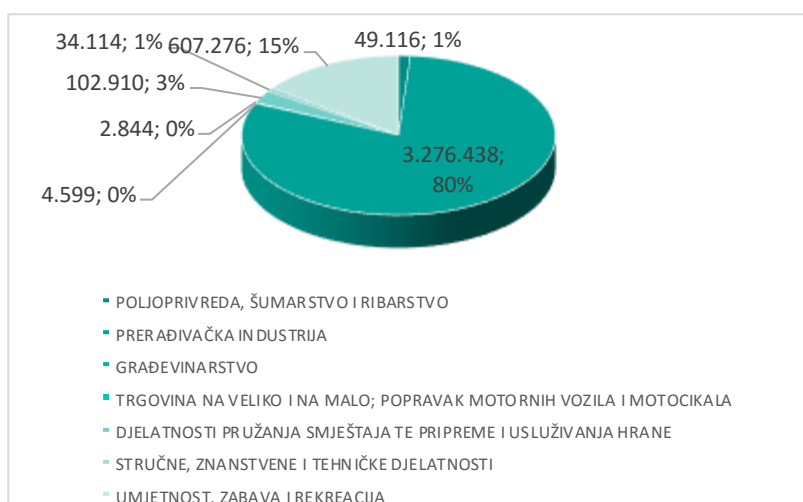
Graf 11. Struktura ukupnog prihoda po djelatnostima u 2013. godini

Izvor: HGK-ŽK Rijeka, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Kako pokazuju i dosadašnji analizirani podaci prerađivačka djelatnost je vodeća u ostvarenju ukupnih prihoda poduzeća i iznosi 51%. Slijedi djelatnost umjetnosti, zabave i rekreacije s 31% te sve preostale djelatnosti sudjeluju s 18% u ukupnom prihodu poduzeća. U grafu ispod prikazana je ukupna dobit koju su ostvarila poduzeća, a prema djelatnostima. Vidljivo je da opet prednjači prerađivačka industrija s 80%, a slijedi je djelatnost umjetnosti, zabave i rekreacije s 15%. Sve ostale djelatnosti u ukupno ostvarenoj dobiti sudjeluju sa svega 5%.

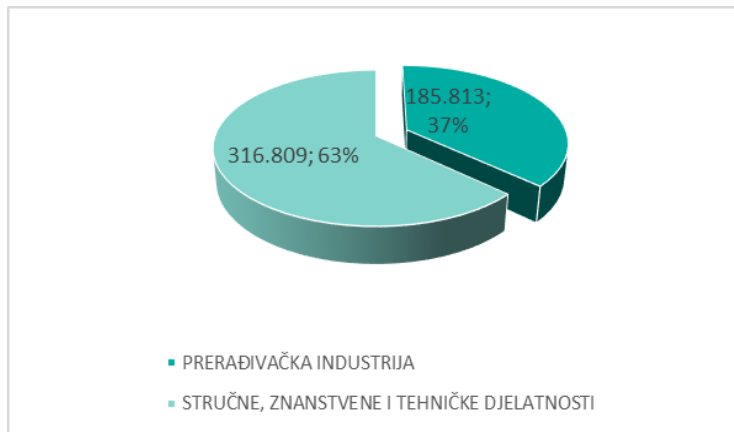
Graf 12. Ostvarenje dobiti poduzeća prema djelatnostima u 2013. godini

Izvor: HGK-ŽK Rijeka, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

Poduzeća iz Općine Vrbnik su uglavnom orijentirana na domaće tržište jer izvoz čini svega 1,5% ukupnih prihoda. Izvoze samo poduzetnici koji su svrstani u prerađivačku djelatnost te stručnu, znanstvenu i tehničku djelatnost. Kao i kod drugih pokazatelja prednjači prerađivačka industrija sa 63% te je slijede stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti.

Graf 13. Udio pojedinih djelatnosti u izvozu u 2013. godini.

Izvor: HGK-ŽK Rijeka, podaci obrađeni i filtrirani od strane Sensum d.o.o.

2.8.3 Obrtništvo

Obrtništvo je analizirano s aspekta djelatnosti jer financijski podaci nisu dostupni za poslovanje obrtnika. Izuzetak su obrti koji posluju po principu dobiti. Svega je nekoliko takvih obrta u Vrbniku, što je nedovoljno za ozbiljniju analizu.

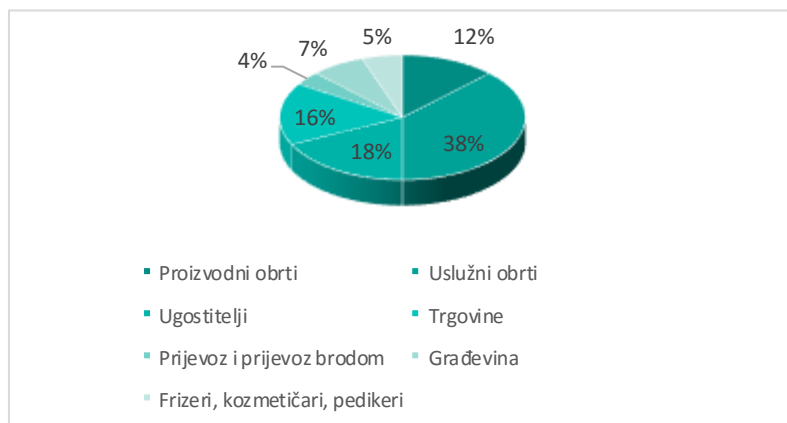
Tablica 14. Broj aktivnih obrta sa sjedištem u Općini Vrbnik u 2015. godini

Naziv	Broj aktivnih obrta na dan 22.05.2015.
Proizvodni obrti	7
Uslužni obrti	21
Ugostitelji	10
Trgovine	9
Prijevoz i prijevoz brodom	2
Građevina	4
Frizeri, kozmetičari, pedikeri	3
Ukupno	56

Izvor: Središnji obrtni registar RH

Obrtništvo predvode uslužne djelatnosti, slijede ugostiteljstvo i trgovina te potom proizvodni obrti. U grafu ispod je vidljiva struktura obrtništva prema djelatnostima izražena u postotcima.

Graf 14. Struktura obrtništva na području Općine Vrbnik

Izvor: Središnji obrtni registar RH

• Gospodarske zone

U Općini Vrbnik su predviđene sljedeće poslovne zone:

- Mestinjak – ukupne površine 0,93 ha, namijenjena uslužnoj djelatnosti, izgrađena je kompletna infrastruktura
- Mali Drmuni, površina 5,5 ha, namijenjena je proizvodnji, neizgrađena
- Zabrdi površina 1,91 ha, pretežito komunalno-servisna - neizgrađena

2.8.4 Turizam

Općina Vrbnik nije izradila Akcijski plan razvoja turizma temeljen na Strategiji razvoja turizma Primorsko-goranske županije. Međutim, izrađen je dokument razvoja kulturnog turizma Općine Vrbnik. Turizam u Primorsko-goranskoj županiji je relativno dobro razvijen u odnosu na ostale županije. Otok Krk je ostvario najveći broj noćenja, 3.958.240, što iznosi 31,48% ukupnog udjela u županijskim noćenjima Kvarnera u 2013. godini. Općina Vrbnik od svih sedam krčkih jedinica lokalne samouprave Općina ostvaruje najslabije rezultate, unatoč postojanju uvjeta.

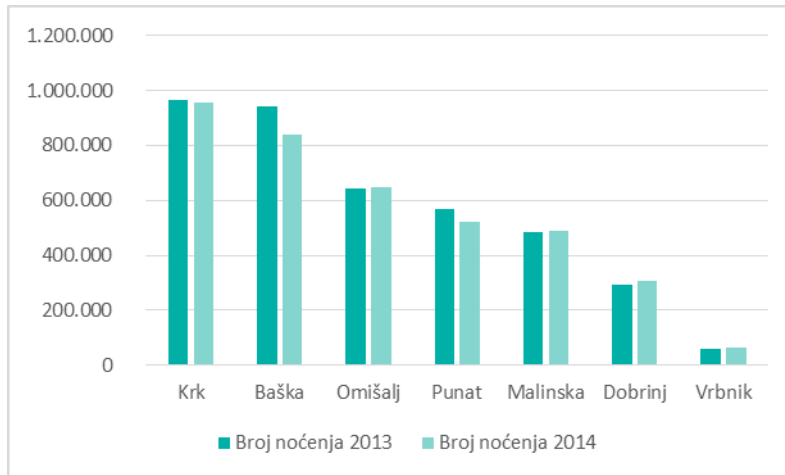
Tablica 15. Noćenja na otoku Krku u 2013. i 2014. godini

Turistička zajednica	Broj noćenja		Indeks
	2013	2014	
Krk	967.925	957.875	0,99
Baška	940.991	837.988	0,89
Omišalj	641.285	649.594	1,01
Punat	570.601	522.366	0,92
Malinska	482.805	489.336	1,01
Dobrinj	293.342	304.612	1,04
Vrbnik	61.292	64.837	1,06
Ukupno	3.958.241	3.826.608	0,97

Izvor: Turistička zajednica Primorsko-goranske županije

Kako je već iskazano u 2013. godini otok Krk je predvodnik u ostvarenom broju noćenja u Primorsko-goranskoj županiji. On je to i u 2014. godini, ali udio u ostvarenim noćenjima u PGŽ se smanjio sa 31,48% udjela na 31,28% udjela. To smanjenje je vidljivo i kad se promatraju noćenja prema Turističkim zajednicama. Najveći podbačaj je imala TZ Baška od čak 11%, TZ Punat 8% te TZ Krk od 1%. Najveći porast noćenja je ostvarila Općina Vrbnik od 6%, Općina Dobrinj 4% te po 1% TZ Omišalj i TZ Malinska.

Graf 15. Usporedni prikaz noćenja na otoku Krku za 2013. i 2014. godinu

Izvor: Turistička zajednica Primorsko-goranske županije

Otok Krk u 2014. godini bilježi pad noćenja u odnosu na 2013. godinu. Konstantan rast u posljednjih 10 godina je zaustavljen i svakako je potrebno preispitati zašto je došlo do smanjenja turističkog rezultata.

Osim jednog manjeg hotela, manji broj apartmana osim u Vrbniku i Risiki nalazi se u Garici i Kampeljima. Općina Vrbnik ima ukupno 106 iznajmljivača i to kako slijedi:

- 27 soba (54 osnovna kreveta i 4 pomoćna što je ukupno 58 kreveta)
- 122 apartmana (351 osnovna kreveta i 149 pomoćnih, ukupno 500 kreveta)
- 55 studio apartmana (140 osnovnih kreveta i 18 pomoćnih, ukupno 158 kreveta)
- 9 kuća za odmor (44 osnovna kreveta i 9 pomoćnih, ukupno 53 kreveta)

U Vrbniku ima 213 smještajnih jedinica, sa 589 kreveta i 180 pomoćnih kreveta, što je ukupno 769 kreveta. U staroj gradskoj jezgri smješteno je čak 5 kuća za odmor, dok je ostatak od 4 kuće smješten u novijem dijelu Vrbnika ili u selima.

Turistički dolasci u Vrbnik motivirani su i gastronomskom ponudom. U gastronomskoj ponudi nalaze se i vrbnička tradicionalna jela poput šurlica, makaruna s janječim zvacetom te ribe iz vrbničkog podmorja koja uz čašicu vina Vrbničke žlahtine i ambijentalni ugođaj klapske pjesme daju jedinstveni doživljaj. Isto tako od slastica tu su vrbnički presnec, frite, povitica i pogača.

U sljedećoj tablici prikazani su smještajni kapaciteti i ugostiteljstvo u Vrbniku jer se smatra da su međusobno usko povezani i djeluju sinergijski.

Tablica 16. Smještaj i ugostiteljstvo u Vrbniku

GOSPODARSKI SUBJEKT	KAPACITET			KATEGORIZACIJA prema propisima
	Smještajne jedinice	Ležaja	Sjedećih mjesto	
Hotel Argentum	10	24	60+40	3
Restoran Nada			90+70	I,II,XI,XII
Konoba-restoran Gospoja			130+70	I,II,III,XII
Konoba Vrbnička žlahtina			80+100	X
Konoba Luce			120+60	
Konoba Placa			20+50	
Kušaona-pizzeria Gospoja			30+50	
UO Zgribnica			50	
UO Buffet Primorec			20+30	
UO Namori			20+30	
Caffe bar Vrbniče nad morem			20+40	
UO Zlatna žlahtina			30+50	
Konoba-pizzeria Morska vila			15+20	
Privatni smještaj (106 subjekata)	213	769		
UKUPMO	223	793	635+660	

Izvor: Dokument o definiranju projekta razvoja kulturnoga turizma Općine Vrbnik

- Suvenirnice u Vrbniku
  - Suvenirni Vrbnik, vl. Marija Polonijo, Glavača bb,
  - Turistička agencija & suvenirnica MARE TOURS, Pojana 4,
  - Ernesta trade d.o.o., Pojana 23,
  - Suvenirni «Pod Zvonik», vl. Dražen Romčević, Pod zvonik 7,

- Gospodarske aktivnosti vezane za turizam

Uz već navedene gospodarske aktivnosti koje djeluju u Vrbniku postoji još i Diving centar DIVE LOFT Vrbnik, kao i Zimovalište za plovila (čamce, jahte i sl.) te kamp kućice koje se nalaze u dijelu skladišnog prostora bivše tvornice ne tkanog tekstila "Vrbenka" u Vrbniku.

KLJUČNI PROBLEMI I IZAZOVI U GOSPODARSTVU

- Poticati poduzetništvo na svim razinama uključujući savjetodavne usluge i programe olakšica za poduzetnike, edukaciju djece i mladeži
- Poticati investicije u turističke kapacitete poštujući vizualni identitet općine
- Razvijati kulturni turizam i brendirati Vrbnik kao povijesno značajno kulturno odredište
- Razvijati sve oblike turizma temeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini
- Osmisliti nove turističke programe kojima bi Općina bila atraktivna tijekom cijele godine
- Poticati stanovništvo koje se bavi poljoprivredom da proširi svoju djelatnost na usluge u turizmu
- Poticati razvoj i jačanje postojećih malih poduzeća

- Razvijati poduzetničke zone ulažući u dokumentaciju, uređenje i izgradnju kompletne komunalne infrastrukture
- Privlačiti investicije
- Poticati obrazovanje poduzetnika i razvoj njihovih vještina
- Poticati razvoj novih i na znanju temeljenih poduzeća

2.9 DRUŠTVENE DJELATNOSTI

2.9.1 Predškolski i školski odgoj

Unutar područja Općine Vrbnik djeluje jedan Dječji vrtić. Temeljem sporazuma otočnih općina i Grada Krka, na otoku Krku djeluje jedna predškolska ustanova (za svih sedam lokalnih samouprava). Naziv ustanove je Dječji vrtić Katarina Frankopan, a sjedište ustanove je u Krku. Osnivač ustanove je Grad Krk, a njome upravlja Upravno vijeće u koje svoje predstavnike delegiraju krčke jedinice lokalne samouprave. Područna jedinica Vrbnik ima jedan dječji vrtić koji u 2014. godini broji 24 korisnika. Zbog popunjenog kapaciteta dvoje djece s područja Općine Vrbnik smješteno je u Dječjem vrtiću Lastavica u Puntu. Vrtić je smješten u prostorijama Osnovne škole Fran Krsto Frankopan u Vrbniku. U Vrtiću se ostvaruju redoviti programi njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece. Uz primarni program provode se integrirani i kraći specijalizirani programi: sigurnosno- zaštitni program, program prevencije ovisnosti, program aktivnosti za sprečavanje nasilja među djecom i mladima, vjerski odgoj te kraći specijalizirani programi likovne igraonice, Škola za roditelje i Savjetovalište «Portun». Vrtić je 2007. godine dobio certifikat međunarodnog eko- vrtića, o čemu svjedoči i Zelena zastava koja se ponosno ističe u svakom vrtiću. Elementi eko programa integrirani su u svakodnevni odgojno - obrazovni rad, a ciljevi i zadaće programa u potpunosti su prilagođeni razvojnim potrebama i mogućnostima djece.

Na području Općine Vrbnik Osnovna škola djeluje kao područno odjeljenje u sklopu osnovnoškolske ustanove OŠ Fran Krsto Frankopan sa sjedištem u Krku. U školskoj godini 2013./2014. Osnovnu školu u Vrbniku pohađa 86 djece.

Srednje škole, visokoškolske ustanove i znanstvene ustanove ne postoje na području Općine, niti su predviđene PPUO, prvenstveno radi blizine Grada Krka i Rijeke.

Općina Vrbnik redovno sufinancira: vikend kartu za učenike i studente u cijelosti, a djelomično sufinancira učenike i studente koji putuju svaki dan. U potpunosti financira plaću učitelja/ljice u produženom boravku, prijevoz učenika srednjih škola i studenata, produženi boravak u školi, poklone za Svetog Nikolu za svu djecu koja imaju prijavljeno prebivalište na području Općine Vrbnik i to od rođenja pa sve do 4. razreda OŠ (uključujući i 4. razred), dodjeljuju se dvije stipendije godišnje za studente u iznosu od 500,00 HRK mjesečno.

2.9.2 Sport i rekreacija

Na području Općine ne postoji sportska dvorana nego mještani imaju pravo koristiti sportsku dvoranu u Krku gdje općina plaća najamninu za određene dane u tjednu kada su prostori u navedenoj

dvorani na raspolaganju mještanima Vrbnika. U sklopu osnovne škole u Vrbniku nalazi se igralište za nogomet, košarku i rukomet.

Vrbničke pješačke staze predstavljaju dio opsežnijeg projekta pod nazivom „otočka transversala“. Na raspolaganju su četiri rute šetnica:

1. Vrbnička planinarska obilaznica (VRBNIK - POD ČERENEC - UVALA POTOVOŠĆE - UVALA SRŠĆICA - VINCA – TRNOVICA - KOTA (387m) - NAVRHVALA - VALNIŠĆE - POD MALI HLAM - MALI HLAM (446 m) - HLAM (425 m) – ČIČIŠĆE - LUG – VRBNIK)
Dužina staze: 25 km
2. Putovima Frankopana (VRBNIK - KOSTRIJ - UVALA MELSKA - UVALA SV. MAREK - RISIKA - GRADEC (utvrda) - STOZA - ROVOZNIK - VRBNIČKO POLJE - LUG - POD ČERENEC – VRBNIK)
Dužina staze: 20 km
3. Hodočasnički put (VRBNIK - POD ČERENEC - POD MALI HLAM – ŽANAC)
Dužina staze: 8 km
4. Putovima vrbničkih težaka (VRBNIK - POD ČERENEC - LUG - VRBNIČKO POLJE - ROVOZNIK - STOZA - MATIJEV STAN - MISUČAJNICA - BRANUŠINE - ČIČIŠĆE - LUG - POD ČERENEC – VRBNIK)
Dužina staze: 22 km

Na području Općine razvijeno je i ronjenje kao jedan od oblika rekreacije. Najzanimljivija ronilačka odredišta su:

- Podmorska špilja Vrbnik (Dugačka je 30m i duboka 20m. Sastav dna je mješavina pijeska i mulja. U centru se može vidjeti sunčeva zraka koja prolazi kroz usku šupljinu. Zaklon je ovdje pronašla endemska vrsta glavoča.)
- Plić Tenki (Podmorski svijet ovdje obiluje florom i faunom, a negdje na putu do najdublje točke koja iznosi oko 40m dom su našle i crvene gorgonije. S izvrsnom vidljivošću područje je idealno za podvodnu fotografiju, a zahvaljujući slabim strujama pogodno za sve ronilačke kategorije.)
- Poluotočić Sv. Marko (Pozicija obiluje hobotnicama i lastavicama. Pred sam kraj, na ulasku u omanju spilju, nalazi se i olupina drevnog ribarskog broda.)

2.9.3 Kultura

Stanovnici Vrbnika mogu zadovoljiti samo mali broj svojih kulturnih potreba u samom Vrbniku, dok za zadovoljenje pretežnog dijela tih potreba moraju otići u Krk kao najbliži kulturni centar ili dalje.

Na području Vrbnika nalazi se Knjižnica Obitelji Vitezić. “Knjižnicu obitelji Vitezić” ustanovio je Dinko Vitezić zakladnim listom od 17. prosinca 1898. godine i to u svojstvu ovršitelja oporuke pokojnog brata biskupa, koji je oporučno ostavio skoro sve svoje knjige zajedno s pripadajućim ormarima Knjižnici obitelji Vitezić, a za pouku pučanstva. „Knjižnica obitelji Vitezić” otvorena je za javnost 10. srpnja 1910. godine. Iako Knjižnica obitelji Vitezić po svom postanku nije baš stara, ipak je vrlo vrijedna po svojem knjižnom inventaru. U njoj ima više vrijednih stvari i rariteta. Među ostalim ima sva godišta „Naše Sloge” od godine 1870. do 1915., koja je izlazila u Trstu a zatim u Puli (vrlo vrijedna za poznavanje političkih i gospodarskih prilika onog razdoblja), zadarskog „Narodnog Lista“, „Pučkog prijatelja“, koji je izlazio u Krku a zatim u Pazinu, zatim sva ili više godišta raznih listova i časopisa,

izdanje JAZU, Matice Hrvatske. Treba spomenuti protestantsku bibliju Novog zavjeta na hrvatskom jeziku tiskanu glagoljicom u Tübingenu 1562.g.; Illyricum sacrum Danijela Farlattija i drugo.

Prije rata čuvali su se u njoj i sljedeće vrijedne i rijetke knjige: glagoljski rukopisni misali (15. st.) i brevijari (13-14.st.), pisani na pergameni; hrvatsko glagoljska knjiga „Tranzit sv. Jeronima“ (Senj 1508. – sačuvana u osam primjeraka); zbirka starog novca i raznih nađenih i iskopanih prehistorijskih predmeta (zbirka pok. popa Nikole Butkovića). Danas se to – kao vlasništvo župske crkve – čuva u župnom uredu u Vrbniku. U njoj su se čuvali i vrijedni glagoljski rukopisi: Petrisov zbornik, Vrbnički statut i Greblor Kvarezimal, koje su nasljednici obitelji Petriš 1961.g. prodali Sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Knjižnica danas broji oko 15.000 primjeraka knjiga (Prema Spomenici o otvorenju Doma; Kronici i M. Boloniću, Prvoborac za slobodu Istre, rukopis).

Osim navedene ustanove, na području Općine Vrbnik djeluje i nekoliko Udruga, koje svojim programima upotpunjuju kulturnu ponudu Općine:

- Tamburaška kumpanija Vrbnik
- Vrbničko kulturno društvo “Frankopan”
- Udruga građana “Parapet”
- Udruga za očuvanje starih običaja “Vrbenski dešpet”
- Udruga „Primorski mozaik“
- Udruga „Ruki“

Kroz financiranje i poticanje raznih programa, projekata i manifestacija u kulturi, Općina Vrbnik nastoji pridonijeti unaprjeđenju kvalitete kulturnih djelatnosti, te što više afirmirati profesionalno i amatersko umjetničko stvaralaštvo. Posebno se ističu sljedeći programi:

- Ivanja- predstavlja središnji društveni ali i crkveni događaj Vrbnika koji se obilježava 24 lipnja. Proslava Ivanje započinje 24. lipnja kad se ujedno i obilježava Dan Općine. Početak proslave je svečana pjevana sveta misa u crkvi Blažene Djevice Marije uz prisustvo brojnih svećenika od kojih većina ima porijeklo iz Vrbnika. Slavlje se nastavlja na Placi vrbničkog statuta uz nastup VKD Frankopan te se nastavlja u večernjim satima na Trgu Škujica gdje gosti Vrbnika mogu uživati u tradicionalnim jelima i delicijama Vrbnika te plesati uz nastup benda.
- Razgon - Prve nedjelje nakon blagdana, na Sv. Petra i Pavla u Vrbniku se obilježava Razgon, dan završetka mužnje ovaca i njihovo puštanje na slobodnu ispašu. Janjci se odvajaju od ovaca i ovce se tada pošalje na slobodnu ispašu po „dermunima“ (suhozidom obzidani pašnjaci) oko Vrbnika. U Vrbniku se stado svakodnevno ne kontrolira, niti se ovce vodi doma svaku večer. Ovce se danas muzu do Razgona, a onda ih se pusti i na „komunadu“. Žene su radile sir od ovčjeg mlijeka i skutu. Od skute su pekli kolač „poviticu“, a od sira kolač „presnec“.
- Popi' i pojedji - Manifestacije „Popi' i pojedji“ je serija eno-gastro priredbi koje se tijekom ljetnih mjeseci održavaju u Vrbniku, a kojima se promoviraju autohtone vrijednosti u proizvodnji i pripremi hrane i proizvoda od vinove loze uz pripadajuće običaje te lokalne folklorne i muzičke izraze. Održavaju se pojedinačne manifestacije:
  - Festival žlahtine - Trodnevni festival žlahtine krajem lipnja čine posjet Vinariji Pavlomir u Novom Vinodolskom, Dan otvorenih podruma vrbničkih vinara i obilježavanje tradicionalnog blagdana Razgona. Za ovu prigodu organizirana je radionice filcanja vune, a na brojnim izložbeno prodajnim štandovima posjetitelji su mogli kušati i kupiti otočne proizvode – vino, maslinovo ulje, sir, med i mirisno bilje.

- Dani šurlice - Naširoko poznatu i omiljenu ručno pripremljenu tjesteninu, šurlice, na način kako se ona stoljećima tradicionalno priprema u vrbničkom kraju, moguće je sredinom srpnja doživjeti u Vrbniku. Prvog i zadnjeg dana manifestacije šurlice naši ugostitelji pripremaju na više lokacija po starom gradu, a posjetitelji se i sami mogu uključiti u njihovu izradu. Na brojnim izložbeno prodajnim štandovima posjetitelji su mogli kušati i kupiti otočne proizvode – vino, maslinovo ulje, sir, med i mirisno bilje. Tijekom tjedna šurlice su se mogle kušati u restoranima i konobama Vrbnika uz veliki broj različitih umaka i priloga.
- Dani Vina - Manifestacija se kontinuirano održava od 2004. godine, a karakterizira je odlična ponuda lokalnih vina uz gostovanje vinara iz drugih hrvatskih županija. Dani su to kada se traži čaša više, a osnovnoj temi vina posvećena su stručna predavanja za vinogradare, degustacije za posjetitelje uz raznovrstan kulturno-zabavni program. Uz tradicionalnu prezentaciju autohtonih proizvoda i običaja te mogućnosti da gosti u njima uživaju svim čulima, manifestacija Popi' i pojedini značajnije promiče i učvršćuje poziciju Vrbnika kao najpoželjnije eno i gastro destinacije na Kvarneru.
- Petrova - Za Garicu predstavlja najvažniji događaj u godini, na taj dan i Crkva i mještani slave svog zaštitnika Svetog Petra apostola. Petrova se slavi 29. lipnja. Ovisno o danu na koji pada u selu se održava i pučka fešta uz lokalnu grupu.
- Jerolima - Dan kad Crkva i stanovnici Risike slave svojeg zaštitnika je 30. rujna. Na taj dan u Risici se održava i pučka fešta.
- Mesopust u Vrbniku - TZO Vrbnik i Udruga Vrbenski dešpet, uz podršku Općine Vrbnik organiziraju maškarane zabave. Kako bi se tradicija održavanja maškaranih običaja u Vrbniku nastavila i podignula na višu razinu u cjelokupni program uključen je veliki broj članova udruga, društava, pojedinaca, vrbničkih vinara i ugostitelja, učenika područne škole i dječjeg vrtića iz Vrbnika.

2.9.4 Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

U Općini Vrbnik djeluje Dom zdravlja pri kojem su ordinacija opće medicine i stomatološka ordinacija. U ordinaciji opće medicine zaposlene su liječnica opće prakse i medicinska sestra, a u stomatološkoj ordinaciji stomatolog i medicinska sestra.

Na području Općine Vrbnik ne djeluje niti jedan Dom za starije i nemoćne osobe. Ukoliko se ukaže potreba za izgradnjom bit će to poduzetnički pothvat privatnog investitora.

Provode se mnogi programi i edukacije s ciljem što veće zdravstvene i socijalne skrbi stanovnika kroz financiranje slijedećih programa:

- poticanje nataliteta - svako novorođeno dijete se daruje s 3.000 HRK, sufinancira se smještaj djece u dječjem vrtiću u Vrbniku, a kako vrtić u Vrbniku ne može primiti svu djecu zbog ograničenog prostora općina sufinancira i smještaj djece u vrtiću u Puntu te u jaslicama kod časnih sestara u Puntu. U potpunosti se financira učiteljica koja radi u produženom boravku. financiranje boravka djece u predškolskim ustanovama, pomoć u školovanju za materijalno najugroženije ukoliko se ukaže potreba;
- pomoć domaćinstvima u suradnji sa Centrom za socijalnu skrb: sufinanciranje režijskih troškova, financiranje javnog prijevoza, pomoć u prehrani, jednokratne novčane pomoći;

- pomoć humanitarnim i civilnim udrugama i zdravstvenim ustanovama koje se jave na Javni poziv općine te se financiraju razni programi kako oni vezani uz kulturu, sport pa sve do zdravlja;
- za Božić se dijele prigodni paketi starijim osobama;
- povećanje zdravstvenog standarda (specijalistički pregledi kod dr. Ivaniša).

Programom javnih potreba u socijalnoj i dodatnoj zdravstvenoj skrbi, Općina Vrbnik želi svojim građanima osigurati viši standard socijalne i zdravstvene zaštite od onog koji svojim programima osigurava država, čime se stvaraju osnovni preduvjeti za kvalitetniji život pojedinca i obitelji, a naročito onih čije materijalno stanje nije dostatno za podmirenje osnovnih životnih potreba.

2.9.5 Političke organizacije

U općinskom vijeću Općine Vrbnik je ukupno 11 vijećnika, od čega 6 vijećnika dolazi iz Hrvatske demokratske zajednice, po jedan iz Hrvatske stranke umirovljenika, Socijaldemokratske partije Hrvatske, Hrvatske seljačke stranke, Primorsko goranskog saveza i Hrvatske stranke prava te je jedan predstavnik Kandidacijske liste grupe birača.

2.9.6 Organizacije civilnog društva

U Općini Vrbnik je registrirano čak 17 različitih Udruga. Donosimo cjelovit pregled svih Udruga koje djeluju na području Općine Vrbnik.

Tablica 17. Popis Udruga registriranih na području Općine Vrbnik

R. br.	Naziv Udruge	Naselje	Djelatnost
1.	DVD Vrbnik	Vrbnik	Praćenje i analiziranje stanja u dobrovoljnom vatrogastvu i zaštita od požara i dr.
2.	Športsko ribolovno društvo "Kanj"	Vrbnik	Unapređenje športskog ribolova na moru, organiziranje i realizacija natjecanja u športskom ribolovu/udičarenje i podvodni ribolov.
3.	Tamburaška kumpanija "Vrbnik"	Vrbnik	Upoznavanje članstva sa temeljnim i praktičnim glazbenim znanjima putem predavanja te vježbanjem, održavanjem priredbi i širenjem prijateljstva te razmjena iskustva s drugim sl. udrugama.
4.	Vrbničko kulturno društvo "Frankopan"	Vrbnik	Proučavanje i promicanje svekolike vrbničke baštine u cilju njene zaštite, očuvanje graditeljske baštine, sudjelovanje u organizaciji manifestacija kao što su: Noć muzeja, Ivanja, Razgon, Vrbničke užance i sve ostale manifestacije na području općine.
5.	Udruga građana "Parapet"	Risika	Organiziranje amaterskih športskih susreta, društvenih igara te dr. Kulturno zabavnih okupljanja, organiziranje predavanja, skupova i tribina.
6.	Udruga "Ruki"	Vrbnik	Organiziranje, tribine, skupova i radionica za svoje članove o suvremenoj komunikacijskoj tehnologiji, medijskoj kulturi i kulturi uopće.
7.	Lovačko društvo "Vrbnik-Garica"	Vrbnik je središte, a postoje lovački domovi u Garici i Risiki	Uzgoj, zaštita i lov divljači, zaštita prirode i okoliša očuvanjem biološke i krajobrazne raznolikosti.

8.	Udruga za očuvanje starih običaja „Vrbenski dešpet“	Vrbnik	Okuplja osobe zainteresirane za očuvanje starih običaja, organizira kulturne i umjetničke manifestacije na tradicijskoj osnovi, povezuje se i surađuje sa srodnim udrugama
9.	Malonogometni klub „Eko Verbenicum-otok Krk“	Vrbnik	Planiranje rada i razvitka malog nogometa, organizacija i provođenje redovitih sustavnih treninga članova radi pripreme za natjecanje, poduke i trening djece i mladeži
10.	Malonogometni klub “Vrbnik”	Vrbnik	Planiranje rada i razvitka malog nogometa, organizacija i provođenje redovitih sustavnih treninga članova radi pripreme za natjecanje, poduke i trening djece i mladeži
11.	Udruga za održivi razvoj “Verbenico”	Vrbnik	Zalaganje za uvođenje i korištenje ekoloških principa, zalaganje za održivi razvoj te predlaganje projekata održivog razvoja, zalaganje za razvijanje programa međunarodne suradnje, promicanje i predlaganje studija regionalnog razvoja
12.	Udruga “Primorski mozaik”	Vrbnik	Poticanje likovnog stvaralaštva kod djece, mladeži i odraslih osoba, organiziranje pojedinačnih i skupnih izložbi svojih članova
13.	Društvo športske rekreacije “Perun”	Vrbnik	Ostale športske djelatnosti
14.	Društvo prijatelja trsja i vina “Studec”	Vrbnik	U suradnji sa srodnim udruženjima i stručnim institucijama te proizvođačima i turističkim djelatnicima daje prijedloge za usklađivanje proizvodnje s potrošnjom grožđa i vina posebno na unapređenju zdravlja, ekonomije i tehnologije grožđa i vina i drugo
15.	Udruga “Valomet”	Vrbnik	Okuplja građane radi poticanja, promicanja i razvitka klapskog pjevanja, organizirano uvježbava i usavršava članove u klapskom pjevanju te izvodi izvorne primorske, istarske i dalmatinske klapske pjesme te ostalo
16.	Mali vinogradari i podrumari - Vrbnik	Vrbnik	suvremeni razvoj vinogradarstva i podrumarstva na području krčkog vinogorja radi postizanja veće kvalitete u djelatnosti kojoj pripada

Izvor: Registar Udruga RH, Ministarstvo uprave

Gore navedene Udruge upućuju na zainteresiranost građana za udruživanje u različite udruge i inicijative. Udruge uglavnom djeluju volonterski u lokalnoj zajednici, najčešće kroz zajedničke ili pojedinačne aktivnosti ciljane na poboljšanje kvalitete života u zajednici, jačanje tradicijskih i drugih kulturnih aktivnosti, zaštite baštine i sl.

KLJUČNI PROBLEMI I IZAZOVI – DRUŠTVENE DJELATNOSTI

- Potrebno izgraditi i rekonstruirati društvene sadržaje
- Izgraditi sportsku infrastrukturu zatvorenog i otvorenog tipa (multifunkcionalne dvorane i sportski parkovi)
- Nepostojanje objekata za skrb o starijim osobama (dnevni boravak, cjelodnevna skrb, dom za starije i nemoćne osobe)
- Bolje umrežiti organizacije civilnog društva
- Postojeće udruge civilnog društva su lokalnog karaktera slabih tehničkih kapaciteta za izradu i provedbu projekata te ne povlače dostupna sredstva iz EU fondova

- Izgradnja i rekonstrukcija dječjeg vrtića
- Izgradnja i rekonstrukcija dječjih igrališta
- Nadogradnja i rekonstrukcija osnovne škole PJ Vrbnik
- Izgradnja i rekonstrukcija šetnica
- Izgradnja i rekonstrukcija biciklističkih staza (u sklopu TZ otoka Krka čiji su članovi sve JLS)

2.10 Razvojne strategije i programi na području Općine Vrbnik

Za područje Općine Vrbnik izrađena je nekolicina razvojnih dokumenata - to su prije svega novi županijski prostorni plan i prostorni planovi uređenja Općine Vrbnik (na snazi je PPU Općine iz 2007. dok je novi na korigiranju u županiji) te UPU 1 naselja Vrbnik, UPU Risika, Mavri i Glavica (11, 2 i 7). Izrađen je Projekt razvoja kulturnog turizma Općine Vrbnik te Interdisciplinarna strategija nulte emisije stakleničkih plinova za integrirani i održivi razvoj otoka Krka.

2.10.1 Prostorni plan uređenja Općine Vrbnik

Prostorni plan uređenja Općine Vrbnik izrađen je od strane Urbanističkog instituta Hrvatske d.d. i donesen je od strane predstavničkog tijela Općine Vrbnik 2004. godine (Odluka o donošenju, Službeni list PGŽ 16/2004). Izrada, izmjena i dopuna prostornog Plana Uređenja Općine Vrbnik predviđena je Odlukom o izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Vrbnik, a odluka je donesena 29. studenog 2007. godine. Izmjene i dopune Plana izvršene su temeljem usklađenja s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (Narodne novine broj 128/04).

Odluka o drugoj Izmjeni i dopuni Prostornog plana uređenja Općine Vrbnik donesena je 30. siječnja 2014. (Službeni list PGŽ 2/2014.). Izmjene i dopune Plana su rađene s ciljem propisivanja detaljnijih uvjeta provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja Zakona o prostornom uređenju. Slijedeća tablica prikazuje dokumente prostornog uređenja koji se odnose na Općinu Vrbnik.

Tablica 18. Dokumenti prostornog uređenja Općine Vrbnik

Vrsta plana	Broj službenog glasila	Naziv plana	Stanje plana (vrsta odluke)
PPUO	2014-02	Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izradi II Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Vrbnik	Odluka o izradi
UPU	2013-15	Odluka o izradi I Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja UPU 1 Vrbnik - NA1	Odluka o izradi
DPU	2010-10	Odluka o izradi Detaljnog plana komunalno-servisne zone Zabrdra	Odluka o izradi
UPU	2009-33	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja naselja Vrbnik (NA 1) s površinama izdvojenih namjena (T i R) - UPU 1	Odluka o donošenju
UPU	2009-33	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja naselja Risika (NA 2_11) s površinama izdvojenih namjena (T2) - UPU 2	Odluka o donošenju
UPU	2009-33	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja registrirane ruralne cjeline (NA 2_5) Risika - Glavica (UPU 7)	Odluka o donošenju
UPU	2009-16	Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja naselja Risika (NA 2_3) s površinom izdvojene namjene T2 4 (UPU 11)	Odluka o donošenju

PPUO	2007-53	Odluka o ispravku Odluke o izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Vrbnik i odnosi se na Službene novine broj 43/07	Odluka o donošenju
PPUO	2007-43	Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Vrbnik - Usklađenje s uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog ZOP-a	Odluka o donošenju
DPU	2005-18	DPU Vrani, Vrbnik - I izmjena i dopuna Odluke o DPU Vrani, Vrbnik	Odluka o donošenju
PPUO	2004-16	Prostorni plan uređenja Općine Vrbnik	Odluka o donošenju
DPU	2004-08	DPU Vrani, Vrbnik - Vjerodostojno tumačenje za k.č. 5431/16, 17, 18, 19, 20 i k.č. 5431/1 k.o. Vrbnik	Odluka o donošenju
DPU	2003-26	DPU Vrani, Vrbnik - Vjerodostojno tumačenje čl.10. st.3. Odluke	Odluka o donošenju
DPU	2003-01	DPU Vrani, Vrbnik - Ispravak odluke	Odluka o donošenju
DPU	1999-24	DPU Vrani, Vrbnik - Dopuna Odluke	Odluka o donošenju
DPU	1999-19	DPU Vrani, Vrbnik	Odluka o donošenju

Izvor. JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ, Registar planova

U nastavku navodimo najvažnije odredbe iz PPUO i IDPPUO Vrbnik. U prostorno planerskom pogledu područje Općine Vrbnik se dijeli na:

- površine naselja
- površine za izdvojene namjene
- površine infrastrukture
- poljoprivredne površine
- šumske površine
- morske površine

Ukupno planirana površina Građevinskih područja naselja iznosi 116,88 ha, odnosno 1,51% od ukupne površine Općine. Od navedene površine izgrađeno je 99,17 ha, 84,8%. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene namijenjena su izgradnji svih onih sadržaja koji nisu kompatibilni stanovanju. Ukupna površina iznosi 53,61 ha ili 0,69% ukupne površine Općine. Dijele se na građevinska područja namijenjena izgradnji površina i građevina za:

- gospodarsku namjenu – ukupna površina 8 ha, odnosno 0,10% površine Općine:
  - pretežito uslužna djelatnost, Mestinjak, površina 0,93 ha
  - pretežito proizvodna, Mali Drmuni, površina 5,5 ha - neizgrađena
  - pretežito komunalno-servisna, Zabrdi, površina 1,91 ha - neizgrađena
- površine za turističko – ugostiteljsku namjenu – odnosi se na:
  - građevinsko područje T1 u kojem se planira izgradnja hotela s pratećim sadržajima, trgovačke, uslužne, ugostiteljske, športske, rekreativne i zabavne te slične namjene ukupne površine 5,00 ha:
    - Uvala Petrina - neizgrađeno površine 5,00 ha, kapaciteta 550 kreveta,
      - planiraju se privezi namijenjeni privezu i odvezu turističkih brodica maksimalnog kapacitet do 50 vezova.
  - površina za turistička naselja T2, ukupne površine 11 ha:
    - Uvala Melska - neizgrađeno; - površine 4 ha, kapaciteta do 450 kreveta,

- Uvala Sv. Juraj - neizgrađeno - površine 4,00 ha, kapaciteta do 480 kreveta,
  - Planiraju se privezi namijenjeni privezu i odvezu turističkih brodica maksimalnog kapaciteta do 40 vezova.
- Uvala Potovošće - neizgrađeno - površine 3,00 ha, kapaciteta do 360 kreveta.
- Kampovi (T3) ukupne površine 5,54 ha:
  - Katlov: kapacitet ležaja 75, površine 0,54 ha, neizgrađeno
  - Dragičev: kategorizacija min 3 zvjezdice, do 600 ležaja, površine 5,00 ha, neizgrađeno
- Površine za sportsko-rekreacijsku namjenu, ukupne površine 7,09 ha, a obuhvaćaju sportsko-rekreacijske centre:
  - Uvala Sv. Juraj, neizgrađeno, površine 3,52 ha,
  - Uvala Melska, neizgrađeno, površine 3,57 ha
  - Sport uz kamp Dragičev, jedna površine 1,26 ha i druga površine 5,35 ha

Na navedenim površinama moguća namjena je mini golf, teniski tereni, trim staza, otvorena i poluotvorena igrališta (mali nogomet, rukomet, tenis, odbojka..), ostale pomoćne građevine (svlačionice), bazeni te smještaj rekreacijskih, pratećih, zabavnih i uslužnih (ugostiteljsko-trgovačkih) djelatnosti. Izvan sportsko-rekreacijskih namjena utvrđenih Prostornim planom moguće je uređivati i graditi pješačke, biciklističke, trim staze i sl., sukladno obilježjima prostora.

- Groblja – (tri groblja) zauzimaju ukupnu površinu od 0,72 ha (izgrađeno), a plus to još je 0,260 ha (groblje Garica neizgrađeno). Sve zajedno izgrađeno i neizgrađeno iznosi 0,98 ha.

Poljoprivredne površine zauzimaju ukupno 1.031,27 ha, odnosno 13,29% površine Općine. Šumske površine zauzimaju ukupno 554,36 ha, odnosno 7,15% površine Općine. Vodne površine (ukupno 2.832 ha) generalno se razvrstavaju i namjenjuju slijedećim djelatnostima: promet, ribarstvo i rekreacija. More u akvatoriju Općine Vrbnik namijenjeno je za:

- Pomorski promet (3,09 ha)
- Površine namijenjene rekreaciji - rekreacijsko područje u sklopu kojeg su uređene i prirodne plaže (17,25 ha)
- Ostale morske površine (2.811,66 ha)

Iako je u prethodnim poglavljima već dana, slijedeća slika prikazuje korištenje i namjenu površina prema prijedlogu Prostornog plana PGŽ iz 2013. godine.

Slika 11. Dio Kartografskog prikaza 1 – Korištenje i namjena površina

Izvor: JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ, PP PGŽ

2.10.2 Projekt razvoja kulturnog turizma Općine Vrbnik

Projektom razvoja kulturnog turizma Općine Vrbnik želi se pokrenuti proces unapređenja svih raspoloživih resursa u razvoju kulturnog turizma, te dodatno „brandirati“ Vrbnik tradicijom i baštinom i time upotpuniti sadašnju poziciju „vinske destinacije“.

Posebno važan cilj ovoga projekta je udruživanje privatnih poduzetnika u Vrbniku predvođenih općinskom upravom na stvaranju uvjeta za turizam tijekom cijele godine. U okviru stvaranja takve turističke ponude usmjerene na privremenu „asimilaciju“ turista tijekom godine u lokalnu zajednicu želi se stvoriti domaćinski ugođaj dobrodošlice i zamijeniti ga sa postojećim doživljajem „turista gosta“.

Ovaj dokument postavlja temelj za snažan i pozitivan razvoj vrbničkog gospodarstva, kroz razvoj turističkih usluga koje će poboljšati položaj Vrbniku na turističkom tržištu otoka Krka. Vrbnik će se razlikovati od drugih destinacija jer će moći ponuditi veću kvalitetu turističke ponude (pogotovo smještaja) od drugih mjesta na otoku Krku. Da bi se to ostvarilo, Općini Vrbnik preporuča se:

- I. po svaku cijenu izbjeći fragmentirani pristup u razvoju Vrbnika kao turističke destinacije, uvažavanjem tri sastavnice projekta kao jedinstvene cjeline;
- II. sudjelovati u širokom krugu otvorenih i transparentnih konzultacija s lokalnim stanovništvom, lokalnim tvrtkama, crkvom i lokalnim civilnim društvom, kako bi razvili projekte koji će biti prihvatljivi za sve dionike;
- III. poticati spremnost lokalnih tvrtki i stanovnika u financijskoj podršci za pokriće troškova pripreme projekta, na primjer tako da sudjeluju u plaćanju voditelja projekta;

- IV. predstaviti projekt na relevantnim regionalnim i županijskim razinama (drugim općinama na otoku Krku, gradu Krku, TZ županija, Županiji, TZ, LAG-a , itd.) kako bi se izbjegli mogući nesporazumi;
- V. podnijeti zahtjev za financijsku potporu za pripremu projekta ili realizaciju kod Ministarstva turizma;
- VI. započeti razgovore s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU kako bi istražili mogućnosti za financijsku potporu za pripremu projekata koji su dostupni unutar ovog ministarstva;
- VII. osigurati angažiranje kompetentnog voditelja projekta.

2.10.3 Interdisciplinarna strategija nulte emisije stakleničkih plinova za integrirani održivi razvoj otoka Krka

Zbog rastućih cijena energenata, velike ovisnosti Hrvatske o njihovom uvozu, klimatskih promjena, ali i daljnjeg razvoja otoka Krka, Ponikve d.o.o., JLS otoka Krka, interesne skupine, udruženja i nevladine udruge zajedno s konzorcijem izvršili su obuhvatno ispitivanje postojećeg stanja te izradili Strategiju za postizanje bilančanog statusa nulte emisije stakleničkih plinova za otok Krk do 2030. godine. Iz Strategije proizlazi da se paralelno moraju provoditi mjere uštede energije i njena proizvodnja iz obnovljivih izvora energije.

Mjere za ublažavanje klimatskih promjena moraju pri tome također zadovoljiti i aspekt održivosti, tako da se uz ekološke prednosti moraju promatrati i socijalni i gospodarski utjecaji. Tijekom provedbe projekta izrade Strategije provedeno je obuhvatno prikupljanje podataka u zajedničkoj suradnji JLS-a otoka Krka i Ponikve d.o.o. Kao baza podataka za analizu postojećeg stanja u konačnici su uzeti podaci iz 2009., 2010. i 2011. godine. Kao referentna godina za izračun CO₂ uzeti su najaktualniji podaci koji stoje na raspolaganju (2011. godina).

Preko 90% energije na otoku Krku troše kućanstva. Iako u ovom segmentu javne uprave otoka Krka imaju manju potrošnju, iste moraju postupno povećati energetske učinkovitost, te korištenje obnovljivih izvora energije, kako bi bili uzor i davali pozitivan primjer kućanstvima. Za otok Krk su identificirani sljedeći ciljevi do 2030. godine:

- ušteda energije za cca 15% putem osvještavanja žitelja i turista, u odnosu na referentnu godinu 2011.
- povećanje energetske učinkovitosti za cca 30% putem isplativih investicija u nove tehnologije, u odnosu na referentnu godinu 2011.
- opskrba preostalih 55% putem OIE, u odnosu na referentnu godinu 2011.
- izrada koncepta sudjelovanja građana (npr. vjetroelektrane ili sunčane elektrane koje su financirane od strane građana te su ujedno i u njihovom vlasništvu)
- uvođenje i širenje novih koncepta mobilnosti.

Dodatno bi tijekom sljedećih godina trebalo izrazito povećati kapacitete tehnologija za korištenje obnovljivih izvora energije, kako bi se do 2030. godine postigao status izračunate bilančne nulte emisije stakleničkih plinova.

2.11 Prikaz kapaciteta za upravljanje razvojem

Vrbnik je relativno mala općina koja prema posljednjem popisu stanovništva bilježi iznimno mali demografski rast od 1,2%, dok se prema PPUO Općine Vrbnik predviđa povećanje broja stanovnika na 1.350 osoba 2015. godine (prema Popisu iz 2011. godine Općina ima 1.260 stanovnika). Na području Općine Vrbnik nema velikih gospodarskih subjekata niti se ne očekuju značajnije investicije u smislu proizvodnih investicija. Općina planira značajniji razvoj turizma te se investicije očekuju u tom smjeru što bi značajno poboljšalo proračunske prihode Općine.

Vlada Republike Hrvatske je, na temelju Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, podzakonskih akata te Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske, uvela indeks razvijenosti kao jedinstveni metodološki okvir za ocjenjivanje, razvrstavanje i praćenje razvijenosti teritorijalnih jedinica na županijskoj i lokalnoj razini, a s ciljem uvođenja novog kriterija za dodjelu državne pomoći i ravnomjernog razvoja Republike Hrvatske. Indeks razvijenosti je pokazatelj stupnja razvijenosti lokalnih i županijskih jedinica. Indeks razvijenosti Primorsko-goranske županije iznosi 142,32%, te je, obzirom da je vrijednost indeksa veći od 125% prosjeka Republike Hrvatske, uz Grad Zagreb i Istarsku županiju, razvrstana u V. skupinu jedinica regionalne samouprave.

Općina Vrbnik je svrstana u IV. skupinu jer indeks razvijenosti iznosi 123,59%, odnosno nalazi se u rangu između 100% i 125% prosjeka Republike Hrvatske. Dohodak po stanovniku Općine Vrbnik iznosi 29.799 HRK što je za 4,7% više od prosjeka RH.

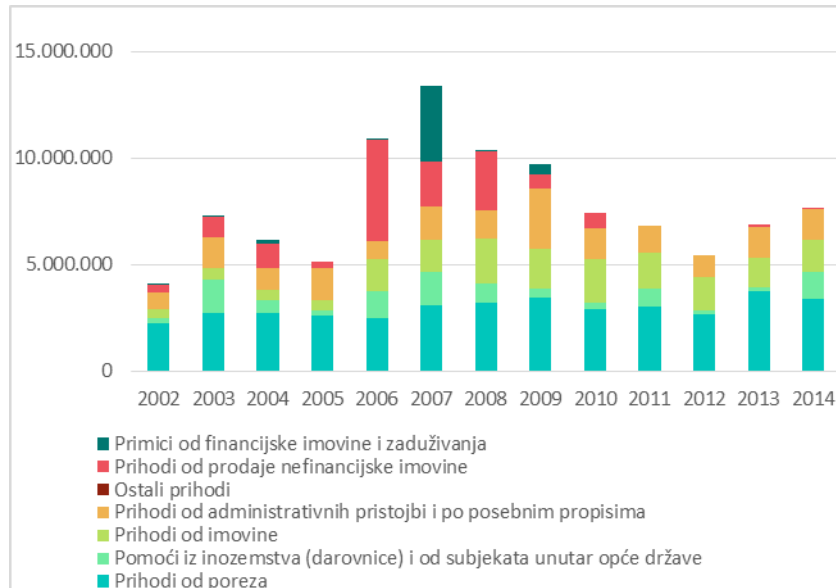
2.11.1 Struktura općinske uprave i proračun Općine Vrbnik

Općinska uprava zapošljava 5 djelatnika od kojih je 1 dužnosnica (Općinska načelnica). Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, utvrđenih zakonom i statutom, ustrojen je jedan upravni odjel. U jedinstvenom upravnom odjelu zaposleno je svih pet djelatnika. Općinska načelnica je magistra ekonomije kao i još dvije zaposlenice, od kojih je jedna pročelnica jedinstvenog upravnog odjela, a druga je viša stručna suradnica za EU projekte. Jedna zaposlenica sa srednjom stručnom spremom je administrativno računovodstveni referent, a drugi zaposlenik je komunalni redar.

U nastavku će se analizirati proračun Općine Vrbnik (sukladno podacima dostupnim u Ministarstvu financija i Općini Vrbnik). Analizirat će se struktura proračuna, struktura općinskih rashoda prema ekonomskoj i funkcijskoj klasifikaciji kako bi se razlučio potencijal proračuna za financiranje razvojnih projekata i programa.

Graf koji slijedi prikazuje visinu i strukturu ukupnih prihoda Općine Vrbnik u razdoblju 2002. do 2014. godine, prema podacima Ministarstva financija i Općine Vrbnik o izvršenju proračuna.

Graf 16. Struktura i visina ukupnog prihoda Općine Vrbnik za razdoblje 2002. – 2014.

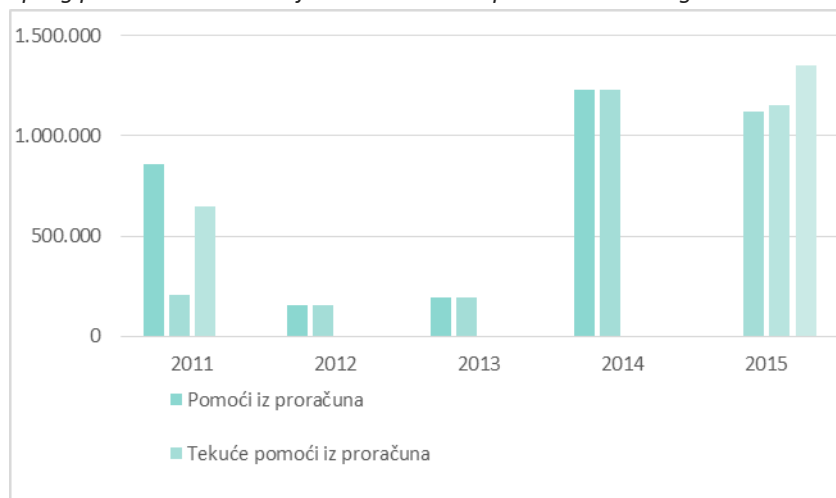

Izvor. Ministarstvo financija i dokumenti o ostvarenje proračuna Općine Vrbnik

Promatrajući razdoblje ostvarenja proračuna od 2002. do 2014. godine vidljivo je da najveću stavku prihoda čine vlastiti prihodi, u prvom redu od poreza, potom prihodi od imovine te prihodi od administrativnih pristojbi. U zadnjih 4 godine prihodi od prodaje nefinancijske imovine su minimalni ili ih uopće nema. Važno je za istaknuti da u 2014. godini značajno rastu prihodi od pomoći iz županijskog i državnog proračuna.

U sljedećem grafu prikazuje se visina i struktura ostvarenih prihoda od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države u razdoblju 2012-2014. Ulaskom u EU Općina Vrbnik je u 2014. godini značajno povećala proračunske prihode temeljem pomoći iz proračuna. U 2015. godini se planiraju sredstva temeljem EU projekata (1.350.000 HRK) te pomoći iz proračuna (2.270.000 HRK) što zajedno čini gotovo trostruko povećanje u odnosu na 2014. godinu.

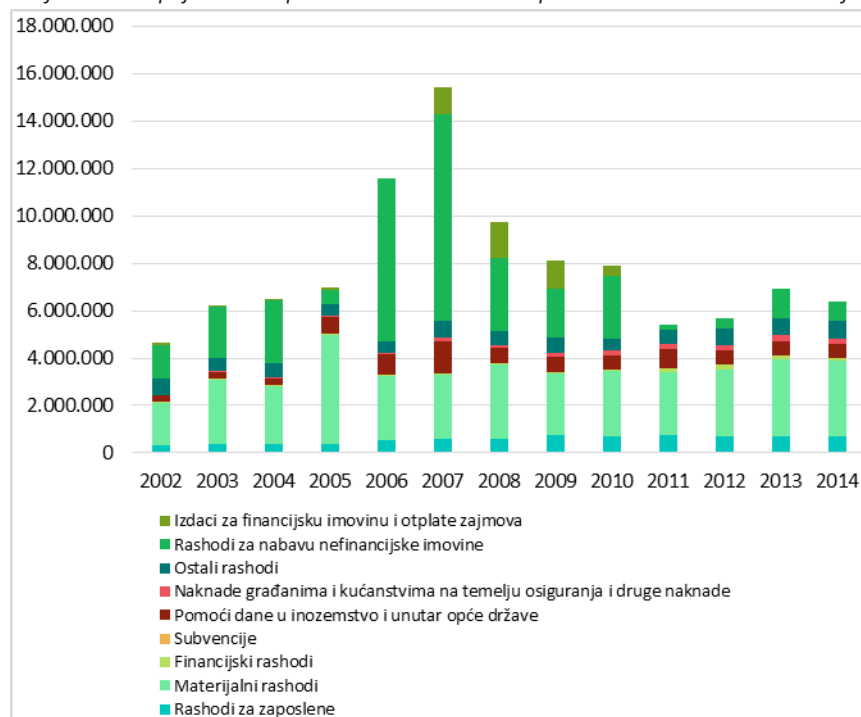
Graf 17. Prikaz visine i strukture ostvarenih prihoda od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna u razdoblju 2011. – 2014. s planom za 2015. godinu

Izvor. Ministarstvo financija i proračuni Općine Vrbnik

U nastavku će se razmotriti proračunski rashodi Općine Vrbnik, temeljem ekonomske i financijske klasifikacije.

Graf 18. Prikaz pojedinih skupina ostvarenih rashoda općine Vrbnik – ekonomska klasifikacija u razdoblju 2002.- 2014.

Izvor. Ministarstvo financija i ostvarenje Proračuna Općine Vrbnik 2014.

Uzimajući u obzir cjelokupno promatrano razdoblje najveću stavku troškova čine materijalni rashodi. Taj trend je identičan i za posljednje 4 godine. Rashodi za zaposlene se održavaju na približno istoj razini. Na približno istoj razini su ostali rashodi i rashodi i pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su bili najizraženiji u 2013. godini te se smanjuju u 2014. godini. Kad je riječ o komunalnoj infrastrukturi, Općina Vrbnik kontinuirano ulaže u izgradnju i održavanje javnih površina, cesta, javne rasvjete, vodoopskrbnog sustava, sustava odvodnje otpadnih voda, groblja i zbrinjavanje otpada te u zaštitu okoliša. U prosjeku navedena skupina rashoda čini više od 34% ukupnih rashoda, a u pojedinim godinama premašuje 50% ukupnih rashoda što ukazuje na izrazitu orijentiranost Općine na ispunjavanje razvojnih ciljeva.

U svrhu bolje vidljivosti ulaganja u programske i projektne aktivnosti, slijedi prikaz izdvojenih programa, projekata, aktivnosti financiranih i planiranih iz proračuna Općine Vrbnik u periodu od 2013.-2015. Općina Vrbnik kontinuirano ulaže u programe i projekte iz područja kulture, sporta, rekreacije, predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja, vjerski program te manjim dijelom srednjoškolskog obrazovanja, zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom kroz tekuće i investicijsko održavanje objekata, investicijska kapitalna ulaganja, tekuće donacije i programe sufinanciranja potreba stanovnika Općine Vrbnik.

Tablica 19. Programi, projekti, aktivnosti financirani od Općine Vrbnik u periodu od 2013.-2014. i planirani za 2015. godinu

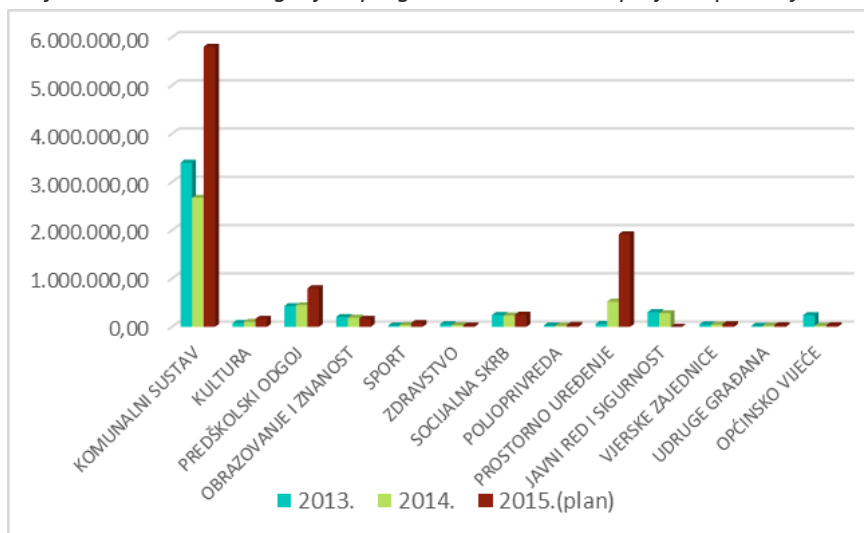
	2013.	2014.	2015.(plan)
KOMUNALNI SUSTAV	3.401.821,97	2.675.128,66	5.801.000,00
Kapitalni projekt razvoj vodoopskrbe	37.559,08	50.000,00	300.000,00
Kapitalni projekt izgradnja kanalizacije	271.174,93	73.500,00	200.000,00
Kapitalni projekt Zemljišta	50.879,10	20.400,30	50.000,00
Kapitalni projekt Ceste i putevi	431.039,03	240.542,00	1.695.000,00
Kapitalni projekt Groblja	627.217,62	9.500,00	0,00
Kapitalni projekt Pomorsko dobro	-	469.491,28	720.000,00
Održavanje cesta	485.005,65	324.293,61	345.000,00
Održavanje javnih površina	587.241,64	640.662,32	704.000,00
Javna rasvjeta	411.239,61	448.028,26	1.370.000,00
Zaštita okoliša	88.760,25	69.853,37	72.000,00
Ostale komunalne usluge i radovi	209.410,51	257.444,69	345.000,00
Uređenje objekata na pomorskom dobru	202.294,55	71.412,83	720.000,00
KULTURA	79.520,55	102.388,99	167.700,00
Financiranje programa u kulturi	79.520,55	102.388,99	167.700,00
PREDŠKOLSKI ODGOJ	431.688,61	448.986,02	800.000,00
Predškolsko obrazovanje	401.688,61	431.371,52	480.000,00
Izrada projekata	13125,00		300.000,00
Pokloni SV. Nikole	16.875,00	17.614,50	20.000,00
OBRAZOVANJE I ZNANOST	205.009,14	189.122,66	165.000,00
Osnovno školsko obrazovanje	200.009,14	184.122,66	160.000,00
Srednjoškolsko obrazovanje	5.000,00	5.000,00	5.000,00
SPORT	28.150,00	39.055,79	79.000,00
Donacije udrugama u sportu	28.150,00	39.055,79	79.000,00
ZDRAVSTVO	55.911,00	36.994,63	28.200,00
Zdravstvena zaštita	55.911,00	36.994,63	28.200,00
SOCIJALNA SKRB	246.375,27	234.886,03	252.000,00
Naknade građanima i kućanstvima u novcu i u naravi	141.353,95	212.886,03	227.000,00
Tekuće donacije u novcu	105.021,32	22.000,00	25.000,00
POLJOPRIVREDA	28.900,00	23.000,00	40.000,00
Poljoprivredni poslovi i usluge	28.900,00	23.000,00	40.000,00
PROSTORNO UREĐENJE	63.617,04	522.693,39	1.918.544,00
Kapitalni projekt izrada projektne dokumentacije	63.617,04	190.690,00	506.800,00
Usluge geod. Katastr. službi	-	332.003,39	1.261.744,00
JAVNI RED I SIGURNOST	304.000,08	282.700,00	286.500,00
Vatrogastvo	296.500,08	276.700,00	248.500,00
Civilna zaštita	7.500,00	6.000,00	38.000,00
VJERSKE ZAJEDNICE	50.470,00	48.000,00	55.000,00
Donacije vjerskih zajednica	50.470,00	48.000,00	55.000,00
UDRUGE GRAĐANA	21.000,00	22.640,00	35.000,00
Donacije Udrugama građana	21.000,00	22.640,00	35.000,00
OPĆINSKO VIJEĆE	242.903,86	25.141,72	33.000,00
Predstavnička tijela	242.903,89	25.141,72	33.000,00

Izvor. Proračuni Općine Vrbnik (izvršenje za 2013. i 2014. godinu i plan za 2015. godinu)

Slijedeći graf prikazuje visinu proračunskih ulaganja u programske aktivnosti i projekte prema funkcionalnoj podjeli. Najviše sredstava je uloženo u komunalnu infrastrukturu, zatim slijedi ulaganja u prostorno – plansku dokumentaciju, izradu projektne dokumentacije i sređivanje imovinsko – pravnih pitanja. Sve to upućuje na kontinuirano razvojno promišljanje Općine Vrbnik kad je riječ o proračunskim rashodima.

Graf 19. Proračunska ulaganja u programske aktivnosti i projekte prema funkcionalnoj podjeli

Izvor. Proračun Općine Vrbnik

2.11.2 Komunalno društvo Ponikve

Komunalno društvo Ponikve d.o.o. osim djelatnosti promijenilo je i naziv u PONIKVE VODA d.o.o. za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju te pod tim nazivom posluje od 01.01.2014. godine. Ponikve voda d.o.o. pokrivaju područja: djelatnost javne vodoopskrbe, djelatnost javne odvodnje, korištenje opasnih kemikalija u postupku dezinfekcije vode, izrada priključaka na vodne građevine, ispitivanje zdravstvene ispravnosti vode za piće za vlastite potrebe, umjeravanje vodomjera te proizvodnja energije za vlastite potrebe.

Osnovana su dva nova društva:

PONIKVE EKO OTOK KRK d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti (gospodarenje otpadom i energetika): svi poslovi vezani uz prikupljanje, prijevoz miješanog komunalnog otpada, obradu, zbrinjavanje i trgovanje otpadom te svi poslovi vezani uz proizvodnju i trgovinu električnom energijom. Isto tako, u djelokrug rada ulaze svi poslovi vezani uz proizvodnju, prijenos, skladištenje i distribuciju električne energije kao i svi poslovi vezani uz energetske učinkovitost i OIE uključujući i javnu rasvjetu.

Ekološki sustav gospodarenja otpadom - program primarne selekcije, sortiranja i reciklaže otpada čime se otpad smanjuje već na mjestu nastanka i pretvara u korisnu sirovinu. Model se primjenjuje od 15. lipnja 2005. Nakon deset godina primjene sustava, na otoku Krku se više od 45% otpada odvojeno prikuplja i prerađuje što značajno utječe na zaštitu okoliša i prepoznavanje otoka kao ekološki osviještene sredine.

PONIKVE USLUGA d.o.o. za obavljanje zajedničkih uslužnih djelatnosti: računovodstvene i knjigovodstvene djelatnosti, obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima te opći, pravni i kadrovski poslovi.

2.11.3 Turistička zajednica Općine Vrbnik

Turistička zajednica Općine Vrbnik od 18.10.1994. pravni je slijednik Turističke zajednice mjesta Vrbnik i Risika. Za obavljanje svih poslova iz djelokruga rada Turističkog ureda TZO Vrbnik, utvrđenih zakonom i statutom, od 01. veljače 2004. godine zaposlena je na puno radno vrijeme jedna djelatnica - direktorica TZO Vrbnik.

Zadaće Turističke zajednice su: promoviranje turističke destinacije na razini Općine Vrbnik samostalno i putem udruženog oglašavanja; upravljanje javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane Općine; sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma na nivou Općine; sudjelovanje u stvaranju uvjeta za efikasnu koordinaciju javnog i privatnog sektora; poticanje optimalizacije i uravnoteženje ekonomskih i društvenih koristi i koristi za okoliš; izrada strateških i razvojnih planova turizma na nivou Općine; poticanje i sudjelovanje u uređenju Općine u cilju unapređenja uvjeta boravka turista, osim izgradnje komunalne infrastrukture; redovito, a najmanje svaka 4 mjeseca, prikupljanje i ažuriranje podataka o turističkoj ponudi, smještajnim i ugostiteljskim kapacitetima (kulturnim, sportskim i drugim manifestacijama) radnom vremenu zdravstvenih ustanova, banaka, pošte, trgovina i sl. i drugih informacija potrebnih za boravak i putovanje turista; izdavanje turističkih promotivnih materijala; obavljanje informativnih poslova u svezi s turističkom ponudom; poticanje i organiziranje kulturnih, zabavnih, umjetničkih, sportskih i drugih manifestacija koje pridonose obogaćivanju turističke ponude; koordinacija djelovanja svih subjekata koji su neposredno ili posredno uključeni u turistički promet radi zajedničkog dogovaranja, utvrđivanja i provedbe politike razvoja turizma i obogaćivanja turističke ponude; poticanje, organiziranje i provođenje akcija u cilju očuvanja turističkog prostora, unapređivanja turističkog okružja i zaštite čovjekova okoliša, te prirodne i kulturne baštine; poticanje, unapređivanje i promicanje specifičnih prirodnih i društvenih vrijednosti koje Općinu čine turistički prepoznatljivom i stvaranje uvjeta za njihovo gospodarsko korištenje; vođenje jedinstvenog popisa turista za područje Općine, poglavito radi kontrole naplate boravišne pristojbe i stručne obrade podataka; dnevno prikupljanje, tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu na području Općine; provjera i prikupljanje podataka o prijavi i odjavi boravka turista u cilju suradnje s nadležnim inspekcijskim tijelima u nadzoru nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe, te prijavom i odjavom turista; poticanje i sudjelovanje u aktivnostima obrazovanja stanovništva o zaštiti okoliša, očuvanju i unapređenju prirodnih i društvenih vrijednosti prostora u cilju razvijanja svijesti stanovništva o važnosti i učincima turizma, te svojih članova, odnosno njihovih zaposlenika u cilju podizanja kvalitete usluga; organizacija provođenja i nadzor svih radnji promocije turističkog proizvoda Općine sukladno smjernicama skupštine Zajednice, godišnjem programu rada i financijskom planu Zajednice; ustrojavanje jedinstvenoga turističkoga informacijskog sustava, sustava prijave i odjave turista i statističke obrade; obavljanje i drugih poslova propisanih Zakonom ili drugim propisom.

Turistička zajednica sudjeluje i u provedbi programa i akcijama Turističke zajednice otoka Krka i Turističke zajednice Kvarnera od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu s područja otoka Krka i županije.

3 ANALIZA SNAGA, SLABOSTI, MOGUĆNOSTI I PRIJETNJI (SWOT ANALIZA)

Temeljem analize stanja, prijedloga članova radnog tima za izradu Programa ukupnog razvoja Općine Vrbnik te održane radionice sa dionicima izradila se SWOT analiza.

SWOT analiza predstavlja važnu kariku analitičkog procesa svakog projekta jer pomaže da se prepoznaju, otkriju i utvrde ključni čimbenici razvoja, potencijali ali i ograničavajući faktori. U SWOT analizi karakteristične su dvije perspektive: organizacijska, uvjetovana sadašnjim i prošlim vremenom, te perspektiva okoline koncentrirana na budućnost. Slijedom toga, svaka organizacija analizira i prikazuje svoje snage i slabosti te vodi računa o mogućnostima i prijetnjama iz okoline. U nazivu SWOT analize kriju se navedene četiri kategorije informacija koje želimo proanalizirati:

- S – strenghts (SNAGE) - Koje su prednosti i jake strane? / Kojim resursima se raspolaže? / Što drugi vide kao naše prednosti? / U čemu smo dobri ili najbolji?)
- W – weaknesess (SLABOSTI) - (Što se može poboljšati? / Koji postupci i metodologije nisu na visokoj razini? / Postoje li poslovi koji nisu dobro obavljani? / Prijeti li slabost redovitom obavljanju poslova?)
- O – opportunities (MOGUĆNOSTI) - (Koje su dobre prigode koje se pružaju iz okoline? / Postoje li pozitivni trendovi ili vanjski faktori koji mogu dobro utjecati na provedbu projekta?)
- T – threats (PRIJETNJE) - (S kojim se preprekama susreće općina?)

Koristi SWOT analize u pripremi i provedbi projekata su višestruke, s time da je u svakom projektu ona temelj na kojemu se grade daljnje aktivnosti i postižu rezultati uz efikasnu uporabu resursa i optimizaciju procesa implementacije. U Općini Vrbnik su izrađene dvije SWOT analize za područja koja se smatraju najvažnijima za budući razvoj Općine Vrbnik. Prva SWOT analiza je izrađena za turizam i kulturu Općine Vrbnik te je utvrđeno sljedeće:

- SNAGE

TURIZAM	KULTURA
<ul style="list-style-type: none"> • Prirodni resursi poput kakvoće mora i vizualnog okruženja • Povezanost sa ostalim gospodarskim granama (gastronomija, enologija) • Obiteljska mikro poduzetništva ponajprije radi stvaranja kvalitete temeljene na iskustvu i radišnosti domaćeg stanovništva 	<ul style="list-style-type: none"> • Bogata povijesno-kulturna baština • Živa folklorna baština • Očuvana stara gradska jezgra • Podržavanje i sudjelovanje u kulturnim aktivnostima od strane mještana • Ljetna glazbena škola • Škola glagoljice • Jazz koncerti • Promoviranje pjesništva (Dani pjesnika) • Obilježavanje različitih obljetnica

- SLABOSTI

TURIZAM	KULTURA
<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak inovativnosti • Nerazvijena infrastruktura za tzv. Outdoor turizam (pješačke i biciklističke staze, centar za iznajmljivanje sportske opreme, brendirani smještaj) • Nepostojanje kampova i hotela • Javni prijevoz (sustav lokalnog prometa) • Nedostatak sportskih sadržaja • Nedostatak radne snage u visokoj sezoni 	<ul style="list-style-type: none"> • Neorganizirani razgledi grada • Neiskorištenost kulturnih resursa • Nepostojanje kulturno-informativnog centra

- PRILIKE

TURIZAM	KULTURA
<ul style="list-style-type: none"> • Očuvani prirodni resursi • Rast potražnje • Zapošljavanje • Zainteresiranost domaćeg stanovništva za investicije • Razmjene (npr. polaznika glazbene škole) u predsezoni i posezoni 	<ul style="list-style-type: none"> • Valorizacija kulturne baštine • Drugačije kulturne priredbe • Običaji koji su „živi“ tijekom cijele godine poput karnevala ili razdoblja adventa • Uspostavljanje novih sadržaja npr. muzej vina • Iskorištavanje stare gradske jezgre za poslovne prostore • Razvoj vjerskog turizma

- PRIJETNJE

TURIZAM	KULTURA
<ul style="list-style-type: none"> • Uvoz nekvalificirane radne snage • Nerazmjernost domicilnog i stranog stanovništva (gubljenje identiteta) • Depopulacija • Prevelika izgrađenost 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanemarivanje tradicijskih običaja • Zanemarivanje tradicijskog načina gradnje • Neočuvana autohtona proizvodnja hrane (npr. vrbničkog pomidora, žlahtine, janjetine...)

Druga SWOT analiza je izrađena za područje gospodarstva i poljoprivrede.

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Sorta vina • Kakvoća zemlje • Tradicija • Edukacija • Iskustvo • Uska povezanost gospodarstva i poljoprivrede • Razvoj turizma • Isti interesi mještana 	<ul style="list-style-type: none"> • Prevelika usredotočenost na vinarstvo koja uzrokuje zanemarivanje ostalih kultura poput ovčarstva i maslinarstva • Inovacije u vinogradarstvu tj. u gospodarstvu • Nedostatak parkirališnog prostora u centru • Nemogućnost utjecaja na zakonske okvire kod donošenja prostornog plana (slabost cijele RH)
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Proširenje komplementarne ponude uz vino (gastromomija) • Globalni marketing, brandiranje proizvoda poput šurlica i ostalih eko proizvoda, proširenje polja za vinogradarstvo i ostale kulture • Mogućnost korištenja EU fondova, razvoj poslovnih zona • Širenje OPG-ova (dodatna zaposlenost). 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemogućnost širenja vinograda (moguće i izvan Vrbničkog polja pa je i prilika i prijetnja) • Klimatske promjene • Promjena trenda potražnje za žlahtinom • Konkurencija • Pad kupovne moći tržišta • Unifikacija nabavki hrane i pića

4 VIZIJA OPĆINE VRBNIK

U literaturi je niz definicija vizije, ali autori su se priklonili onoj koja kaže da je vizija poželjna slika budućnosti koja se može ostvariti uspješnom strategijom. Predmetni dokument Strategija - Plan ukupnog razvoja Općine Vrbnik do 2020. godine je bazični dokument za ostvarenje vizije Općine Vrbnik.

Vizija je određena nakon provedene analize stanja koja je obuhvatila prostor, stanovništvo, prirodna obilježja, kulturno-povijesnu baštinu, zaštitu okoliša, komunalnu infrastrukturu i energetiku, prometnu infrastrukturu, gospodarstvo, društvene djelatnosti, kapacitete za upravljanje razvojem te razvojne strategije i programe na području Općine Vrbnik. Isto tako, razmotrili su se strateški dokumenti višeg reda te je izvršena SWOT analiza. Slijede prijedlozi vizije Općine Vrbnik koji su bili razmatrani u radnoj verziji i iz kojih je određena Vizija razvoja Općine Vrbnik do 2020. godine:

Prijedlog 1.

Općina Vrbnik je prepoznato kulturno-povijesno središte s razvijenim turizmom koji je temeljen na prirodnoj i kulturno-povijesnoj baštini te poljoprivredi i koji u sinergiji s malim gospodarstvom stvaraju uvjete za visoku kvalitetu života stanovništva.

Prijedlog 2.

Općina Vrbnik je općina očuvane prirodne baštine, visoke ekološke svijesti i nulte emisije stakleničkih plinova, razvijenog turizma i malog gospodarstva temeljenog na kulturno povijesnoj baštini, poljoprivredi i znanju.

Prijedlog 3.

Općina Vrbnik je razvijeno turističko središte u kojem domaće stanovništvo gradi budućnost za sebe i svoje nasljednike, a otvoreno je prema svima koji dolaze čuvajući prirodnu i kulturnu baštinu te je koristeći u gospodarske svrhe.

Prijedlog 4.

Općina Vrbnik je malo gospodarsko i turističko središte koje se razvija na temelju prirodnih i kulturnih resursa.

Temeljem ove četiri predložene radne verzije usuglašena je vizija Općine Vrbnik koja glasi:

Općina Vrbnik je općina razvijenog održivog turizma i gospodarstva koje svoj razvoj temelji na prirodnim resursima Vrbničkog kraja, valorizaciji bogate kulturno-povijesne i prirodne baštine te podizanju obrazovne strukture stanovništva čime se stvaraju uvjeti za visok životni standard.

5 STRATEŠKI CILJEVI I RAZVOJNI PRIORITETI

Dugoročni strateški ciljevi temeljeni su na analizi stanja, identificiranim problemima i izazovima, SWOT analizi i viziji razvoja općine. Pokušalo se optimalno pojačati snage i prednosti koje općina ima te smanjiti ograničenja i što više neutralizirati potencijalne razvojne prijetnje. U postavljanju strateških ciljeva vodilo se računa o tematskim ciljevima Europske Unije do 2020 godine. Isto tako, uzeti su obzir strateški dokumenti višeg reda.

Sve skupa rezultiralo je postavljanjem 3 strateška cilja, od čega svaki ima od 2 do 3 prioriteta.

	<p>Strateški cilj 1. Unapređenje kvalitete života i razvoj projekata od zajedničkog interesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Prioritet 1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture •Prioritet 1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
	<p>Strateški cilj 2. Razvoj održivog gospodarstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Prioritet 2.1. Jačanje poduzetništva •Prioritet 2.2. Razvoj turizma •Prioritet 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede
	<p>Strateški cilj 3. Održivo gospodarenje i prirodnom i kulturnom baštinom</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Prioritet 3.1. Valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine •Prioritet 3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost

Strateški cilj 1. Unapređenje kvalitete života i razvoj projekata od zajedničkog interesa

Pristup kvalitete života oslanja se na indikatore materijalnog životnog standarda (pokazatelji dohodovne nejednakosti, realnog dohotka, stope siromaštva) te na različite subjektivne čimbenike koji utječu na ljudski život (npr. društveni odnosi, sigurnost, mentalno zdravlje, kvaliteta prirodne sredine, dokolica, kulturni resursi i sl.). Koncept kvalitete života odnosi se na sveukupnu dobrobit unutar društva, a usmjeren je na to da omogući svakom članu društva da ostvari svoje ciljeve.

U okviru ovog cilja nastoji se unaprijediti kvaliteta života stanovnika Općine Vrbnik. Podrazumijeva razvoj komunalne infrastrukture i razvoj društvenih djelatnosti – obrazovanja, sporta, rekreacije, zdravstvenih i socijalnih programa, kulture i razvoj institucija na području Općine Vrbnik što uključuje i jačanje kapaciteta same Općinske uprave te jačanje civilnog društva. Strateški cilj se ostvaruje putem dva prioriteta:

- Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
- Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture

Prioritet 1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture

Komunalna i prometna infrastruktura je osnovni preduvjet sveukupnog razvoja Općine Vrbnik te je stoga snažno usmjerena na razvoj neophodnih infrastrukturnih sustava kao što su vodoopskrba, kanalizacija, javna rasvjeta, cestovna infrastruktura, telekomunikacije, energetska infrastruktura, uređenje obalnog pojasa (pomorskog dobra) te ostalih projekata koji se tiču komunalne opremljenosti općine. Infrastrukturna opremljenost utječe na gospodarski razvoj, usko je vezana uz zaštitu okoliša i direktno utječe na životni standard. Novim prostornim planom Općine Vrbnik (na odobrenju) predviđena je izgradnja svih infrastrukturnih objekata.

Općina je svjesna važnosti novih tehnologija i njihove uloge u sveopćem razvoju te se upravo zbog toga planira razvoj DTK mreže koja će između ostalog omogućiti brz bežični Internet kao osnovu ili potporu razvoju mnogih sektora na području općine.

Vodoopskrbni sustav je nepotpun kao i kanalizacijski sustav. Cilj je osigurati pokrivenost cijele Općine Vrbnik sustavom vodoopskrbe i odvodnje. Potrebno je dovršiti izgradnju vodoopskrbnog sustava u Risiki (za dio Mavri i Glavica te za visoku zonu naselja Vrbnik), izgraditi i unaprijediti sustav odvodnje što obuhvaća i atmosferske vode te izgraditi uređaje za biološko pročišćavanje za područje Općine Vrbnik. Izgradnjom sustava javne odvodnje stvara se osnova za podizanje standarda stanovništva kroz razvoj turizma, razvoj gospodarstva, valorizaciju obalnog područja, valorizaciju vodnog gospodarstva te u razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Svakom stanovniku Općine osigurava se visoki standard u zbrinjavanju otpadnih voda te visoku zdravstvenu sigurnost zbog smanjenja mogućnosti nastanka i širenja hidričkih bolesti, a postiže se kontrola ispusta komunalno potrošnih voda i izbjegavanje ekoloških incidenata koji su neminovni uslijed nekontroliranih ispusta zagađenih voda i nemogućnosti predviđanja toka procjeđivanja zagađenih voda kroz teren.

Otpad koji nastaje na području Općine Vrbnik se odlaže na centralni otočni deponij za odlaganje komunalnog otpada i građevinskog materijala te je potrebno postojeći dograditi, sanirati i izgraditi predviđenu transfer stanicu. Pored toga, sanacijom divljih odlagališta, provedbom programa edukacija, dodatno će se unaprijediti ovaj segment komunalne infrastrukture.

Energetska infrastruktura je važan segment razvoja Općine Vrbnik, ali i cijelog otoka Krka koji je usvojio Strategiju nulte emisije CO₂. Sukladno tome, Općina Vrbnik namjerava u potpunosti izgraditi energetske učinkovitu javnu rasvjetu (led rasvjeta) i uvesti pametno upravljanje javnom rasvjetom.

Vezano uz prometnu infrastrukturu namjeravaju se izgraditi, rekonstruirati ili sanirati nerazvrstane ceste i pristupne ceste. Općina Vrbnik je otočna općina i cilj je unaprijediti obalni pojas te ga staviti u funkciju razvoja te se planira izgradnja i rekonstrukcija luka te zahvati u moru i obalnom dijelu.

Izgradnja i proširenje groblja, parkova i zelenih površina te izgradnja i rekonstrukcija javnih parkirališta važni su infrastrukturni elementi za svakodnevni život stanovnika općine, ali i za bolji ugođaj i komfor svih posjetitelja općine.

Prioritet 1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture

Društvena infrastruktura najuže je povezana s razvitkom i razmještajem svojih korisnika, a njenim razvojem postiže se viši i bolji standard i kvaliteta života. Društvena infrastruktura je dio cjelokupne infrastrukture koja služi za pružanje socijalnih usluga, a obuhvaća obrazovne institucije, zdravstvenu

zaštitu i socijalnu skrb, kulturu, šport i civilno društvo. Sve ove elemente društvene infrastrukture potrebno je stalno poboljšavati i osigurati njihovu jednaku dostupnost za sve stanovnike Općine Vrbnik.

Izgradnja i poboljšavanje društvene infrastrukture i pokretanje i unapređenje programa iz ovog djelokruga, osim na evidentno poboljšanje kvalitete života u Općini, značajno utječe i na višu razinu turističke ponude koja je jedna od razvojnih odrednica Općine Vrbnik.

Općina Vrbnik ima niz kulturnih sadržaja visoke povijesne vrijednosti što nije dovoljno prepoznato od javnosti. U ovom segmentu potrebno je rekonstruirati/sanirati/obnoviti i opremiti te staviti u funkciju sve kulturne sadržaje kojima općina raspolaže. Predmetni objekti zahtijevaju prilično velika investicijska ulaganja, posljedično sredstva za održavanje, ali nikako se ne smiju zaboraviti sredstva za izradu programa i projekata koji će doprinijeti posjećenosti ovih objekata, njihovoj promociji i doživljaju Općine Vrbnik - starog, povijesno značajnog obrazovnog i kulturnog centra Republike Hrvatske. Važno je povezivanje različitih sadržaja koji će se ukomponirati u cjelovitu prezentaciju Općine Vrbnik. Samo adekvatna valorizacija kulturnog blaga dovodi do održivog razvoja kojem Općina Vrbnik teži.

Zdravstvena i socijalna skrb su adekvatno organizirane i sukladne broju stanovnika. U zdravstvenom segmentu razvijat će se programi zdravstvene zaštite svih dobnih skupina, a ovisno o potrebama. U segmentu socijalne skrbi, briga i skrb o starijim osobama su prioritetni u smislu infrastrukturnih ulaganja, jer se planira proširenje postojećeg doma za starije i nemoćne „Mali kartec“ u Krku koji će zadovoljavati potrebe svih starijih otočnih stanovnika koji imaju potrebu za takvim oblikom skrbi. Razvijat će se programi koji uključuju skrb i brigu o starijim osobama kroz dnevne boravke, druženja, posjete i slične aktivnosti. U svrhu socijalne zaštite ostalih stanovnika na području Općine Vrbnik razvijat će se programi za najugroženije, poticati će se višečlane obitelji i razvijati programi za djecu i mlade.

U Općini Vrbnik djeluje osnovna škola i vrtić. Osnovnu školu je potrebno nadograditi i adaptirati kako bi udovoljila potrebama suvremenog školstva. Za potrebe predškolskog odgoja potrebno je izgraditi i rekonstruirati dječji vrtić koji će zadovoljiti potrebe sve djece koja se smještaju u predškolske institucije.

Velika važnost i utjecaj sportskih aktivnosti na svakidašnji život čine sport nedvojbeno društvenim, ali i ekonomskim fenomenom koji osim što fizičkom aktivnošću pogoduje zdravlju, odražava vrijednosti poput timskog duha, solidarnosti i tolerancije te tako osnažuje društvenu koheziju i ljudski kapital. Sport se temelji na načelu dragovoljnosti i mora biti jednako dostupan svima bez obzira na dob, rasu, spol, spolnu orijentaciju, vjeru, nacionalnost, društveni položaj, političko ili drugo uvjerenje. Općina Vrbnik u potpunosti je svjesna gornjih navoda Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa razvijat će infrastrukturu neophodnu za veću uključenost stanovništva u sportske aktivnosti. Planira se izgradnja šetnica, pješačkih staza, biciklističkih staza, trim staza, dječjih igrališta i multifunkcionalne dvorane koji bi trebali zadovoljiti potrebe stanovnika Općine Vrbnik, turista i ostalih posjetitelja za sportskim i rekreativnim aktivnostima.

Civilno društvo u Općini Vrbnik je razvijeno. Na broj stanovnika broj udruga je velik i većina ih je posvećena kulturi. Važno je za istaknuti da udruge imaju slab upravljački i financijski kapacitet i potrebno je izgrađivati kapacitete udruga.

Strateški cilj 2. Razvoj održivog gospodarstva

Razvoj održivog gospodarstva jedan je od ključnih preduvjeta ukupnog lokalnog razvoja. Gospodarski razvoj je proces unapređivanja životnog standarda i dobrobiti stanovništva povećanjem dohotka po stanovniku. To se postiže povećanjem stupnja industrijalizacije u zemlji, kao i unapređivanjem ostalih sektora gospodarstva. Kapital i tehnologija temeljni su faktori gospodarskog razvoja.

Jednu od okosnica razvoja u Općini Vrbnik čini razvoj poduzetništva, malih tvrtki te obrtništva. Kad je riječ o lokalnom stanovništvu, ono jako dobro poznaje potencijale kraja u kojem žive i imaju viziju kako te potencijale koristiti u gospodarske svrhe, a da se ne naruše prirodni potencijali. To može biti iskorišteno kvalitetnije u razvojne svrhe Općine.

Sva poduzeća koja djeluju u Općini Vrbnik su mikro ili mala poduzeća, a svrstana su sukladno preporuci Europske komisije 2003/361/EC. Najzastupljenija su poduzeća u prerađivačkoj djelatnosti koju slijede pretežito uslužne djelatnosti: pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane, ostale uslužne djelatnosti, trgovina, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti te ostale djelatnosti. Razvijeno je obrtništvo, najzastupljeniji su obrti koji djeluju u uslužnom sektoru, potom u ugostiteljstvu i trgovini pa tek potom proizvodni obrti.

Turizam je nezaobilazna komponenta gospodarskog razvoja Općine Vrbnik. Potencijali za razvoj turizma su veliki i moguće ga je razvijati u skladu s najnovijim trendovima u turizmu koji teže održivom turizmu. Prema istraživanju Flash Eurobarometer 370, sunce i more dominantan je motiv za odlazak na odmor i 40% turista putuje iz ovog razloga, 36% otpada na posjete prijateljima i rodbini, radi prirodnih ljepota putuje 26% turista, kultura privlači njih 22%, 20% su city break putnici, radi zdravlja putuje 12%, a radi sportskih aktivnosti 10% putnika, na razna događanja odlazi 7% putnika. Važno je napomenuti da prije svega radi velike vrijednosti prirodne i kulturne baštine na području Općine Vrbnik, postoji mogućnost za razvoj selektivnih oblika turizma. Turističke destinacije su privlačne onoliko koliko u njima ima sadržaja.

Razvijeno i moderno gospodarstvo preduvjet je za bilo koji drugi napredak na području Općine Vrbnik te je temeljem njegove važnosti postavljen kao prvi strateški cilj. Realizacijom ovog cilja doprinosi se dodatnom razvoju poduzetništva, turizma i poljoprivrede.

Gospodarski razvoj bitan je za pokretanje ekonomskih procesa i korištenje resursa prihvatljivih za područje Općine Vrbnik što rezultira željenim gospodarskim rezultatima te je u skladu s vrijednostima i očekivanjima poduzetništva, građana i posjetitelja. Ovaj pristup pokušava uravnotežiti kvalitativne i kvantitativne ciljeve gospodarskog razvoja. Ovaj strateški cilj razrađen je kroz tri prioriteta iz područja gospodarstva, a oni se dalje ostvaruju putem razvojnih mjera i konkretnih razvojnih projekata.

Prioritet 2.1. Jačanje poduzetništva

Struktura poduzetništva u Općini Vrbnik je ona kojoj teži Republika Hrvatska. Prevladava prerađivački sektor koji je inače glavni izvor izvoza. Međutim izvoz poduzeća koja djeluju na području Općine Vrbnik je iznimno malen. Kao i na razini Republike Hrvatske tako i poduzeća na području Općine

Vrbnik dijele slične probleme i pred sobom imaju slične izazove. Poduzeća ne ulažu dovoljno u istraživanje i razvoj što je važno jer se na globalnom tržištu pridaje važnost visokotehnološkim proizvodima visoke dodane vrijednosti i znanjem intenzivnim djelatnostima. S obzirom na zaposlene u gospodarstvu, velik je broj osoba koje se nakon završenoga srednjoškolskog obrazovanja prestaju školovati (u visokoškolskom obrazovanju). Udio zaposlenih koji sudjeluju u izobrazbi te razina zapošljivosti inženjera i znanstvenika u poduzećima vrlo su niski. Podaci pokazuju kako poduzetnici nemaju dovoljnu razinu obrazovanja i stručnih sposobnosti te je upravama poduzeća teško pronaći rješenja za uočene nedostatke. Problem je i sa cjeloživotnim obrazovanjem vezanim uz poduzetništvo. Prema Andragoškom zajedničkom upisniku podataka na otoku Krku ne postoji institucija koja provodi programe cjeloživotnog obrazovanja, bilo formalnog bilo neformalnog.

Općenito, postoji negativno stajalište prema samozapošljavanju u RH i to je vidljivo i iz analize koja pokazuje da je i u Općini Vrbnik samozaposleno svega 17% zaposlenih u malim odnosno mikro poduzećima. Nemamo podatke koliko je osoba koje su pohađale edukaciju o otvaranju novog poduzeća (start-up). Potrebno je istaknuti da na odluku o pokretanju poslovanja, osim edukacije, utječu svi čimbenici okruženja. Poduzetnici početnici, imaju teškoća u dobivanju financijskih sredstava u ranim fazama svojega životnog ciklusa jer nema dovoljne ponude mikro kredita. Potporne poduzetničke institucije su nejednoliko raspoređene i na cijelom otoku Krku ne postoji niti jedna poduzetnička potporna institucija.

Malo i srednje poduzetništvo predstavlja temelj budućeg gospodarskog razvoja. Poticanje gospodarskog razvoja moguće je razvijanjem poticajnog poduzetničkog okruženja. Kroz ovaj prioritet potrebno je pridonijeti stvaranju poduzetničke klime stvaranjem povoljnog okruženja za daljnji rast i razvoj malog poduzetništva razvijajući poduzetničku infrastrukturu zasnovanu na razvoju poslovne zone uz osiguranje savjetodavnih, potpornih i informativnih servisa za poduzetnike. Pored toga potrebno je olakšati pristup financijskim izvorima, poslovnom prostoru, poticajnim sredstvima i sl., naročito ciljanim grupama poduzetnika kao što su mladi, žene, nezaposleni i invalidi. Također je potrebno omogućiti ulazak stranih investicija kroz prezentiranje razvojnih programa te pristup fondovima koji podržavaju ulaganje stranih investitora, ali uz strogo propisane uvjete i u svrhu razvoja lokalnih poduzetnika.

Stoga je cilj ovog prioriteta izgradnja poduzetničke infrastrukture (zona Zabrdi) i podizanje konkurentnosti postojećih poduzetnika i poduzetnika početnika na području Općine Vrbnik. Konkurentnost će se povećati kroz poboljšanje ekonomske uspješnosti, poboljšan pristup financiranju, promociju poduzetništva, poboljšanje poduzetničkih vještina i poboljšanje poslovnog okruženja.

Prioritet 2.2. Razvoj turizma

Turizam je važan pokretač gospodarstva i stvara snažne učinke multiplikacije koji se prelijevaju na ostala gospodarska područja. U 2013., udio turizma u sveukupnom gospodarskom BDP-u Republike Hrvatske procijenjen je na 16,5 %, s ukupnim međunarodnim primicima od 7,2 milijarde eura, što je značajno smanjilo vanjsko-trgovinski deficit Hrvatske, pokrivajući jednu trećinu hrvatskog izvoza i dvije trećine izvoza usluga. Nadalje, u 2013. zabilježeno je 12,5 milijuna turističkih dolazaka i 64,8 milijuna noćenja, dok je broj stalnih zaposlenika u turističkom sektoru iznosio 84.200 ili 6,3% ukupno zaposlenih.

U Općini Vrbnik, turizam ima dugu tradiciju, ali je u odnosu na ostale dijelove otoka Krka najslabije razvijen. S druge strane u potpunosti su sačuvani prirodni resursi i priroda je gotovo netaknuta. Bogata kulturno-povijesna baština je još jedan od čimbenika koji mogu utjecati na jači zamah razvoja turizma u Općini Vrbnik. Isto tako, tradicija ratarstva i stočarstva te uzgoj poznate „vrbničke žlahtine“ mogli bi biti dobra osnova za drugačiji pristup turizmu koji je usklađen sa svjetskim trendovima. MSP-i u turizmu nastoje prevladati dva temeljna problema: trajanje sezone (80 % turističkog prometa odvija se tijekom tri ljetna mjeseca) i nedostatak diversificiranih turističkih proizvoda (što rezultira niskom prosječnom potrošnjom).

Cilj ovog prioriteta je doprinijeti razvoju novih i unapređenju postojećih oblika turizma (osobito selektivnih oblika turizma), izgradnji nove i uređenju postojeće turističke infrastrukture, edukaciji kadrova u turizmu i promociji turističkih sadržaja i destinacije.

Prioritet 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede

Vrbničko polje je potencijal koji je gotovo u potpunosti iskorišten i mogućnosti proširenja su malene. Ono se blago širi krčenjem šume, ali značajniji potencijal širenja polja je ograničen. Gotovo cijelo Vrbničko polje je zasađeno vinovom lozom i to jednom sortom „vrbnička žlahtina“. U tom smislu, nema mnogo mjesta za diversifikaciju poljoprivrednih kultura, ali postoji potencijal ekološkog uzgoja „vrbničke žlahtine“. U naselju Risika postoji bonitetno tlo koje treba iskorištavati, a već sada na tom području postoje vinogradi i voćnjaci.

Postoje potencijali za ekološki uzgoj ranog voća i povrća. Poljoprivredne površine su ograničene i trebalo bi ih maksimalno iskoristiti za visokokvalitetne ekološke proizvode za kojima postoji potražnja i koji imaju višu dodanu vrijednost od klasične poljoprivredne proizvodnje. Obzirom da se dio stanovništva bavi stočarstvom postoji mogućnost integrirane proizvodnje, odnosno da se kombinira stočarstvo i poljoprivreda te se u sinergiji ostvari jači gospodarski učinak.

Strateški cilj 3. Održivo gospodarenje prirodnom i kulturnom baštinom

Prethodna analiza stanja je pokazala da je održivo upravljanje i korištenje prirodnih i kulturnih resursa od vitalne važnosti za održivi razvoj Općine Vrbnik. Kulturna baština temelj je identiteta zajednica, koje je kontinuirano baštine. U vrijeme globalizacije, koja donosi opasnost uniformnosti kultura, očuvanje posebne lokalne baštine predstavlja temelj očuvanja kulturne raznolikosti. Dosadašnja iskustva pokazala su da su mnogi objekti baštine u Hrvatskoj još uvijek nezaštićeni odnosno da propadaju jer je i razina svijesti građana o važnosti kulturne baštine za društvo još uvijek relativno niska. Slična je situacija i u Općini Vrbnik. Često svijest o važnosti baštine raste s njezinom gospodarskom valorizacijom. Poticanje održivog korištenja na taj način podizat će razinu svijesti o važnosti baštine i posredno utjecati na njezino očuvanje.

Područje Općine Vrbnik obiluje bogatom prirodnom baštinom. Iako trenutno nema zaštićenih dijelova prirodne baštine novim Prostornim planom PGŽ-a predloženi su spomenici prirode, posebni rezervati i značajan krajobraz.

Želi se unaprijediti upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom, sačuvati vlastiti identitet, zaštititi okoliš te podići kvalitetu života stanovništva. Prioritet je prirodnu i kulturnu baštinu staviti u funkciju

razvoja jer je lokalna prepoznatljivost pokazatelj kvalitete života i kulturnog identiteta i vrlo je važna kao dio branda za niz proizvoda u turizmu, kulturi i edukaciji.

Zaštita okoliša smatra se ozbiljnim socijalnim i ekonomskim problemom koji je neizbježan u globalnom planiranju razvoja. Očuvanjem okoline i bioraznolikosti koju posjedujemo pridonosimo kvaliteti života i gradimo temelje razvoja generacijama koje dolaze. Stoga je strateški cilj 3 podijeljen na dva prioriteta koji su uzajamno povezani:

- Valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine
- Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost

Prioritet 3.1. Valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine

Kulturna baština predstavlja ostavštinu prijašnjih generacija u materijalnom i nematerijalnom obliku, koja se brižno čuva u sadašnjosti kako bi ostala nasljeđe budućim generacijama. Fizička, „materijalna“ baština uključuje građevine i povijesne lokalitete, spomenke, artefakte i dr. što se smatra vrijednim očuvanjem za budućnost.

Prirodna baština također čini važan dio kulture koji obuhvaća ruralni i prirodni okoliš s pripadajućom florom i faunom što se u znanosti naziva bioraznolikost. Ovakva vrsta lokacija sa zaštićenom baštinom često služi kao važna komponenta u turističkoj industriji neke zemlje koja privlači mnogo domaćih i stranih posjetitelja.

Ostala, „nematerijalna“ baština čini očuvane društvene običaje. U analizi stanja utvrdili smo kako Općina njeguje svoje običaje i svoju kulturu koju čuva i danas, te je oživljava kroz razne manifestacije i programe tokom godine. Osim toga Općinu Vrbnik krase mnoštvo vrlo starih zaštićenih spomenika i arheoloških lokaliteta koje svojim postojanjem svjedoče o davno izgubljenom vremenu. Osim „materijalne“ kulturne baštine Općina čuva i svoju „nematerijalnu“ baštinu kroz svoje folklore, gastronomiju i razne druge smotre. Na tome ne treba stati, potrebno je pronaći način i dopustiti kreativnim ljudima Općine da ožive tradicionalne vrijednosti i valoriziraju kulturnu baštinu svoga kraja. Za ovo programsko razdoblje izdvojeno je nekoliko vrijednosti na kojima će se raditi da ih se zaštiti.

Prioritet 3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost

Zaštita i očuvanje okoliša je nezaobilazna tema u svim strategijama. Očuvanje okoliša moguće je postići ako se odgovarajuće mjere integriraju u druge sektorske politike (poljoprivreda, promet, energetika, industrija, gospodarstvo, ribarstvo). Stoga područje očuvanja okoliša analizira i pitanja održivog razvitka, odnosno postizanja ravnoteže između socijalnih, ekonomskih i okolišnih interesa. Općina Vrbnik u svojim nastojanjima da razvije gospodarstvo vodi računa o zaštiti okoliša, ali isto tako posjeduje iznimne prirodne ljepote i prepoznatljiv krajobraz koji je potrebno očuvati.

Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost te smanjenje emisije CO₂ u središtu su pažnje od kada su postavljeni ciljevi 20/20/20 do 2020. godine. Ovom EU direktivom se obvezalo sve zemlje članice da do 2020. godine smanje emisije stakleničkih plinova za 20%, povećaju energetska učinkovitost za 20% te povećaju obnovljive izvore energije za 20%. Dodatno, Otok Krk se deklarira kao otok nulte emisije stakleničkih plinova što Općinu Vrbnik kao i sve ostale lokalne zajednice na otoku Krku „primorava“ na značajnije napore u ovom segmentu.

6 RAZVOJNE MJERE I PROJEKTI

Sukladno strateškim ciljevima i prioritetima definiraju se razvojne mjere i projekti.

6.1 Razvojne mjere

U nastavku se navode razvojne mjere koje se nadovezuju na prioritete.

- Razvojne mjere za Prioritet 1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture

Naziv mjere	Opis mjere
1.1.1. Razvoj vodoopskrbe i kanalizacije	Općina Vrbnik osim opskrbe pitkom vodom stanovništva koje obitava na području Općine, mora planirati i dostatne količine vode koje će zadovoljiti potrebe razvoja gospodarstva i turizma. U svrhu sprečavanja zaraznih bolesti i onečišćenja neophodno je razviti adekvatan sustav odvodnje. Kanalizacija je sustav odvodnje otpadnih voda, oborinskih voda ili potencijalno štetnih tekućina kroz podzemne kanale. U planiranju izgradnje kompletne kanalizacijske mreže Općina Vrbnik će voditi računa o planiranom broju stanovnika i domaćinstava, planiranom broju posjetitelja (turista), prosječnim oborinama te planirati sustav odvodnje oborinskih voda s javno-prometnih površina.
1.1.2. Sustavno zbrinjavanje otpada	Otpad Općine Vrbnik se prikuplja selektivno i odvozi na centralni otočni deponij. Otok Krk ima i sedam POSAM-a, posebnih sabirnih mjesta, od koji se jedan nalazi u Općini Vrbnik i na kojima građani besplatno odlažu glomazni kućni otpad (elektronički otpad, stari namještaj, bijela tehnika, automobilske olupine, automobilske gume) i opasni otpad. Kako bi sustav funkcionirao na dosadašnji način potrebno je sanirati postojeći centralni otočni deponij za odlaganje komunalnog otpada i građevinskog materijala te izgraditi transfer stanicu. U Općini Vrbnik potrebno je stalno raditi na edukaciji i promociji razvrstavanja otpada, izbjegavanju otpada te na drugim projektima koji će potaknuti stanovništvo i gospodarske subjekte na smanjenje količina otpada i njegovo pravilno zbrinjavanje.

<p>1.1.3. Razvoj prometne infrastrukture i uređenje obalnog pojasa</p>	<p>Vezano uz prometnu infrastrukturu potrebno je izgraditi, rekonstruirati ili sanirati nerazvrstane ceste i pristupne ceste. Mrežu nerazvrstanih cesta na području Općine čine: ulice, seoske ceste, seoski i poljski putevi i ceste koje spajaju dva naselja a nisu razvrstane po posebnim propisima, te druge nerazvrstane javne prometne površine na kojima se odvija promet, a upisane su u registar nerazvrstanih cesta ili se u javnim registrima (katastar, zemljišne knjige) vode kao javno dobro putevi i ceste. Sve ceste su prikazane u prostornom planu Općine Vrbnik.</p> <p>Obalni pojas je za otočnu općinu, kao što je Općina Vrbnik, vrlo važan i cilj je da bude stavljen u funkciju razvoja i na korist svim stanovnicima i gospodarstvu. Planira se izgradnja i rekonstrukcija luka te zahvati u moru i obalnom dijelu i to: izgradnja i rekonstrukcija luka uz naselja Vrbnik i Risika, luka Namori i Luka Sv. Marek.</p> <p>U promet se ubrajaju i telekomunikacije i pred cijelim otokom Krkom, a time i Općinom Vrbnik stoji izazov izgradnje DTK mreže te uvođenje vrlo brzog bežičnog interneta.</p>
<p>1.1.4. Izgradnja javne rasvjete i ostale komunalne infrastrukture</p>	<p>Javna rasvjeta ima dvojaku funkciju, primarno da osigura sigurni promet ljudi i vozila noću kroz javnoprometne površine, a sekundarno da svjetlom istakne ambijentalnost prostora, ali tako da to ne ide na štetu sigurnosti prometa te da ne uzrokuje svjetlosno zagađenje. Općina Vrbnik planira izgradnju nove i rekonstrukciju postojeće javne rasvjete na svom području birajući učinkovite i dugotrajne izvore svjetlosti.</p> <p>Planira se izgradnja i proširenje groblja koje bi udovoljavalo potrebama općine. U svrhu ugodnijeg življenja Općina Vrbnik planira izgradnju i uređenje parkova i zelenih površina.</p>

- Razvojne mjere uz Prioritet 1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture

Naziv mjere	Opis mjere
<p>1.2.1. Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja</p>	<p>Općina Vrbnik je vlasnikom iznimne kulturne baštine. Planira se obnova kulturno-povijesne cjeline Općine Vrbnik koja uključuje: obnovu ulica i trgova uz nužna arheološka istraživanja; obnovu javnih građevina unutar kulturno povijesne cjeline; obnovu sakralnih objekata. Sakralni objekti će se obnavljati i staviti u funkciju razvoja turizma. Obzirom na značenje glagoljice i povijesnih ličnosti planira se izgradnja parka glagoljice i poznatih ličnosti. Pod razvojem kulturnih sadržaja planira se niz programa koji će se događati tijekom cijele godine i biti jedan od poluga razvoja turizma u Općini Vrbnik.</p>
<p>1.2.2. Unapređenje zdravstvene i socijalne skrbi</p>	<p>U segmentu socijalne skrbi planira se izgradnja Doma za starije i nemoćne osobe na području otoka Krka, ali koji je od iznimne važnosti i za Općinu Vrbnik. Programi za starije i nemoćne osobe su važan segment socijalne skrbi i poticat će se razvoj novih programa. Zdravstvena skrb u Općini Vrbnik je dobra i prilagođena je broju stanovnika. Poticat će se novi programi zdravstvene skrbi za starije osobe te nastaviti sa programima zdravstvene zaštite žena.</p>

1.2.3. Unapređenje infrastrukture obrazovanja i predškolskog odgoja	<p>Predškolski odgoj i naobrazba te skrb o djeci su važni ne samo za mlade obitelji kojima je potreban ovakav oblik skrbi za njihovu djecu već je važan i za sveukupni razvoj Općine Vrbnik jer djeca od najranije dobi uče kako razvijati svoje vještine i ponašati se u društvu. Da bi se to postiglo potrebno je osigurati adekvatne infrastrukturne uvjete, odnosno izgraditi i rekonstruirati postojeći vrtić te ga opremiti i urediti vanjske površine.</p> <p>Svrha i ciljevi osnovnog školstva usmjereni su na kontinuirani razvoj učenika kao duhovnog, tjelesnog, moralnog, intelektualnog i društvenog bića u skladu s njegovim sposobnostima i sklonostima.</p> <p>U oba gore navedena segmenta, predškolskom odgoju i naobrazbi te osnovnom školstvu potrebno je razvijati programe i projekte koji će podizati njihovu kvalitetu te unapređivati rad i doprinositi razvoju djece.</p>
1.2.4. Razvoj sporta i rekreacije	<p>U području sporta potrebno je osigurati infrastrukturne uvjete kako bi došlo do jačeg razvoja sporta i rekreacije na području Općine Vrbnik. Potrebno je izgraditi multifunkcionalnu dvoranu u kojoj bi se moglo trenirati, održavati sportska natjecanja ali i razne smotre i ostale programi i projekti koji zahtijevaju karakteristike prostora kakav će imati dvorana. Na otvorenom prostoru potrebno je urediti trim stazu, izgraditi i rekonstruirati biciklističke staze, pješačke staze i izgraditi sportski park. Sport i rekreaciju treba poticati među svim dobnim skupinama te osmišljavati programe i projekte koji će doprinositi tom cilju. Sport i rekreacija mogu biti i važan segment turističke ponude te je potrebno razvijati projekte koji će djelovati u svrhu razvoja turizma Općine Vrbnik i koji će djelovati u sinergiji s ostalim turističkim aktivnostima.</p>
1.2.5. Unapređenje civilnog društva te izgradnja društvene infrastrukture	<p>U Općini Vrbnik djeluje niz organizacija civilnog društva odnosno Udruga. Udruge koje djeluju na području općine je potrebno osnažiti i razviti njihove kapacitete. Pri tome se prvenstveno misli na razvoj upravljačkih i provedbenih kapaciteta. Udruge je potrebno osnažiti u smislu da mogu same kreirati programe i projekte te se natjecati za bespovratna sredstva.</p> <p>U Općini Vrbnik je potrebno unaprijediti ostalu društvenu infrastrukturu od čega se posebno ističe potreba za izgradnjom vatrogasnog doma.</p>

- Razvojne mjere za Prioritet 2.1. Razvoj poduzetništva

Naziv mjere	Opis mjere
2.1.1. Ulaganje u novu poduzetničku infrastrukturu i razvoj postojeće	Poduzetnička infrastruktura je neophodna za razvoj poduzetništva jer je okosnica gospodarskog razvoja. Ona utječe na povećanje broja gospodarskih subjekata, njihove poslovne rezultate, konkurentnost te povećava broj zaposlenih. Poduzetničke potporne institucije pružaju potporu poduzetnicima općim savjetima, izobrazbom, potporom novim poduzećima koja uvode novu tehnologiju, pomaganjem pri ispunjavanju projektnih prijava te osiguravanjem lokacija za industrijski razvoj s cjelovitom infrastrukturom. U svrhu razvoja poduzetničke infrastrukture Općina Vrbnik planira izgradnju poslovnih zona koji će doprinijeti stvaranju poslovnih, tehnoloških i edukacijskih mogućnosti za poduzetnike početnike ali i za ostale koji planiraju razvoj i usavršavanje novog proizvoda i/ili usluge. Unutar poslovne zone osigurati poticajne uvjete (prostore s komunalnom i poslovnom infrastrukturom) koji odgovaraju potrebama poduzetnika.
2.1.2. Uvođenje poticajnih mjera za poduzetnike početnike	Poduzetnici početnici su najosjetljivija kategorija jer teško pronalaze početna financijska sredstva kao i sredstva za širenje poslovanja te obrtni kapital. Cilj ove mjere je da se kroz komunikaciju s poduzetnicima pokušaju utvrditi prioritete za pružanje konkretne podrške poduzetnicima početnicima na području Općine Vrbnik. Osigurati bespovratne potpore za sufinanciranje poduzetničkih aktivnosti početnika. Isto tako, sufinancirati investicije poduzetnika početnika za koje se procjenjuje da su od iznimnog značaja za gospodarski razvoj općine. Uvesti i dodatne poticaje kao što su sufinanciranje kamatnih stopa (subvencije), sniženje komunalne naknade i komunalnog doprinosa i drugo u nadležnosti Općine Vrbnik. Potrebno je raditi na promociji poduzetništva i edukaciji za poduzetništvo na svim razinama od djece u predškolskim ustanovama, osnovnoj školi, surađivati sa srednjim školama i fakultetima do postojećih poduzetnika koji mogu djelovati i kao mentori.
2.1.3. Podizanje konkurentnosti svih poduzetnika	Konkurentnost je ključ opstanka svih poduzetnika i bez stalnog ulaganja u izgradnju kapaciteta poduzeća što uključuje ulaganje u nova znanja, obrazovanje djelatnika (formalno i neformalno), inovacije, istraživanja, nove tehnologije (uključivo informacijsko komunikacijske tehnologije), nove zgrade ili proširenje postojećih te u novu opremu nema rasta i razvoja poduzeća. Cilj ove mjere je unapređivanje konkurentnosti poduzeća kroz povećanje prihoda od prodaje, novo zapošljavanje, povećanje produktivnosti i izvoz. Unutar ove mjere potrebno je svim poduzetnicima koji ispunjavaju uvjete omogućiti financiranje podizanja konkurentnosti bespovratnim sredstvima, promicanjem informacija, sufinancirati kamatne stope na kredite te iznaći mogućnosti za sufinanciranje pripreme projektne dokumentacije.

- Razvojne mjere uz Prioritet 2.2. Razvoj turizma

Naziv mjere	Opis mjere
2.2.1. Ulaganje u novu i postojeću turističku infrastrukturu	<p>Turistička infrastruktura na području općine Vrbnik je relativno oskudna. Osim jednog manjeg hotela, manji broj apartmana osim u Vrbniku i Risiki nalazi se u Garici i Kampeljima. Prostornim planom su predložena područja za razvoj turističke infrastrukture te je potrebno poticati razvoj turističke infrastrukture u smislu izgradnje svih vrsta hotelskog smještaja s popratnim sadržajima. Razvoj kampova je nezaobilazan segment turističke infrastrukture čime je obuhvaćena izgradnja novih kampova. U okviru mjere važna je izgradnja koja je usklađena s vizualnim izgledom mjesta i koja poštuje okoliš (OIE, energetska efikasnost, smanjenje emisije CO2). Izgradnja novih hotela, kampova i druge turističke infrastrukture predviđena je turističkim zonama u PP Općine Vrbnik. Potrebno je poticati ulaganja u postojeće smještajne kapacitete, u izgradnju i opremanje novih smještajnih kapaciteta te u izgradnju dodatnih sadržaja koji će privući turiste. Poticanje razvoja apart i difuznih hotela te drugih sličnih vrsta je bitan segment razvoja turističke infrastrukture u Općini Vrbnik kao i izgradnja jedinstvenog turističkog centra</p>
2.2.2. Razvoj novih i unapređenje postojećih oblika turizma	<p>Turistički dolasci u Vrbnik motivirani su i gastronomskom ponudom. U gastronomskoj ponudi nalaze se vrbnička tradicionalna jela i slastice, vino Vrbnička žlahtina i ambijentalni ugođaj klapske pjesme. Podloga su za razvoj gastronomskog turizma. U Općini Vrbnik se zbog ukupnih prirodnih potencijala, očuvane prirode i sveukupne prirodne baštine treba poticati ekološki turizam, ribolovni turizam, robinzonski turizam, pustolovni turizam, sportsko-rekreacijski turizam. Zbog bogate kulturno-povijesne baštine potrebno je razvijati kulturni turizam, vjerski turizam i obrazovni turizam. Obzirom da je Općina Vrbnik ruralna sredina potrebno je poticati razvoj ruralnog turizma. Poticanje navedenih oblika turizma uključuje informiranje i edukaciju u području turizma i turističke djelatnosti. Nadalje, uključuje poticaje koji će se vršiti kroz bespovratna sredstva, subvencionirane kamatne stope, subvencije, informativne i edukativne procese (radionice, predavanja, seminari, cjeloživotno obrazovanje).</p>
2.2.3. Promocija turističkih sadržaja i destinacije	<p>Svaka turistička destinacija koja ima ozbiljnije ambicije na turističkom tržištu mora komunicirati bazični sustav iskustava kojeg je u stanju pružiti potencijalnim korisnicima, bilo da je riječ o krajnjim potrošačima (turistima i/ili posjetiteljima), ili je riječ o turističkim posrednicima (putničkim agencijama i turoperatorima). Profesionalno i jasno strukturiranje turističkog sustava destinacije kompleksan je i dugotrajan proces.</p> <p>Općina Vrbnik će u suradnji s TZO Vrbnik kroz jedinstveni turistički informativni centar koji bi trebao funkcionirati u sklopu TZO Vrbnik i ostalim turističkim zajednicama na otoku Krku i šire osmišljavati sadržaje i vršiti promotivne akcije koje će doprinijeti atraktivnosti destinacije te kroz krovne organizacije TZ Kvarnera i u konačnici TZ Hrvatske sudjelovati u svim aktivnostima koje su od važnosti za promociju Općine Vrbnik. Gore navedeno nije nužno i isključivo vezano uz aktivnosti Općine Vrbnik i TZ već se odnosi na sve subjekte koji tome mogu doprinijeti.</p>

- Razvojne mjere uz Prioritet 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede

Naziv mjere	Opis mjere
2.3.1. Razvoj ekološke poljoprivrede	<p>Ekološki čista poljoprivreda bezopasna je za okoliš, a ekološki rizični postupci u uzgoju biljaka i stoke su regulirani u Hrvatskoj. Idealno ekološko poljoprivredno gospodarstvo je mješovito gospodarstvo na kojemu se provodi uravnotežen uzgoj bilja i životinja. Općina Vrbnik posjeduje čist okoliš i sve preduvjete za razvoj ekološke poljoprivrede stoga je cilj ove mjere unapređenje kapaciteta i uvjeta za razvoj ekološke proizvodnje hrane.</p> <p>Ekološka proizvodnja drži se globalno usvojenih načela koja primjenjuju lokalna područja uvažavajući njihove regionalne, socio-ekonomske, geografsko-klimatske i kulturne posebnosti.</p>
2.3.2. Razvoj poljoprivrednih gospodarstava, ulaganje u fizičku imovinu te saniranje posljedica elementarnih nepogoda	<p>Kako bi se potaknuo ostanak mladih u ruralnim područjima odnosno njihov povratak iz gradova, nužno je osigurati primjerene životne i radne uvjete. Pod ovom mjerom podrazumijeva se sljedeće: <u>potpora mladim poljoprivrednicima te razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava</u> (kupnja domaćih životinja, jednogodišnjeg i višegodišnjeg bilja, sjemena i sadnog materijala; kupnja, građenje i/ili opremanje zatvorenih/zaštićenih prostora i objekata te ostalih gospodarskih objekata uključujući vanjsku i unutarnju infrastrukturu u sklopu poljoprivrednog gospodarstva u svrhu obavljanja poljoprivredne proizvodnje i/ili prerade proizvoda; podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih nasada; uređenje i trajnije poboljšanje kvalitete poljoprivrednog zemljišta u svrhu poljoprivredne proizvodnje; građenje i/ili opremanje objekata za prodaju i prezentaciju vlastitih poljoprivrednih proizvoda uključujući i troškove promidžbe; kupnja ili zakup poljoprivrednog zemljišta; kupnja poljoprivredne mehanizacije, strojeva i opreme), <u>ulaganje u pokretanje i razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti</u> (razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava, ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti (turizam, tradicijski i umjetnički obrti, izrada suvenira, usluge u ruralnim područjima, prerada/trženje proizvoda), <u>ulaganje u fizičku imovinu</u> (obuhvaća ulaganja u poljoprivredna gospodarstva te ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda kao i u OIE - obnovljive izvore energije te ulaganje u šumsku infrastrukturu kao i ulaganje u sustave navodnjavanja) te <u>obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti</u>.</p>
2.3.3. Podizanje znanja i vještina, poticanje udruživanja te sustava kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu	<p>Kao u svim sektorima tako i u poljoprivredi konkurentnost ovisi o znanjima i vještinama samih poljoprivrednika neovisno da li se bave konvencionalnom ili ekološkom proizvodnjom. Ova mjera obuhvaća strukovno osposobljavanje i stjecanje vještina te demonstracijske i informativne aktivnosti. Kako bi poljoprivrednici lakše i plodonosnije nastupali na tržištu te štitili svoje interese u okviru ove mjere potiče se udruživanje odnosno uspostava proizvođačkih grupa i organizacija. Registracijom i zaštitom naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla ili oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta podiže se vrijednost istog, što istovremeno znači i povećanje dohotka za proizvođača tog proizvoda. Ne manje važan je i utjecaj takvih proizvoda na doprinos održivom razvoju ruralnih područja, jačanje turističke ponude i brojni drugi. Stoga, ova mjera obuhvaća novo sudjelovanje u sustavima kvalitete te aktivnosti informiranja i promicanja koje provode skupine proizvođača na unutarnjem tržištu.</p>

- Razvojne mjere vezano uz Prioritet 3.1. Valorizacija i zaštita kulturne i prirodne baštine

Naziv mjere	Opis mjere
3.1.1. Istraživanje arheoloških lokaliteta i daljnje evidentiranje i zaštita povijesnih, tradicijskih i kulturnih vrijednosti	Većina arheoloških lokaliteta na području Općine Vrbnik je istražena i zaštićena. Za područje s tako bogatom kulturnom i povijesnom baštinom je lako moguće da postoje i drugi neistraženi arheološki lokaliteti. Ovom mjerom se predviđa da će takvi lokaliteti biti istraženi i valorizirani. Nematerijalna kulturna baština će se istražiti i valorizirati, a sve u svrhu da se sačuvaju i zaštite tradicijski običaji i vrijednosti.
3.1.3. Uređenje i održavanje prirodne baštine	<p>Prirodna baština dio je resursne osnove Općine i sastavni dio njenog prostornog i kulturnog identiteta. Prirodna baština ima veliko značenje u smislu očuvanja ekološke ravnoteže zbog sve većeg antropogenog utjecaja kao što je poljoprivredna proizvodnja. U okviru ove mjere posebna će se pažnja posvetiti zaštiti prirodne baštine.</p> <p>S obzirom na način korištenja prostora i stupanj antropogenih promjena, područje Općine može se smatrati kultiviranim krajobrazom ruralne strukture koja u većoj mjeri sadrži prirodne elemente. U okviru ove mjere poticat će se zaštita krajobraza, uređenje i održavanje plaža i slično.</p>

- Razvojne mjere uz Prioritet 3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost

Naziv mjere	Opis mjere
3.2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i OIE	Energetska infrastruktura je važan segment razvoja Općine Vrbnik, ali i cijelog otoka Krka koji je usvojio Strategiju nulte emisije CO ₂ . Sukladno tome, Općina Vrbnik namjerava obnoviti nestambene zgrade na energetski učinkovit način, izgraditi energetski učinkovitu javnu rasvjetu, izraditi Strateški akcijski plan energetske održivog razvoja kojim će se propisati sve mjere i projekti u Općini Vrbnik, a kojim će se definirati i poticanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije za sve stanovnike Općine.
3.2.2. Edukacija građana o održivom razvoju i zaštiti okoliša	Održivi razvoj i zaštita okoliša su mogući ako su u njih uključeni svi akteri, od stanovništva do gospodarstvenika i svih ostalih institucija. Edukacija građana o održivom razvoju i zaštiti okoliša odnosi se na svo stanovništvo bez obzira na dob te posao kojim se bave. Svaki stanovnik Općine Vrbnik može doprinijeti održivom razvoju i zaštiti okoliša ukoliko raspolaže s dostatnim informacijama i ukoliko se prezentiraju očekivani postupci koji će doprinijeti ostvarenju cilja, odnosno realizaciji predmetne mjere.

6.2 Predloženi razvojni projekti

Općina Vrbnik i svi zainteresirani koji djeluju na prostoru općine su temeljem Javnog poziva od strane Općine Vrbnik dostavili svoje projektne prijedloge za koje smatraju da su od interesa za budući razvoj općine. Općina Vrbnik ih je sve uključila u ovaj dokument, ali na način da su razvrstani po tijelu koje ih provodi, prioritetima i fazama gotovosti.

- Projekti u kojima je nositelj Općina Vrbnik

Šifra projekta	1-1-3-5	Naziv projekta: Izgradnja nerazvrstanih cesta	Mjera: Razvoj prometne infrastrukture i uređenje obalnog pojasa
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture
Kratki opis	Nerazvrstane ceste je potrebno izgraditi, sanirati i rekonstruirati postojeće. Ako su postojeće nerazvrstane ceste širine manje od 4,5 metara za jednosmjerni promet, odnosno 5,5 metara za dvosmjerni promet, regulacijski pravac formirat će se na način da se osigura prostor za širenje nerazvrstane ceste na 4,5 ili 5,5 metara, a za ostale čestice prema lokalnim uvjetima.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	5.735.000 HRK		
Napomena	Projektna dokumentacija je završena i projekt je trenutno u fazi ishodovanja građevinske dozvole.		

Šifra projekta	1-1-3-7	Naziv projekta: Izgradnja javne rasvjete	Mjera: Razvoj prometne infrastrukture i uređenje obalnog pojasa
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture
Kratki opis	Općina Vrbnik je započela s rekonstrukcijom javne rasvjete. Izgradit će se nova te rekonstruirati postojeća javna rasvjeta.		
Vrijeme provedbe	2015-2020		
Vrijednost projekta	3.000.000 HRK		
Napomena	Do kraja 2015. će biti gotova projektna dokumentacija vezana uz rekonstrukciju JR, a početkom 2016. se planira prijaviti rekonstrukcija na natječaj FZOEU. Projekt će se provoditi po fazama.		

Šifra projekta	1-1-4-9	Naziv projekta: Izgradnja groblja	Mjera: Izgradnja javne rasvjete i ostale komunalne infrastrukture
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture
Kratki opis	U mjestu Garica groblje je u potpunosti popunjeno i nema više slobodnih mjesta za ukop. Potrebno je proširiti groblje te na taj način omogućiti izgradnju novih grobnica.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	Procijenjena vrijednost projekta nije poznata.		
Napomena	Nisu poduzete aktivnosti vezano uz proširenje groblja.		

Šifra projekta	1-1-4-10	Naziv projekta: Izgradnja parkova i zelenih površina	Mjera: Izgradnja javne rasvjete i ostale komunalne infrastrukture
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i

			prometne infrastrukture
Kratki opis	Na području Općine Vrbnik planira se uređenje parkova za djecu te ostalih parkova i zelenih površina.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	2.224.700 HRK		
Napomena	Nisu poduzete nikakve aktivnosti vezano uz predmetni projekt.		

Šifra projekta	1-2-1-11	Naziv projekta: Uspostava organizacije za upravljanje projektom razvoja kulturnog turizma i upravljanje destinacijom	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Vrbnik se treba razvijati u turističku destinaciju za klijente sa zahtjevima visoke kvalitete. Takav pristup i razvoj u konačnici donijeti će i veće prihode. To zahtjeva osnivanje organizacije koja će: biti sposobna marketinški definirati Vrbnik kao turističku destinaciju; ostvariti marketing destinacije u tijesnoj suradnji s drugim organizacijama na otoku Krku; moći djelovati kao prva točka kontakta za turiste s visokim očekivanjima, i osigurati im odgovarajući smještaj i usluge; biti sposobna redovito vrednovati kvalitetu turističkih objekata, te dovoljno snažna i ustrajna na poboljšanju kvalitete privatnih i javnih usluga; osigurati kontinuiranu inovaciju u Vrbniku kao destinaciji kroz mobilizaciju javnih i privatnih subjekata.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	Procijenjena vrijednost projekta nije poznata.		
Napomena	Predmetni projekt je predložen u strateškom dokumentu Projekt razvoja kulturnog turizma Općine Vrbnik. Nisu poduzete		

Šifra projekta	1-2-1-12	Naziv projekta: Obnova kulturno povijesne cjeline Općine Vrbnik – Obnova svih ulica i trgova	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Ulice i putevi u kulturno-povijesnoj cjelini Vrbnika su najvećim dijelom u lošem stanju. Međutim, ulice Vrbnika predstavljaju tipičnu dobro očuvanu srednjovjekovnu infrastrukturu koja mora biti vraćena u prvobitno stanje, koristeći materijale koje su isti ili slični originalu, ne samo zato što to predstavlja zahtjev nadležne konzervatorske službe Ministarstva kulture, već i stoga što će se tako pridonijeti ukupnoj kulturnoj vrijednosti te istovremeno povećati turistička atraktivnost Vrbnika. Kad se poduzimaju takvi zahtjevni radovi, logično je i učinkovito iskoristiti tu prigodu za obnovu i instalaciju suvremene podzemne infrastrukture. Novu podzemnu infrastrukturu činit će vodovod, kanalizacija, telefon (DTK) i struja. Time će se ujedno izbjeći potreba za naknadnim intervencijama po ulicama i trgovima u bliskoj budućnosti. U okviru planiranih zemljanih radova poštujući propisane konzervatorske uvjete provest će se nužna arheološka istraživanja. Stoga će projekt uključiti i arheološka istraživanja, te predvidjeti njihove troškove i vrijeme potrebno za njihovo obavljanje.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	90.709.947 HRK		
Napomena	Izrađen Dokument o definiranju projekta razvoja kulturnoga turizma Općine Vrbnik. U tijeku je izrada dokumentacije koja će biti gotova početkom 2016. godine te će se		

	potom ići u ishodovanje građevinske dozvole.
--	--

Šifra projekta	1-2-1-13	Naziv projekta: Obnova kulturno povijesne cjeline Općine Vrbnik – Obnova svih ulica i trgova te ugradnja podzemne infrastrukture – trgovi	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Uređenje trgova: Place, Trg ispred crkve, Mala Placa, Opljice i Trg kralja Zvonimira. Osim uređenja hladne plohe potrebno je promisliti njihov vizualni identitet i namjenu unutar povijesne jezgre.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	2.060.927 HRK		
Napomena	Izrađen Dokument o definiranju projekta razvoja kulturnoga turizma Općine Vrbnik. Izrada dokumentacije je u tijeku. Planira se testno opločenje manjeg dijela jedne od ulica kako bi se vidjelo kako će to izgledati i da li će to odgovarati zahtjevima konzervatora.		

Šifra projekta	1-2-1-14	Naziv projekta: Obnova pročelja javnih građevina unutar kulturno-povijesne cjeline	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Pročelja svih građevina unutar kulturno – povijesne cjeline Vrbnika zahtijevaju obnovu, čime bi se vratio njihov izvorni i povijesni izgled, što bi istovremeno bitno unaprijedilo stanje kulturno-povijesne cjeline i njezine turističke atraktivnosti. Predviđaju se novi nalazi koji će stvoriti novu vrijednost unutar povijesne jezgre. Također se očekuje da se uz predviđenu obnovu pokrene interes stanovništva za tradicijski pristup obnovi (podržan i od nadležnog Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture) koji će osigurati daljnju afirmaciju kulturno povijesnih vrijednosti Vrbnika.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	11.451.295 HRK		
Napomena	Izrađen Dokument o definiranju projekta razvoja kulturnoga turizma Općine Vrbnik. Projekt će se provoditi po fazama. Potrebno izraditi kompletnu projektnu dokumentaciju.		

Šifra projekta	1-2-1-17	Naziv projekta: Park poznatih ličnosti i glagoljice	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja; Razvoj turizma
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Iz Vrbnika je proizašao najveći broj glagoljskih rukopisa, ne samo liturgijskih (misali, brevijari, ...), nego također i drugih, među kojima posebno mjesto zauzimaju razni zbornici i glagoljske notarske knjige. Tijekom povijesti mnogo je tih glagoljskih rukopisa nestalo, ali ipak uza sve to do danas je sačuvano oko		

	105 glagoljskih tekstova koji su nastali u Vrbniku ili su u bilo kakvoj vezi s Vrbnikom; čuvaju se u Vrbniku ili u svjetskim knjižnicama (Zagreb, Rim, Moskva, Oxford i drugdje). Sačuvano je 469 glagoljskih rukopisa s otoka Krka, a to znači da skoro jedna četvrtina svih rukopisa otpada na Vrbnik. Osim glagoljice Vrbnik ima niz ličnosti važnih u povijesti Hrvatske i svijeta. Kako bi se istaknula kulturno-povijesna baština ide se u izgradnju predmetnog parka.
Vrijeme provedbe	2016-2020
Vrijednost projekta	Nisu procijenjeni troškovi.
Napomena	Projekt je u fazi ideje.

Šifra projekta	1-2-1-32	Naziv projekta: Izgradnja multifunkcionalne sportske dvorane	Mjera: Razvoj sporta i rekreacije
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Izgradnja multifunkcionalne sportske dvorane je projekt koji doprinosi podizanju kvalitete života, razvoju sporta i razvoju turizma. U dvorani će biti moguće baviti se nizom sportova: odbojka, košarka, rukomet, mali nogomet, alpinističko penjanje, gimnastika, plesni sportovi i ostalo. Koristit će se za organizaciju natjecanja te razne kulturne i druge manifestacije.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	Nisu procijenjeni troškovi.		
Napomena	Projekt je u fazi ideje.		

Šifra projekta	1-2-1-33	Naziv projekta: Sportski park	Mjera: Razvoj sporta i rekreacije
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Sportski park je zamišljen na otvorenom i obuhvaćao bi terene za sportove na otvorenom, trim stazu i niz drugih sportskih sadržaja kao primjerice teren za odbojku na pijesku ili kavez za mali nogomet.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	Nisu procijenjeni troškovi.		
Napomena	Projekt je u fazi ideje.		

Šifra projekta	1-2-1-36	Naziv projekta: Podizanje kapaciteta udruga civilnog društva	Mjera: Unapređenje civilnog društva te izgradnja društvene infrastrukture
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Na području Općine Vrbnik djeluje niz udruga civilnog društva čiji su ciljevi raznorodni. Zajedničko obilježje udruga je da imaju iznimno malene operativne i financijske kapacitete. Planira se projekt u kojem će se kroz edukaciju i informativne radionice podići znanja i vještine članova udruga kako bi kreirali projekte i privlačili sredstva.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	50.000 HRK		
Napomena	Projekt je u fazi ideje.		

Šifra projekta	1-2-1-37	Naziv projekta: Izgradnja poduzetničke zone	Mjera: Ulaganje u novu poduzetničku infrastrukturu i razvoj postojeće
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	2.1. Jačanje poduzetništva
Kratki opis	Izgradnja komunalno servisne zone „Zabrđi“.		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.		
Vrijednost projekta	9.000.000,00 HRK		
Napomena	U fazi izrade je idejni projekt uređenja kompletne komunalne infrastrukture servisne zone „Zabrđi“, gotova je radna verzija, dok konačna čeka da na snagu stupi PPUO Vrbnik nakon čega se kreće dalje sa pripremom projektne dokumentacije.		

Šifra projekta	1-2-1-38	Naziv projekta: Poduzetnički info centar	Mjera: Ulaganje u novu poduzetničku infrastrukturu i razvoj postojeće
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	2.1. Jačanje poduzetništva
Kratki opis	U sklopu poduzetničke zone otvoriti mali informativni poduzetnički centar koji bi informirao poduzetnike o svim mogućim izvorima financiranja, organizirao info dane, otvorena vrata poduzetništva, natjecao se za projekte poticanja poduzetništva i sveukupno radio na poticanju i razvoju poduzetništva u općini.		
Vrijeme provedbe	2018-2020		
Vrijednost projekta	200.000 HRK		
Napomena	Planirana u sklopu komunalno servisne zone Zabrdi.		

Šifra projekta	1-2-1-46	Naziv projekta: SEAP _ Akcijski plan energetske održivog razvoja Općine Vrbnik	Mjera: 3.2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i OIE / 3.2.2. Edukacija građana o održivom razvoju i zaštiti okoliša
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost
Kratki opis	Izrada strateškog dokumenta kojim će se definirati smjernice i obveze lokalne samouprave u provedbi mjera definiranih ovim planom, a čiji je cilj uskladiti se sa SEAP-om Grada Krka te poštovanju direktive 20-20-20 do 2020. godine (20% sniženje emisije CO ₂ , 20% povećanje energetske učinkovitosti te 20% povećanje energije dobivene iz OIE u odnosu na baznu godinu, a što će se postići do 2020. godine).		
Vrijeme provedbe	2015.-2016.		
Vrijednost projekta	43.625,00 HRK		
Napomena	U tijeku je prikupljanje podataka. Sufinancirano od FZOEU.		

Šifra projekta	1-2-1-48	Naziv projekta: Energetska obnova nestambenih zgrada u vlasništvu Općine Vrbnik	Mjera: 3.2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i OIE
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost
Kratki opis	Planirana je energetska obnova tri zgrade: društveni domovi u Risiki i Garici te knjižnica		

	obitelji Vitezić. Na društvenom domu u Garici stavit će se fasada dok će se na društvenom domu u Risiki i na zgradi „Knjižnice obitelji Vitezić“ mijenjati krovnište. U 2016. godini planira se prijaviti obnova krovništa zgrade Općine Vrbnik.
Vrijeme provedbe	2015.-2016.
Vrijednost projekta	660.000 HRK
Napomena	Projekt se provodi u suradnji s FZOEU te se utvrđuju troškovi za svaku pojedinu zgradu.
Razdoblje provedbe	2015.-2017.

Šifra projekta	1-2-1-30	Naziv projekta: Rekonstrukcija dijela prizemlja osnovne škole i dogradnja dječjeg vrtića i jaslica	Mjera: Unapređenje infrastrukture obrazovanja i predškolskog odgoja
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Ovim zajedničkim projektom se rješavaju problemi jaslica odnosno vrtića i osnovne škole Fran Krsto Frankopan. Rekonstruirat će se i nadograditi objekti koji će međusobno biti povezani kako bi se mogli koristiti zajednički resursi.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	6.397.945		
Napomena	Projekt je u fazi izrade		

Šifra projekta	1-3-1-31	Naziv projekta: Uređenje plaža	Mjera: Uređenje i održavanje prirodne baštine
Nositelji	Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	3-1 Valorizacija kulturne i prirodne baštine
Kratki opis	Uređenje i opremanje svih plaža na području Općine Vrbnik.		
Vrijednost projekta	1.120.000		
Vrijeme provedbe	2016-2020		

Šifra projekta	1-2-1-35	Naziv projekta: Izgradnja vatrogasnog doma	Mjera: Unapređenje civilnog društva te izgradnja društvene infrastrukture
Nositelji	Općine Vrbnik/DVD Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Dobrovoljno vatrogasno društvo Vrbnik je dobrovoljna vatrogasna udruga sa ciljem zaštite objekata, ljudi i prirode od požara. Za potrebe DVD-a je potrebno izgraditi Vatrogasni dom u kojem bi se vatrogasci obučavali, dežurali i družili se te organizirali razne susrete, obučavali djecu i ostalo stanovništvo i gospodarstvenike o borbi protiv požara.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	Nije procijenjena vrijednost projekta		

- Projekti koji su važni za razvoj Općine Vrbnik, a koje provode komunalna i javna društva, institucije, zajednice i županija

Šifra projekta	1-1-1-1	Naziv projekta: Izgradnja vodovodne mreže	Mjera: Razvoj vodoopskrbe i kanalizacije
Nositelji	Općina Vrbnik/Ponikve d.o.o.	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture
Kratki opis	Završetak izgradnje cjelokupne vodovodne mreže za Općinu Vrbnik		
Status	U provedbi. Kompletirana je cjelokupna projektna dokumentacija.		
Napomena	Za vodoopskrbu Visoke zone naselja Vrbnik – dionica Sv. Nedija-Grohot ukupna dužina dionice iznosi 2,5 km, a ukupna vrijednost projekta je 1.000.000 HRK		

Šifra projekta	1-1-1-2	Naziv projekta: Izgradnja kanalizacijske mreže	Mjera: Razvoj vodoopskrbe i kanalizacije
Nositelji	Općina Vrbnik /Ponikve d.o.o.	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture
Kratki opis	Izgradnja kanalizacijske mreže za Općinu Vrbnik.		
Status	Projekt se provodi po fazama, ima 9 faza. Građevinska dozvola postoji za II., III., IV. i V. fazu. Ukupna vrijednost projekta je 9.000.000,00 HRK.		

Šifra projekta	1-1-2-3	Naziv projekta: Proširenje i sanacija deponija te izgradnja transfer stanice	Mjera: Sustavno zbrinjavanje otpada
Nositelji	Ponikve d.o.o.	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture
Kratki opis	Na otoku Krku gospodarenje komunalnim otpadom obavlja zajedničko komunalno društvo Ponikve eko otok Krk d.o.o. Odlagalištem i reciklažnim dvorištem upravlja komunalno društvo. Postojeće odlagalište sastoji se od starog i novog djela. Stari dio saniran je u cijelosti i više se ne koristi već se provodi monitoring sukladno zakonskim odredbama. Od 2005. godine provodi se cjeloviti sustav odvojenog prikupljanja otpada. Odvojeno prikupljeni (korisni) otpad dovozi se na reciklažno dvorište te se nakon obrade vraća na ponovno korištenje. Miješani komunalni otpad odlaže se na novi dio odlagališta. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, odlagalište se mora zatvoriti najkasnije do kraja 2018. godine, a miješani komunalni otpad mora se odvoziti na zbrinjavanje u regionalni centar putem pretovarne stanice koja se planira izgraditi u sklopu reciklažnog dvorišta.		
Vrijednost projekta	Do sada izgrađeno (proširenje odlagališta, sanacija starog djela, izgradnja reciklažnog dvorišta s opremom): 40,0 mil kn Za izgraditi: Pretovarna stanica: 8,0 mil kn (procjena prema glavnom projektu) Zatvaranje novog djela odlagališta nakon 2018 godine odnosno nakon prestanka korištenja: nema procjene		

Šifra projekta	1-1-2-4	Naziv projekta: Edukacija i rast povjerenja građana u sustavno gospodarenje otpadom	Mjera: Sustavno zbrinjavanje otpada
Nositelji	Ponikve d.o.o.	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture
Kratki opis	Komunalno društvo Ponikve provodi edukaciju stanovništva cijelog Otoka Krka kroz razne letke i slične promotivne aktivnosti. Obzirom na težnju otoka da postane otok s 0 emisije potrebno je educirati građane kako smanjiti otpad i kako ga zbrinjavati do		

	njegovog maksimalnog recikliranja ili uporabe.
Provedene aktivnosti	Niz promotivnih aktivnosti koje provode Ponikve d.o.o.
Vrijeme provedbe	2015.-2020.
Vrijednost projekta	1.500.000 HRK
Napomena	Razviti nove oblike marketinga i promocije kroz razradu više projekata s ciljem edukacije građana i porasta povjerenja građana u sustavno zbrinjavanje otpada što će dovesti do smanjenja ukupnih količina otpada i do većeg stupnja uporabe i recikliranja otpada.

Šifra projekta	1-1-3-6	Naziv projekta: Izgradnja DTK mreže	Mjera: Razvoj prometne infrastrukture i uređenje obalnog pojasa
Nositelji	Ponikve d.o.o.	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture
Kratki opis	Izgradnja DTK širokopojasne optičke mreže do svake kuće na području otoka Krka.		
Status	Početak pripreme dokumentacije u 2016. godini.		

Šifra projekta	1-1-4-8	Naziv projekta: Izgradnja luka	Mjera: Izgradnja javne rasvjete i ostale komunalne infrastrukture
Nositelji	Lučka uprava	Prioritet PUR-a	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture
Kratki opis	Općina Vrbnik je otočna općina i uređenje luka je od velike važnosti. Planirana je izgradnja i rekonstrukcija luka uz naselja Vrbnik (luka Namori) i Risika (luka Sv. Marek).		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	Procijenjena vrijednost projekta nije poznata.		

Šifra projekta	1-2-1-34	Naziv projekta: Biciklističke staze otoka Krka	Mjera: Razvoj sporta i rekreacije
Nositelji	Turistička zajednica otoka Krka	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Većinu pješačkih staza na otoku Krku moguće je koristiti i kao biciklističke. Naime, zbog ubrzanog tempa života te stresa, sve se više pozornosti pridaje aktivnom odmoru pa tako i biciklizmu. Osim rekreacije, cilj je produžiti samu turističku sezonu. Osim što se protežu uzduž obale, dakle stazama koje zovemo lungomare, biciklističke staze također prolaze i unutrašnjim dijelom otoka uz frekventne prometnice. Na području Općine Vrbnik potrebno je dodatno urediti i obilježiti biciklističke staze.		

- Projekti prijavljeni od nevladinih udruga, privatnih poduzetnika i ostalih dionika

Šifra projekta	1-2-1-15	Naziv projekta: Završetak obnove pročelja sakralnih objekata	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Župa Vrbnik/ Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Župa Vrbnik već financira aktivnosti usmjerene na restauraciju i obnovu sakralnih objekata. Ove aktivnosti i dalje se nastavljaju. Cilj je obnova pročelja sakralnih objekata. Kako su sakralni objekti ujedno i važne sastavnice kulturno-povijesne cjeline jasno je kako bi se obnovom pročelja bitno poboljšao izgled povijesnog grada, što je ponovno		

	važno za turizam. Restauracija unutrašnjosti sakralnih i drugih objekata u vlasništvu crkve ostaje odgovornost Crkve. Dosadašnji radovi na obnovi unutrašnjosti crkve otkrili su nove nalaze na zidovima koji su i prezentirani. Ti novi nalazi dodatno su povećali kulturno povijesnu vrijednost kompleksa oko župne crkve. Očekuje se da ostatak pročelja krije slične nalaze jedinstvene u sjevernom Primorju.
Vrijeme provedbe	2016-2020
Vrijednost projekta	11.451.295 HRK
Napomena	Kompletna projektna dokumentacija je izrađena. Pročelja su djelomično obnovljena.

Šifra projekta	1-2-1-16	Naziv projekta: Obnova sakralnih objekata i njihovo stavljanje u funkciju turizma	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja; Razvoj turizma
Nositelji	Župa Vrbnik/ Općina Vrbnik	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Sakralni objekti u Općini Vrbnik su od iznimne povijesne i kulturne važnosti. Njihova obnova i stavljanje u funkciju turizma je jedna od okosnica razvoja kulturnog turizma.		
Vrijeme provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	2.552.112 HRK		
Napomena	Djelomično izrađena projektna dokumentacija.		

Šifra projekta	1-2-1-18	Naziv projekta: Tragom Vrbničke baštine – muzejsko izložbeni prostor	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Vrbničko kulturno društvo Frankopan;	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Osigurati prostor u kojem bi se adekvatno i na stručan način prezentirali najvrjedniji izlošci Knjižnice obitelji Vitezić. Objediniti fond sa zbirkom rijetkih i veoma vrijednih rukopisnih i glagoljskih knjiga koje se sada nalaze u župnom stanu. Ponovno otvaranje Vrbničke glagoljske tiskare i pokretanje replike tiskarske preše. Stvaranje muzejske zbirke koja bi prezentirala kulturnu i povijesnu baštinu Vrbnika. Boljim osmišljavanjem i prezentacijom mogla bi se poboljšati turistička ponuda, a Vrbnik kao glagoljaško središte mogao bi privlačiti ciljne skupine stručnjaka, učenika, studenata, zaljubljenika u glagoljaštvo i povijest, ali i umjetnika, osmišljenim kreativno-edukativnim radionicama, ljetnim školama i sl.		
Vrijeme provedbe	Do 2020.		
Vrijednost projekta	-		
Napomena	Projekt je na razini ideje		

Šifra projekta	1-2-1-19	Naziv projekta: Etno kuća	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Vrbničko kulturno društvo Frankopan;	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Opremiti jednu autohtonu vrbničku kuću u staroj jezgri originalnim, očuvanim predmetima, namještajem, posuđem, alatima, odjećom i sl. kako bi se prezentirao nekadašnji način života. Osmisliti je od dvorišta, konobe, kuhinje, soba i sl. Kostimirani djelatnici kroz živu priču i prezentaciju starih zanata i zaboravljenih vještina mogli bi privući mnogobrojne posjetitelje i turiste koji dolaze u Vrbnik baš u potragu za starinom i tradicijom koja je još uvijek prilično dobro očuvana.		

Vrijeme provedbe	Do 2020.
Vrijednost projekta	-
Napomena	Projekt je na razini ideje

Šifra projekta	1-2-1-20	Naziv projekta: Tim promotora Vrbnika	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Vrbničko kulturno društvo Frankopan;	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Turistički i kulturni djelatnici čine važnu ulogu promotora mjesta. Treba im dati priliku da se usavrše i osmisle način prezentacije Vrbnika kroz sve prednosti koje ima, od povijesti, kulturne baštine, folklor , tradicije i etnologije, autohtonosti , gastronomije, vinarstva i vinogradarstva. Timovi promotora i turističkih vodiča koji bi radili pri TZ Vrbnik pomogli bi turistima i posjetiteljima da na zanimljiv način dožive, osjete i uživaju u Vrbnik povezujući sve njegove posebnosti.		
Vrijeme provedbe	Do 2020.		
Vrijednost projekta	-		
Napomena	Projekt je na razini ideje		

Šifra projekta	1-2-1-21	Naziv projekta: Brendiranje Vrbnika	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Vrbničko kulturno društvo Frankopan;	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Prezentirati Vrbnik kao prepoznatljivu i drugačiju destinaciju otočkog turizma kroz povezivanje autohtonosti, starine, gastronomije i enologije. Vrbnik je ostao izvan tokova turističke masovnosti te kao takav može pružiti poseban i drugačiji doživljaj. Treba raditi na kvaliteti povijesnih, kulturnih i etnoloških sadržaja koje može ponuditi, uz zanimljivu promociju vodiča i promotora, a sve to povezati s gurmanskim doživljajem kvalitetne ugostiteljske ponude i vinarstvom.		
Vrijeme provedbe	Do 2020.		
Vrijednost projekta	-		
Napomena	Projekt je na razini ideje		

Šifra projekta	1-2-1-22	Naziv projekta: Glazbeni doživljaj	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Vrbničko kulturno društvo Frankopan;	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Vrbnik kroz svoje starinske atraktivne lokacije može biti odlična kulisa za poseban i drugačiji glazbeni doživljaj. Već se organiziraju jazz koncerti na Ribarnici, Gradec na misečini, potom glazbene večeri na trgu Opjica, postoje neka nastojanja oko organizacije koncerta klasične glazbe. MBB festival alternativnog je sadržaja, ali također se izdvaja u masi estradnih događaja. Vrbnik treba brendirati kao mjesto drugačijeg glazbenog doživljaja te postojeća i nova glazbena događanja ujediniti u jedinstvenu glazbenu ponudu.		
Vrijeme provedbe	Do 2020.		
Vrijednost projekta	-		
Napomena	Projekt je na razini ideje		

Šifra projekta	1-2-1-23	Naziv projekta: Rječnik	Mjera: Razvoj kulturne
----------------	----------	-------------------------	------------------------

		vrbničke čakavštine	infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Vrbničko kulturno društvo Frankopan;	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	U Vrbniku postoji skupina aktivnih pjesnika koji pišu na standardu i čakavštini. U planu je izdati Rječnik vrbničke čakavštine kako bi se očuvala od zaborava.		
Vrijeme provedbe	Do 2020		
Vrijednost projekta	Nije poznato		
Napomena	Članica Vrbničkog kulturnog društva Frankopan radi na rječniku		

Šifra projekta	1-2-1-24	Naziv projekta: Vrbnički zbor – Festival suvremene vizualne umjetnosti	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Samoupravna interesna zajednica Rijeka	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Vrbnički zbor festivalska je manifestacija koja ima za cilj internacionalizirati regiju i poticati međunarodnu kulturnu razmjenu kroz internacionalizaciju regionalne kulturne i produkcije suvremene vizualne umjetnosti, kao i strateško povezivanje regionalne scene sa scenama iz regija sličnog društvenog, geo-političkog i razvojnog konteksta, na interkontinentalnoj međunarodnoj razini. Odvija se kroz tri programa: School, Pitch i Distribute.		
Razdoblje provedbe	2016-2020		
Vrijednost projekta	2.726.935,20 HRK		
Napomena	Projekt je kandidiran za sredstva UNESCO-a		

Šifra projekta	1-2-1-25	Naziv projekta: Multimedijalni kulturni centar općine Vrbnik (Galerija suvremene umjetnosti GSUV; Multimedijalna čitaonica)	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Samoupravna interesna zajednica Rijeka	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Multimedijalni kulturni centar Vrbnika je zamišljen kao platforma za razvoj suvremene kulture. Polifunkcionalna forma MKCV koji će ispuniti suvremenim kulturnim programskim sadržajem područje Vrbnika. Program multimedijalne čitaonice i virtualne knjižnice s informacijskom točkom Culture-info-point moguće je razvijati u zgradi Frankopanskog dvora.		
Vrijeme provedbe	2015-2020		
Vrijednost projekta	700.000 HRK		
Napomena	Projekt je kandidiran za sredstva UNESCO-a		

Šifra projekta	1-2-1-26	Naziv projekta: Luka slobode – Park kulture i kreativnih industrija – Javno dobro Namori	Mjera: Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja
Nositelji	Samoupravna interesna zajednica Rijeka	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Strateški je projekt razvoja kreativnih industrija i oživljavanja društvenim, kulturnim i		

	sportskim sadržajem te programom zaštite javnog dobra – kulturnih spomenika, okoliša i prirode – zapuštenog prostora Vrbničke drage i luke Namori. Vrbnička Draga i luka Namori nastaju u komunikaciji mora i Vrbničkog polja kao jedno od najfrekventnijih vrbničkih mjesta gdje se svakodnevno susreću najbitnije djelatnosti Općine Vrbnik: turizam, poljoprivreda i pomorstvo (u prošlosti)
Razdoblje provedbe	2016-2020
Vrijednost projekta	7.000.000 HRK
Napomena	Projekt je u izradi

Šifra projekta	1-2-2-27	Naziv projekta: Izvaninstitucionalna skrb o starijim osobama	Mjera: Unapređenje zdravstvene i socijalne skrbi
Nositelji	Privatni kapital	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Projektom bi se obuhvatile sve starije osobe na otoku koje iz bilo kojeg razloga (ne nužno zdravstvenog) trebaju dodatnu pomoć. Obuhvatila bi se pomoć u kući (organiziranje prehrane, pomoć u održavanju osobne higijene, obavljanje kućanskih poslova, mjerenje tlaka i slično), pomoć izvan kuće (nabavka potrepština, podizanje lijekova u ljekarni, plaćanje računa i slično), pratnja teže pokretnih osoba prilikom obavljanja neophodnih poslova izvan kuće (odlazak liječniku i slično) te brigu o osiguranju neophodne pomoći u slučaju nužde (iznenadna bolest, ozljeda, i slično).		
Vrijeme provedbe	2015-2020		
Vrijednost projekta	Nije poznato.		
Napomena	Na razini ideje		

Šifra projekta	1-2-2-28	Naziv projekta: Klub za starije osobe	Mjera: Unapređenje zdravstvene i socijalne skrbi
Nositelji	Privatni kapital	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Urediti prostor u kojem bi se organizirale aktivnosti za starije osobe kao što su: savjetovalište, zdravstvena tjelovježba, mjerenje tlaka i šećera, prehrana za članove, posluživanje bezalkoholnih pića, usluge geronto-domaćice, radno-okupacione aktivnosti, kreativno-zabavne aktivnosti i drugo.		
Razdoblje provedbe	2017-2020		
Vrijednost projekta	Nije poznato		
Napomena	Na razini projektne ideje		

Šifra projekta	1-2-2-29	Naziv projekta: Izgradnja doma za starije i nemoćne osobe	Mjera: Unapređenje zdravstvene i socijalne skrbi
Nositelji	Privatni kapital	Prioritet PUR-a	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
Kratki opis	Uslijed starenja stanovništva koje ne zaobilazi niti Općinu Vrbnik niti otok Krk potrebno je stvoriti uvjete za institucionalnu skrb. Mnogim starijim osobama je institucionalna skrb na otoku prihvatljivija varijanta od odlaska u slične institucije izvan otoka. Na ovaj način i dalje ostaju u kontaktu sa sredinom koja im je poznata.		
Vrijeme provedbe	2015-2020		
Vrijednost projekta	Nije poznato.		

Napomena	Ideja		
Šifra projekta	1-2-1-38	Naziv projekta: Mini sirana	Mjera: 2.2.2. Razvoj novih i unapređenje postojećih oblika turizma/ 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede
Nositelji	Josip Polonijo/Mariška d.o.o./Agropol d.o.o./Jezerska vila d.o.o.	Prioritet PUR-a	2.2. Razvoj turizma 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede
Kratki opis	Izgradnja objekata za proizvodnju ovčjeg sira, degustacija ovčjih proizvoda i vina žlahtine. Presentacija ovčarstva i proizvodnje sira turistima.		
Razdoblje provedbe	2018.-2019.		
Ukupni iznos	1.500.000,00 HRK		
Napomena	-		

Šifra projekta	1-2-1-40	Naziv projekta: Vrbnički vrtovi – Vrbnik Gardens	Mjera: Podizanje konkurentnosti svih poduzetnika
Nositelji	VRBNIČKI VRTOVI d.o.o.	Prioritet PUR-a	2.1. Jačanje poduzetništva
Kratki opis	Prenamjena kompleksa bivše tvornice VRBENKA u modernu mješovitu gospodarsko-stambeno-turističku zonu sa podzemnim parkiralištem te nadzemnim dijelom sa navedenim sadržajima.		
Razdoblje provedbe	2015.-2020.		
Ukupni iznos	90.000.000 HRK		
Napomena	Potrebno donošenje PPU-a i UPU-a.		

Šifra projekta	1-2-1-41	Naziv projekta: Izgradnja kampa	Mjera: Ulaganje u novu i postojeću turističku infrastrukturu
Nositelji	Josip Polonijo/Mariška d.o.o./Agropol d.o.o./Jezerska vila d.o.o.	Prioritet PUR-a	2.2 Razvoj turizma
Kratki opis	Izgradnja kampa s 200 parcela na području naselja Risika sa kamenim kućicama i bungalovima. Oko kampa se predviđa izgradnja bazena i sportsko-rekreacijskih sadržaja		
Razdoblje provedbe	2016-2017.		
Ukupni iznos	2.000.000,00 HRK		
Napomena	-		

Šifra projekta	1-2-1-42	Naziv projekta: Mali obiteljski hotel	Mjera: Ulaganje u novu i postojeću turističku infrastrukturu
Nositelji	Josip Polonijo/Mariška d.o.o./Agropol d.o.o./Jezerska vila d.o.o.	Prioritet PUR-a	2.2 Razvoj turizma
Kratki opis	Izgradnja malog obiteljskog boutique hotela.		
Vrijeme provedbe	2015-2020		
Vrijednost projekta	7.000.000 HRK		
Napomena	-		

Šifra projekta	1-2-1-43	Naziv projekta: Hotel Verbenicum	Mjera: Ulaganje u novu i postojeću turističku infrastrukturu
Nositelji	EKO - VERBENICUM	Prioritet PUR-a	2.2 Razvoj turizma
Kratki opis	Izgradnja hotela 4*, 14 apartmana i 5 soba s pansionom, vanjskim bazenom, wellness sadržajima (saune, fitness, jacuzzi, masaže itd.) na lokaciji trenutnih APARTMANA „MAJA“, Supec 54, Vrbnik.		
Vrijeme provedbe	2015-2016		
Vrijednost projekta	8.000.000 – 10.000.000 HRK		
Napomena	Izrada glavnog projekta je u tijeku. Projekt je pripremljen za prijavu za bespovratna sredstva iz strukturnih fondova.		

Šifra projekta	1-2-1-44	Naziv projekta: „Immortelle Verbenicum“	Mjera: Razvoj poljoprivrednih gospodarstava, ulaganje u fizičku imovinu te saniranje posljedica elementarnih nepogoda
Nositelji	EKO - VERBENICUM	Prioritet PUR-a	2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede
Kratki opis	Uređenje proizvodno-skladišnog prostora u sklopu OPG-a Ivan Fugošić za proizvodnju prirodne kozmetike od smilja.		
Vrijeme provedbe	2015.		
Vrijednost projekta	400.000 HRK		
Napomena	-		

Šifra projekta	1-2-1-45	Naziv projekta: Ulaganje u izgradnju vinarije	Mjera: Razvoj poljoprivrednih gospodarstava, ulaganje u fizičku imovinu te saniranje posljedica elementarnih nepogoda
Nositelji	Ivica Dobrinčić	Prioritet PUR-a	2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede
Kratki opis	Ulaganje u izgradnju vinarije.		
Vrijeme provedbe	2017.-2020.		
Vrijednost projekta	4.000.000,00 HRK		
Napomena	Donijeti PPUO Općine Vrbnik te potom krenuti s izradom projektne dokumentacije.		

Šifra projekta	1-2-1-47	Naziv projekta: Grijanje na biomasu iz okruženja	Mjera: 3.2.2. Edukacija građana o održivom razvoju i zaštiti okoliša
Nositelji	EKO - VERBENICUM	Prioritet PUR-a	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost
Kratki opis	Organizacija edukacije stanovništva o zamjeni fosilnih goriva energentom iz okruženja: drvena sječka, komina masline, drop grožđa, pelet. Cilj je osvještanje stanovništva te lokalne samouprave o uporabi energenata iz obnovljivih izvora energije.		
Vrijeme provedbe	2018-2020		
Vrijednost projekta	80.000,00		

Šifra projekta	1-2-1-49	Naziv projekta: Projekti vezani uz povećanje EnU i OIE u obiteljskim kućama na području Općine Vrbnik	Mjera: 3.2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i OIE
Nositelji	Privatnici	Prioritet PUR-a	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost
Kratki opis	Projekti vezani uz povećanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama na području Općine Vrbnik sufinanciraju se od strane FZOEU-a, ali svoj udio u sufinanciranju daje i Općina Vrbnik.		
Vrijeme provedbe	2015.-2020.		
Vrijednost projekta	Nije poznata.		
Napomena	Svaki od privatnih investitora mora izraditi projektnu dokumentaciju i prijavu za sufinanciranje.		

Šifra projekta	1-2-2-50	Naziv projekta: Rekonstrukcija postojećih građevina ugostiteljsko-turističke namjene, tipa hotel – „VINOTEL GOSPOJA“	Mjera: 2.2.1. Ulaganje u novu i postojeću infrastrukturu
Nositelji	GOSPOJA, poljoprivredna zadruga	Prioritet PUR-a	2.2. Razvoj turizma
Kratki opis	Izgradnja tematskog hotela u kategoriji 4* „Vinotel Gospoja“ s 28 smještajnih jedinica i popratnim sadržajima (restoran, konoba, unutarnji bazen, wellness centar, itd...).		
Vrijeme provedbe	2015.-2016.		
Vrijednost projekta	35.000.000 HRK		
Napomena	Započeta gradnja.		

Šifra projekta	1-2-3-51	Naziv projekta: Izgradnja višenamjenskog gospodarskog objekta	Mjera: 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede
Nositelji	GOSPOJA	Prioritet PUR-a	2.3.2. Razvoj poljoprivrednih gospodarstava, ulaganje u fizičku imovinu te saniranje posljedica elementarnih nepogoda
Kratki opis	Izgradnja višenamjenskog gospodarskog objekta: Pršutana – proizvodnja pršuta; Kušaonica/vinotočje – u funkciji postojeće proizvodnje vina i Skladište za poljoprivrednu mehanizaciju.		
Vrijeme provedbe	2015.-2017.		
Vrijednost projekta	10.000.000 HRK		
Napomena	Projektna dokumentacija u izradi.		

7 FINANCIRANJE

Zaokruživanje financijske konstrukcije odnosno pribavljanje financijskih sredstava, upravljanje i kontroliranje korištenja istih jedan je od ključnih čimbenika provedbe Programa ukupnog razvoja Općine Vrbnik. Općina Vrbnik će se osim na vlastiti proračun, proračun Primorsko-goranske županije i državni proračun osloniti i na korištenje sredstava dostupnih iz fondova Europske Unije.

Europa 2020 je temeljni dokument koji određuje usmjeravanje financijskih sredstava raspoloživih u proračunu Unije za financijsko razdoblje 2014.-2020. Europski fondovi i instrumenti financiranja pomagat će realizaciju samo onih projekata kod kojih se može pokazati jasna povezanost s ciljevima i prioritetima strategije Europa 2020. Dugoročni vremenski horizont važan je za potencijalne korisnike fondova, planiranje sufinanciranja isto kao i za nacionalne riznice. Kao i države članice, Unija donosi godišnji proračun koji mora uvažavati limite po glavama isto kao i ukupne godišnje limite (zadane financijskom perspektivom).

7.1 Strukturni i kohezijski fondovi

Europski strukturni i investicijski fondovi (ESI) je termin uveden za financijsko razdoblje 2014.-2020. i označava jedinstven naziv koji obuhvaća slijedeće fondove:

- Europski fond za regionalni razvoj (ERDF)
- Europski socijalni fond (ESF)
- Kohezijski fond (CF)
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EARDF)
- Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EMFF)

Zajednička je osobina ovih fondova da na različite načine osiguravaju provedbu kohezijske politike. Europski strukturni i investicijski fondovi se od Programa Zajednice razlikuju po visini financijskih sredstava kojima raspolažu i sustavu upravljanja. Dominantan dio sredstava kojim raspolaže Unija (više od 40%) se usmjerava kroz Europske strukturne i investicijske fondove dok se na programe Zajednice troši nešto više od 10% ukupno raspoloživih sredstava. Dodatno, sustav upravljanja sredstvima iz Europskih investicijskih i strukturnih fondova je podijeljen između Europske komisije i država članica. U cilju harmonizacije i koordinacije korištenja sredstava, u ovoj je financijskoj perspektivi uređen skup zajedničkih pravila o tematskim ciljevima, planiranju (programiranju), financijskom upravljanju, nadzoru, izvještavanju te pravima i obvezama država članica i regija koji se odnosi na sve fondove uključene u Europske investicijske i strukturne fondove. Jedan od važnih razloga zbog kojih se u ovoj financijskoj perspektivi nastoje, u što je mogućoj mjeri više, ujednačiti pravila korištenja Europskih i strukturnih fondova je pojednostavljivanje i ujednačavanje procedura i administrativnih zahtjeva koje se postavljaju pred države članice. U sljedećoj tablici prikazuje se Institucionalni okvir RH za korištenje strukturnih instrumenata.

Tablica 20. Institucionalni okvir RH za korištenje strukturnih instrumenata

FOND	Operativni program/ Prioritetna os	Upravljačko tijelo	Posredničko tijelo razine I	Posredničko tijelo razine II
ERDF	Regionalni razvoj - promet	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje (SAFU)

ERDF Kohezijski fond	Regionalni razvoj zaštita okoliša-vode i otpadne vode	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	Ministarstvo poljoprivrede	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost Središnja agencija za financiranje i ugovaranje (SAFU)
	Regionalni razvoj –zaštita okoliša/ gospodarenje otpadom		Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje (SAFU)
ERDF	Regionalni razvoj- regionalna konkurentnost	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU	Ministarstvo gospodarstva, Min. Poduzetništva i obrta, Min. znanosti, obrazovanja i športa Min. Regionalnog razvoja i fondova EU, Min. turizma	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje (SAFU)
ESF	Razvoj ljudskih potencijala	Ministarstvo rada i mirovninskog sustava	Ministarstvo rada i mirovninskoga sustava Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Ministarstvo socijalnih politika i mladih	Hrvatski zavod za zapošljavanje Agencija za strukovno obrazovanje Nacionalna zaklada zaklada za razvoj civilnog društva

Izvor: Pravila i propisi za provođenje EU projekata u Gradu Zagrebu, Grad Zagreb, 2014.

7.1.1 Europski fond za regionalni razvoj

Europski fond za regionalni razvoj (European Regional Development Fund - ERDF) podupire jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije u Europskoj uniji kroz smanjenje ekonomskih razlika među regijama (NUTS2 regije). U ostvarivanju ove zadaće ERDF ima dva cilja:

- Potpora investicijama za rast i zapošljavanje
- Potpora europskoj teritorijalnoj suradnji.

U ostvarivanju cilja 'Potpora investicijama za rast i zapošljavanje' sredstva ERDFa mogu koristiti sve europske regije: manje razvijene, tranzicijske i razvijene regije. S porastom stupnja razvijenosti smanjuje se stopa sufinanciranja. Kao što je već rečeno, s obzirom da obje hrvatske NUTS2 regije ulaze u kategoriju manje razvijenih regija stopa sufinanciranja iz ERDFa može biti maksimalno 85% prihvatljivih troškova. U ostvarivanju cilja 'Potpora europskoj teritorijalnoj suradnji' sredstva koriste NUTS3 regije koje se nalaze na vanjskim granicama Unije i unutarnjim granicama pojedine države članice. U razdoblju 2014.–2020. ERDF na raspolaganju ima 185 mlrd. eura, a slika 1 prikazuje europske regije prihvatljive za financiranje iz ERDFa. ERDF pomaže regionalni i lokalni razvoj te, s obzirom na financijski kapacitet i mogući raspon ulaganja ovog fonda, najznačajnije treba doprinijeti svim prioritetima Europe 2020 za pametan održiv i uključiv rast. U programskom razdoblju 2014.–2020. ERDF je jedini fond koji financira aktivnosti i projekte u okviru svih jedanaest tematskih cjelina koje predviđa Zajednička uredba. Investicijski prioriteti na koje se, u okviru svake od jedanaest tematskih cjelina, mogu usmjeriti sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj su:

- Jačanje istraživanja i tehnološkog razvoja i inovacija:

- Jačanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije, razvoj izvrsnosti u istraživanju i inovacijama i promoviranje centara kompetencija, posebice onih od europskog interesa,
- Promicanje poslovnog ulaganja u istraživanje i inovacije (R&I), razvoj veza i sinergija između poduzeća, istraživačkih centara i sveučilišta kroz razvoj proizvoda i usluga, transfer tehnologije, inovacije, primijenjena istraživanja, pilot projekte, prvu proizvodnju i sl.
- Jačanje pristupa informacijsko komunikacijskoj tehnologiji (ICT) njezinom korištenju i kvaliteti:
  - Razvijanje širokopojasnog pristupa te uvođenje super brzih mreža,
  - Razvoj ICT proizvoda i usluga, e-trgovine i jačanje potražnje za ICT-je,
  - Jačanje korištenja ICT za e-upravljanje, e-učenje, e-zdravstvo, e-uključenost
- Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika (MSP):
  - Promocija poduzetništva osobito kroz olakšavanje ekonomske eksploatacije i olakšavanje pokretanja novih tvrtki uključujući i poslovne inkubatore,
  - Razvoj novih poslovnih modela za MSP, posebice internacionalizacija,
  - Potpora MSP za rast na regionalnom nacionalnom i međunarodnom tržištu.
- Potpora prelasku na zeleno, 'niskouglično' gospodarstvo:
  - Promicanje proizvodnje i distribucije obnovljive energije,
  - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljive energije u poduzećima,
  - Potpora energetske učinkovitosti i korištenja obnovljive energije u javnoj infrastrukturi uključujući javne zgrade i domaćinstva,
  - Promocija 'niskougličnih' strategija za urbana područja uključujući i multimodalnu urbanu pokretljivost,
  - Promocija korištenja visokoučinkovite ko-generacije topline i energije.
- Promocija prilagodbe klimatskim promjenama, prevencije rizika i upravljanje:
  - Potpora ulaganjima za prilagodbu klimatskim promjenama
  - Poticanje ulaganja namijenjenih upravljanju specifičnim rizicima, osiguravanje otpornosti na nepogode i razvoj sustava za upravljanje prirodnim i drugim nepogodama
- Zaštita okoliša i jačanje efikasnosti korištenja resursa:
  - Investiranje u sektor zbrinjavanja otpada,
  - Investiranje u vodni sektor,
  - Zaštita, promocija i razvoj kulturne i prirodne baštine,
  - Zaštita biološke raznolikosti, zaštita tla i promicanje usluga ekosustava uključujući NATURA 2000 i zelene infrastrukture,
  - Aktivnosti za poboljšanje urbanog okoliša, uključujući sanaciju zagađenih područja i smanjenje zagađenja zraka.
- Promocija održivog prijevoza i uklanjanja uskih grla na ključnoj prometnoj infrastrukturi:
  - Ulaganja u osnovnu prometnu mrežu Europe – TEN-T mrežu,
  - Poboljšanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih prometnih čvorova i infrastrukture (regionalna i lokalna prometna mreža) na TEN-infrastrukturu (mrežu),
  - Razvoj prometnog sustava koji emitira niske razine CO₂ i koji ne zagađuje okoliš te promocija održive gradske mobilnosti,

- Razvoj sveobuhvatnog, visokokvalitetnog i interoperabilnog željezničkog sustava
- Poticanje zaposlenosti i potpora radne mobilnosti:
  - Razvoj poslovnih inkubatora i potpore samozapošljavanju i pokretanju poslovanja
  - Inicijative lokalnog razvoja i pomoć objektima i uslugama koje pomažu stvaranju novih radnih mjesta
  - Ulaganja u javnu infrastrukturu koja služi jačanju zapošljavanja.
- Poticanje socijalne uključenosti i borbe protiv siromaštva:
  - Ulaganja u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koja doprinosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjenju nejednakosti u području zdravstvenog statusa i poboljšanom pristupu društvenim, kulturnim i rekreacijskim centrima,
  - Potpora fizičkoj, ekonomskoj i socijalnoj obnovi zakinutih (eng. deprived) zajednica unutar urbanih i ruralnih područja infrastrukturnom i gospodarskom jačanju urbanih i ruralnih zajednica
- Ulaganja u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj obrazovne infrastrukture.
- Jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovitosti javne administracije i javnih službi koje sudjeluju u provedbi ERDF-a.

7.1.2 Europski socijalni fond

Europski socijalni fond (European Social Fund – ESF) je najvažniji europski financijski instrument za ulaganje u ljudski potencijal. Fond povećava mogućnost zapošljavanja europskih građana, pomaže bolje obrazovanje i poboljšava položaj najranjivijih društvenih skupina izloženih riziku siromaštva. ESF promovira visoku razinu zaposlenosti i kvalitete radnih mjesta, pomaže geografsku i profesionalnu mobilnost radnika, brine o njihovoj prilagodbi promjenama, potiče i pomaže dostizanje visoke razine obrazovanja i obuke, promovira jednakost spolova, jednake mogućnosti i nediskriminaciju, jača društvenu uključenost i pomaže borbu protiv siromaštva čime doprinosi prioritetima Europske unije u smjeru jačanja ekonomske, socijalne i prostorne kohezije.

ESF posebnu pozornost pridaje ugroženim skupinama kao što su dugotrajno nezaposleni, osobe s invaliditetom, migranti, etničke manjine, marginalizirane zajednice i ljudi koji se suočavaju s rizikom socijalne isključenosti. Sredstva ESFa namijenjena su također poduzećima i drugim sustavima s ciljem olakšavanja njihove prilagodbe (restrukturiranja), promicanja dobrog upravljanja i provedbe reformi, posebno u području zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike.

U odnosu na jedanaest tematskih cjelina koje se općenito mogu financirati iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova, Europski socijalni Fond financira prioritete u okviru sljedećih tematskih cjelina:

- Poticanje zapošljavanja i potpora mobilnosti radne snage:
  - Zapošljavanje onih koji traže posao, neaktivnih i dugotrajno nezaposlenih kroz lokalne inicijative zapošljavanja i potporu mobilnosti radne snage
  - Uključivanje na tržište rada mladih ljudi, posebno onih koji nisu niti zaposleni, niti u procesu školovanja uključujući i one kojima prijete rizik socijalne isključenosti
  - Samozapošljavanje, poduzetništvo i pokretanje poslova
  - Jednakost između spolova kao i ravnoteže između privatnog i poslovnog života
  - Prilagodba radnika, poduzeća i poduzetnika promjenama
  - Aktivno i zdravo starenje
  - Modernizacija i jačanje institucija tržišta rada, uključujući i jačanje međunarodne mobilnosti radne snage

- Poticanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i diskriminacije
  - Aktivna uključenost uključujući jačanje jednakosti šansi i poboljšanje zapošljivosti
  - Integracija marginaliziranih društvenih skupina (poput Roma)
  - Borba protiv diskriminacije na rasnoj, etničkoj, spolnoj, vjerskoj, dobnoj ili seksualnoj orijentaciji
  - Poboljšanje pristupa održivim i visoko kvalitetnim uslugama uključujući zdravstvenu zaštitu i socijalne usluge od općeg interesa
  - Promocija socijalnog poduzetništva
  - Razvojne strategije predvođene zajednicom (eng. community led local development)
- Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
  - Smanjenje ranog napuštanja školovanja i promocija jednakog pristupa kvalitetnom predškolskom, osnovno i srednjoškolskom obrazovanju,
  - Povećanje kvalitete, učinkovitosti i otvorenosti visokog obrazovanja s ciljem povećanja participacije u tercijarnom obrazovanju i povećanja ostvarenog obrazovnog stupnja,
  - Unapređenje pristupa cjeloživotnom obrazovanju za sve dobne skupine, jačanje vještina i kompetencija radne snage te povećanje obrazovne relevantnosti obrazovanja i obuke za tržište rada.
- Jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovitosti javne administracije kroz:
  - Ulaganje u institucionalne kapacitete i učinkovitost javne uprave na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini s naglaskom na reforme, bolju regulativu i bolje upravljanje.
  - Jačanje kapaciteta i kompetencija svih dionika koji sudjeluju u obrazovanju, cjeloživotnom učenju i oblikovanju socijalnih politika i politika zapošljavanja kako bi se potaknule reforme na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Specifična je osobina inicijative za zapošljavanje mladih da je usmjerena na pojedince, a ne na institucionalne strukture i zato je ova inicijativa komplementarna drugim aktivnostima koje se financiraju iz ESFa (uključujući i garanciju za mlade koja zahtijeva da mladi ljudi u roku od 4 mjeseca od kada su postali nezaposleni odnosno završili školovanje trebaju primiti ponudu ili za zapošljavanje ili za nastavak obrazovanja ili za naukovanje).

7.1.3 Kohezijski fond

Sredstva iz Kohezijskog fonda (Cohesion Fund) namijenjena su državama članicama čiji je bruto nacionalni dohodak po stanovniku (prema paritetu kupovne moći) u razdoblju 2008.-2010. bio niži od 90% prosjeka EU 27. Kohezijski fond raspolaže ukupnim iznosom od 66,4 mlrd. eura.

- Potpora prelasku na gospodarstvo s niskom emisijom CO₂ u svim sektorima:
  - Poticanje proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije,
  - Promoviranje energetske učinkovitosti i obnovljive energije u poduzećima,
  - Potpora projektima energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom, i korištenja obnovljive energije u javnoj infrastrukturi,
  - Razvoj pametnih distribucijskih sustava na niskim razinama napona,
  - Promoviranje strategija niske emisije CO₂ u urbanim područjima,
  - Promoviranje upotrebe visoko efikasne kogeneracije topline i energije.
- Promoviranje prilagodbe klimatskim promjenama, prevencije rizika i upravljanje:
  - Potpora ulaganjima za prilagodbu klimatskim promjenama,

- Poticanje ulaganja namijenjenih upravljanju specifičnim rizicima, osiguravanje otpornosti na nepogode i razvoj sustava za upravljanje prirodnim i drugim nepogodama.
- Zaštita okoliša i promoviranje učinkovitog korištenja resursa
  - Investiranje u sektor zbrinjavanja otpada,
  - Investiranje u vodni sektor,
  - Zaštita biološke raznolikosti, zaštita tla i promicanje usluga ekosustava uključujući NATURA 2000 i zelene infrastrukture,
  - Aktivnosti za poboljšanje urbanog okoliša, uključujući sanaciju zagađenih područja i smanjenje zagađenja zraka,
- Razvoj održivog prijevoza i uklanjanja uskih grla na ključnoj infrastrukturi kroz:
  - Ulaganja u TEN-T mrežu,
  - Razvoj ekološki prihvatljivog i niskougličnog prijevoznog sustava uključujući promoviranje održivog urbanog prijevoza,
  - Razvoj sveobuhvatnog, kvalitetnog i interoperabilnog željezničkog sustava.
- Jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovitosti javne administracije povezane s provedbom projekata iz Kohezijskog fonda.

7.1.4 Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (European Agricultural Fund for Rural Development – EAFRD) instrument je koji podupire europsku politiku ruralnog razvoja, a koja čini drugi stup Zajedničke poljoprivredne politike. Slijedom toga, dugoročni cilj politike ruralnog razvoja je povećanje konkurentnosti poljoprivrede, održivo upravljanje prirodnim resursima i klimatske promjene te uravnotežen razvoj ruralnih krajeva. Politika ruralnog razvoja treba značajno doprinijeti i ciljevima strategije Europe 2020 za pametan, održiv i uključiv rast. Da bi to postigla europska politika ruralnog razvoja za iduće je razdoblje odredila šest prioriteta ruralnog razvoja:

- Transfer znanja i inovacije u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim prostorima s naglaskom na:
  - Poticanje inovacija i jačanje baze znanja u ruralnim područjima
  - Jačanje povezanosti između poljoprivrede i šumarstva te istraživanja i inovacija
  - Jačanje cjeloživotnog obrazovanja i strukovnih obuka u poljoprivrednom i šumarskom sektoru.
- Konkurentnost svih oblika poljoprivrede i održivosti farmi
  - Poticanje restrukturiranja farmi suočenih sa strukturnim problemima, posebice farmi sa slabom tržišnom pozicijom, tržišno orijentiranih farmi s potrebom za poljoprivrednom diversifikacijom
  - Briga o generacijskom pomlađivanju poljoprivrednog sektora
- Organizacija proizvodnog lanca i upravljanje rizicima
  - Bolje integriranje primarnih poljoprivrednih proizvođača u proizvodni lanac u proizvodnji hrane kroz valoriziranje kvalitete i promidžbu na lokalnom tržištu
  - Potpora upravljanju rizicima na farmama
- Zaštita, obnova i unapređenje ekosustava
  - Zaštita i obnova bio raznolikosti, uključujući područja Natura 2000 i HNV proizvodnju (IGH Nature Valute Firminog), i stanje europskih krajobraza
  - Poboljšanje upravljanja vodama
  - Poboljšanje upravljanja tlom

- Učinkovito korištenje resursa te kretanje prema smanjenju emisije CO2 i climate resilient economy gospodarstvu osjetljivom na klimu
  - Povećanje učinkovitosti korištenja vode u poljoprivredi
  - Povećanje učinkovitosti korištenja energije u poljoprivredi i proizvodnji hrane
  - Poticanje proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora, nusproizvoda, otpada, ostataka i drugih sirovina u svrhu bio ekonomije
  - Smanjenje emisije nitratnih oksida i metana iz poljoprivrede
- Socijalna uključenost, smanjenje siromaštva i ekonomski razvoja ruralnih prostora
  - Poticanje gospodarske raznolikosti, osnivanja novih malih poduzeća i povećanje zaposlenosti
  - Jačanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima
  - Jačanje dostupnosti, kvalitete i korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija u ruralnim područjima.

7.2 Programi Unije

Programi Europske unije su programi koji podržavaju politike Europske unije (EU) i imaju za cilj unapređenje suradnje između država članica EU i njihovih građana u različitim sektorima: kulturi, znanosti, obrazovanju, prometu, energiji, zaštiti okoliša, zdravstvu, pravosuđu, fiskalnoj i carinskoj politici itd. U Programima Unije sudjeluju države članice, na temelju posebne stavke u općem proračunu EU. Većinom programa Unije upravlja se centralizirano što znači da je za svaki od tih programa nadležna određena Opća uprava (DG - Directorate General) Europske komisije. Za pojedine programe Opće uprave provedbu programa povjeravaju specijaliziranim Izvršnim agencijama Europske komisije, koje tad obavljaju aktivnosti upravljanja programom pod nadzorom Opće uprave nadležne za pojedini program. U tim situacijama Izvršne agencije odgovorne su za sljedeće: pripremu i objavu natječaja, financiranje, evaluaciju i pred selekciju prijavljenih projekata, pripremu i potpisivanje ugovora, praćenje projekata, komunikaciju s prijavljenim korisnicima te kontrolu provedbe. U rijetkim slučajevima decentraliziranog upravljanja programom, provedbena struktura se prenosi na nacionalno tijelo u zemlji provedbe programa. Sudjelovanje u programima Unije predviđa uspostavljanje kontakt točke za program u zemlji sudionici, s ciljem pružanja informacija o programu, podrške prijaviteljima i unapređenja sudjelovanja zemlje u pojedinom programu. Sudjelovanje u programima EU ostvaruje se putem poziva za predaju projektnih prijedloga i dodjeljivanja Grant sredstava odabranim projektima. Projekti podržani u okviru programa EU uobičajeno zahtijevaju sudjelovanje nekoliko partnera iz više zemalja članica programa, kao i djelomično sufinanciranje projekata od strane prijavitelja.

Tablica 21: Prikaz programa Unije 2014-2020

Sektor	Naziv programa	Ukupan proračuna (EUR)	Tijelo zaduženo za koordinaciju programa u RH
Znanost kroz sve sektore	Obzor 2020	78,6 milijardi	
Obrazovanje i mladi	Erasmus Plus	14,7 milijardi	Agencija za mobilnost i programe EU
Kultura	Kreativna Europa	1,5 milijardi	Ministarstvo kulture
Civilno društvo	Europa za građane 2014.-2020.	229 milijuna	Ured za udruge Vlade RH

Socijalna politika	Zapošljavanje i socijalne inovacije	919 milijuna	Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
Zdravstvo	Zdravlje za rast	449 milijuna	Ministarstvo zdravlja Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Zaštita potrošača	Potrošač 2014.-2020.	197 milijuna	Ministarstvo gospodarstva
Zaštita okoliša	ŽIVOT	3,5 milijardi	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
Konkurentnost i inovativnost	COSME - Program za konkurentnost poduzetništva i MSP-a	2 milijarde	Ministarstvo poduzetništva i obrta
Financije	HERKUL III	110 milijuna	Ministarstvo financija
	PERIKLO 2020	7,7 milijuna	
Porezna politika	FISCALIS 2020	234 milijuna	Ministarstvo financija – Porezna uprava
Carinska politika	CARINE 2020	547 milijuna	Ministarstvo financija – Carinska uprava
Pravosuđe	PRAVOSUĐE	378 milijuna	Ministarstvo pravosuđa
	TEMELJNA PRAVA I DRŽAVLJANSTVO	439 milijuna	

7.3 Domaći izvori financiranja

Općina Vrbnik će se u svojim nastojanjima da provede projekte oslanjati na kreditne institucije kako bi lakše prebrodila financijske izazove. Pri tome se ne misli na financiranje kroz kreditna sredstva već njihovo korištenje kako bi se premostio vremenski jaz koji nastaje korištenjem bespovratnih sredstava. Ukoliko se ukaže potreba za financijskim sredstvima Općini Vrbnik stoji na raspolaganju Hrvatska banka za obnovu i razvoj. Domaći privatni kapital je jedan od mogućih izvora financiranja kao i izdavanje obveznica što ipak nije uobičajena praksa za male općine.

Kada govorimo o domaćim izvorima financiranja tada se prvenstveno misli na proračun Općine Vrbnik koja planira sredstva za svaku proračunsku godinu. Proračun Primorsko-goranske županije je važan u segmentu gdje je Primorsko-goranska županija nadležna za provedbu projekata, a nalaze se na području Općine Vrbnik. Isto, vrijedi i za projekte od važnosti za otok Krk. Dio komunalnih i infrastrukturnih projekata će provoditi javna komunalna društva koja su nadležna za područje cijelog otoka Krka.

Sredstva iz državnog proračuna su dostupna za razne vrste projekata i Općina Vrbnik ih dosta uspješno koristi. Pri tome se misli na sredstva koja su dostupna kroz Ministarstvo turizma, a koja služe unapređenju i razvoju turizma (primjerice uređenje plaža). Nadalje, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije dodjeljuje sredstva za konzultantske usluge u pripremi projekata za financiranje iz fondova Europske unije, organizacije manifestacija i slično. Ministarstvo kulture niz godina financira poduzetništvo u kulturi. Za zaštitu okoliša i održivi razvoj važan je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti koji sufinancira projekte iz područja zaštite okoliša, održivog razvoja uključujući energetske učinkovitost, OIE i smanjenje emisija CO₂. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti sufinancira projekte iz svog područja djelovanja. Ministarstvo

poduzetništva kroz „Poduzetnički impuls“ sufinancira javne i privatne projekte kojima se potiče razvoj i rast poduzetništva.

Civilni sektor se dodatno sufinancira kroz Ured za udruge i Nacionalnu zakladu za razvoj civilnog društva.

7.4 Ostali izvori financiranja

Pod ostalim izvorima financiranja podrazumijevamo međunarodne izvore financiranja od kojih su neka bespovratna sredstva, a neka su kreditna sredstva po povoljnijim uvjetima. Kad se spominju kreditna sredstva po povoljnijim uvjetima, prvenstveno se misli na sredstva Europske investicijske banke (EIB), Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Svjetske banke (WB).

Osim kreditnih institucija na području RH su dostupni i razni fondovi za jugoistočnu Europu od kojih izdvajamo Fond za zeleni rast Jugoistočne Europe (Green For Growth Fund).

Organizacije kao što su UNESCO ili Fond za kulturnu raznolikost (IFCD) financiraju projekte u kulturi.

Razne agencije Ujedinjenih naroda financiraju različite tipove projekata (primjerice UNDP koji je provodio nacionalni projekt Sustavno gospodarenje energijom).

Nezaobilazne su i pomoći inozemnih vlada koje financiraju mnoga područja. Najaktivnije su Nizozemsko veleposlanstvo, Norveško veleposlanstvo, Finsko i Američko veleposlanstvo.

8 POVEZNICE PUR-a VRBNIK SA STRATEŠKIM DOKUMENTIMA VIŠIH RAZINA

U trenutku izrade PUR-a Općine Vrbnik nedostaju neki od strateških dokumenata za planski period 2014.-2020. Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske nije izrađena. U obzir su uzeti izrađeni strateški dokumenti kao što je Europa 2020. – Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast, Sporazum o partnerstvu 2014.-2020., Operativni program konkurentnost i kohezija, Operativni program učinkoviti ljudski potencijali, Strategija turizma Republike Hrvatske do 2020. godine, Strategija poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020. godine, Program ruralnog razvoja 2014.-2020. godine te Strategija razvoja Primorsko-goranske županije 2015.-2020.

U nastavku će se povući paralele odnosno poveznice sa dokumentima koji su važni za izradu i provedbu PUR-a Općine Vrbnik.

Sporazum o partnerstvu između Republike Hrvatske i Europske komisije definira korištenje EU strukturnih i investicijskih fondova za rast i radna mjesta u razdoblju 2014.-2020. Europska komisija je 30. listopada 2014. godine potvrdila Sporazum o partnerstvu, krovni strateški dokument za korištenje 10,676 milijardi eura iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Od toga je 8,377 milijarde eura namijenjeno za ciljeve kohezijske politike, 2,026 milijarde eura za poljoprivredu i ruralni razvoj, te 253 milijuna eura za razvoj ribarstva.

Kroz Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“, koji je Europska komisija odobrila 12. prosinca 2014. među prvih 50 od 205 zaprimljenih programa, Hrvatskoj je na raspolaganju 6,881 milijardi eura EU sredstava za ulaganje u rast i razvoj. Najveći iznos ulaganja, više od 3,5 milijardi eura, Hrvatska će uložiti u zaštitu okoliša (vodno-komunalna infrastruktura i zbrinjavanje otpada), prometnu infrastrukturu i prilagodbu klimatskim promjenama. Više od 2,7 milijardi eura dodijeljeno je u pet prioriteta vezanih za konkurentnost: istraživanje i inovacije, informacijske i telekomunikacijske tehnologije, razvoj malih i srednjih poduzeća, niskouglično gospodarstvo, te obrazovanje. Preko 45 posto ukupne alokacije Europskog fonda za regionalni razvoj odnosno ili više od 1,94 milijarde eura bit će iskorišteno za podršku malim i srednjim poduzećima, istraživanje i inovacije.

Europska komisija usvojila je 18. prosinca 2014. i Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ između prvih 68 od 187 zaprimljenih prijedloga operativnih programa za financiranje iz Europskog socijalnog fonda. Osnovni cilj OP-a „Učinkoviti ljudski potencijali“ je rast zapošljavanja i jačanje socijalne kohezije u Hrvatskoj. Njegova je vrijednost 1,582 milijarde eura, uključujući 66 milijuna eura iz Inicijative za zapošljavanje mladih.

Tablica 22. Poveznica PUR Vrbnik i investicijski prioriteti EU 2014-2020

OPERATIVNI PROGRAM	PODRUČJA ULAGANJA	PUR VRBNIK – POVEZNICA NA PRIORITETE
1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	<ul style="list-style-type: none"> jačanje istraživačke i inovacijske infrastrukture i kapaciteta promicanje privatnih ulaganja u istraživanja i inovacije jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija kroz razvoj poslijediplomskih ustanova, visokoškolskih ustanova 	2.1. Jačanje poduzetništva 2.2. Razvoj turizma

2. Poboljšani pristup, korištenje te kvaliteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija	<ul style="list-style-type: none"> • širenje pristupa širokopojasnim mrežama velikih brzina • razvoj proizvoda i usluga temeljenim na informacijskim i komunikacijskim tehnologijama • jačanje informacijskih i komunikacijskih aplikacija • povećanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija 	1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
3. Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora te sektora ribarstva i akvakulture	<ul style="list-style-type: none"> • Promicanje poduzetništva • razvoj i primjena novih poslovnih modela • podrška stvaranju i proširenju kapaciteta za razvoj • jačanje konkurentnosti MSP kroz ulaganja u ljudske resurse 	2.1. Jačanje poduzetništva 2.2. Razvoj turizma 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede
4. Podrška prijelazu prema ekonomiji temeljenoj na niskoj razini CO ₂ u svim sektorima	<ul style="list-style-type: none"> • Promicanje proizvodnje i distribucije OIE • Promicanje energetske učinkovitosti i primjeni OIE u poduzećima, javnom sektoru, javnoj infrastrukturi i kućanstvima • razvoj i primjena pametnih nisko i srednje naponskih distribucijskih sustava • promicanje strategija niskougljičnog razvoja • promicanje istraživanja, inovacija i usvajanja nisko-ugljičnih tehnologija • promicanje korištenja visokoefikasnih kogeneracijskih postrojenja • podrška prelasku na nisko-ugljično gospodarstvo 	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost
5. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizicima	<ul style="list-style-type: none"> • promicanje ulaganja kojima se smanjuju specifični rizici, uključujući otpornost na katastrofe • potpora prelasku na nisko-ugljično, klimatski otporno i održivo gospodarstvo 	2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede 3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost
6. Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja u sektor gospodarenja otpadom • Ulaganja u sektor upravljanja vodama • zaštita, promicanje i obnova kulturnog i prirodnog naslijeđa • očuvanje i obnova bioraznolikosti • akcije za poboljšanje urbanog okoliša • promicanje korištenja inovativnih tehnologija u svrhu zaštite okoliša • promicanje zelenog razvoja 	1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture 3.1. Valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine
7. Promicanje održivog prometa	<ul style="list-style-type: none"> • investicije u TEN-T mrežu 	1.1. Izgradnja i

te uklanjanje uskih grla u ključnoj infrastrukturi	<ul style="list-style-type: none"> • razvoj okolišno prihvatljivih transportnih sustava • željeznički sustavi • unutarnji plovni putovi, pomorska plovidba, luke i multimodalna čvorišta • pametna distribucija plina i energije, sustava skladištenja i prijenosa 	unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
8.Promicanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage	<ul style="list-style-type: none"> • razvoj poslovnih inkubatora, poticanje investiranja u samozapošljavanje • teritorijalna strategija za posebna područja, povećanje pristupačnosti i razvoj prirodnih i kulturnih resursa • lokalne razvojne inicijative • promicanje zapošljavanja za nezaposlene i neaktivne • održivo uključivanje mladih • samozapošljavanje, poduzetništvo i pokretanje poslovanja • ravnopravnost spolova 	1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture 2.1. Jačanje poduzetništva 2.2. Razvoj turizma 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede 3.1. Valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine
9.Promicanje socijalnog uključivanja te borba protiv siromaštva	<ul style="list-style-type: none"> • ulaganja u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu • podrška obnavljanju zapuštenih urbanih i ruralnih zajednica i područja • socijalno poduzetništvo • integracija marginaliziranih zajednica • suzbijanje diskriminacije • povećanje dostupnosti visokokvalitetnih usluga od općeg interesa – zdravstvo, socijalne usluge i sl. • razvojne strategije lokalne zajednice 	1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture 1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
10.Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	<ul style="list-style-type: none"> • razvijanje obrazovne infrastrukture • prevencija ranog napuštanja obrazovanja • poboljšanje visokoškolskog obrazovanja • olakšavanje pristupa cjeloživotnom učenju 	1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
11.Jačanje institucionalnih kapaciteta te učinkovita javna uprava	<ul style="list-style-type: none"> • ulaganja u efikasnost javne uprave • jačanje kapaciteta dionika na području zapošljavanja, obrazovanja socijalne politike • jačanje kapaciteta institucija i efikasnosti javne uprave za korištenje kohezijskog fonda, ERDFa i ESF-a 	1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture

Tablica 23. Poveznice PUR-a Vrbnik i Operativnih programa

Tematski ciljevi	Investicijski prioriteti	Poveznica s Prioritetima PUR-a
------------------	--------------------------	--------------------------------

		Vrbnik
01 - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa	2.1. Jačanje poduzetništva 2.2. Razvoj turizma
	1b - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, posebno razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, posebno u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu	
02 - Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija	2a - Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo	1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
	2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-upravu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje-	
03 - Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)-	3a - Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora	2.1. Jačanje poduzetništva
	3d - Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese	
04 - Podržavanje prelaska na niskouglično gospodarstvo u svim sektorima	4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost
	4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru	
	4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona	
05 - Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije i upravljanja rizicima	5a - Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu	2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede 3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost
	5b - Poticanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama	
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti	6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine	1.1. Izgradnja i unapređenje

resursa	6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke	komunalne i prometne infrastrukture 3.1. Valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine
	6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	
	6ii - Ulaganje u sektor upravljanja vodama kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	
	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu	
07 - Promicanje održivog transporta i eliminacije uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama	7a - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T	1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture
	7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta	
	7i - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T	
	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti	
7iii - Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke		
09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje pridonose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promicanjem socijalne uključenost boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prijelazom s usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednici	1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
	9b – Pružanje potpore fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima	
10 - Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje	10a – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje	1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture

Tablica 24. Poveznice PUR-a Vrbnik s prioritetima Strategije razvoja PGŽ 2015-2020 (u izradi)

STRTEŠKI CILJEVI PGŽ-a	PRIORITETI	PUR VRBNIK – POVEZNICA NA PRIORITETE
1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva	1.1. Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	2.1. Jačanje poduzetništva 2.2. Razvoj turizma 2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede
	1.2. Rast investicija i izvoza	
	1.3. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju i inovacijama	
	1.4. Razvoj zelenog gospodarstva	
	1.5. Razvoj ključnih gospodarskih djelatnosti	
2. Jačanje regionalnih kapaciteta i ravnomjeran razvoj	2.1. Ravnomjeran razvoj mikroregije i povećanje teritorijalne kohezije	1.1. Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture 1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture 3.1. Valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine 3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost
	2.2. Održivo upravljanje okolišem, prostorom te prirodnom i kulturno-povijesnom baštinom	
	2.3. Jačanje kapaciteta te učinkovite suradnje s civilnim društvom	
3. Razvoj ljudskih potencijala i povećanje kvalitete života	1. Stvaranje uvjeta za razvoj tržišta rada i mobilnost radne snage	1.2. Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture
	2. Unapređenje obrazovnog sustava te njegova usklađenost sa potrebama u gospodarstvu	
	3. Unapređenje zdravlja i socijalnog blagostanja	
	4. Unapređenje socijalne sigurnosti i jačanje socijalne uključenosti	
	5. Unapređenje kvalitete i dostupnosti kulturnih i sportskih sadržaja	

9 AKCIJSKI PLAN PROVEDBE PUR-a

Akcijnski plan definira proces provedbe prema slijedećim aktivnostima:

- Struktura odgovorna za izradu, provedbu i praćenje provedbe PUR-a Vrbnik
- Obrada predloženih razvojnih mjera i projekata te načini ostvarivanja potpore za svaku navedenu mjeru i projekt – koraci potrebni za realizaciju
- Usvajanje kriterija za ocjenjivanje projekata
- Usvajanje indikatora za mjerenje uspješnosti provedbe
- Praćenje provedbe

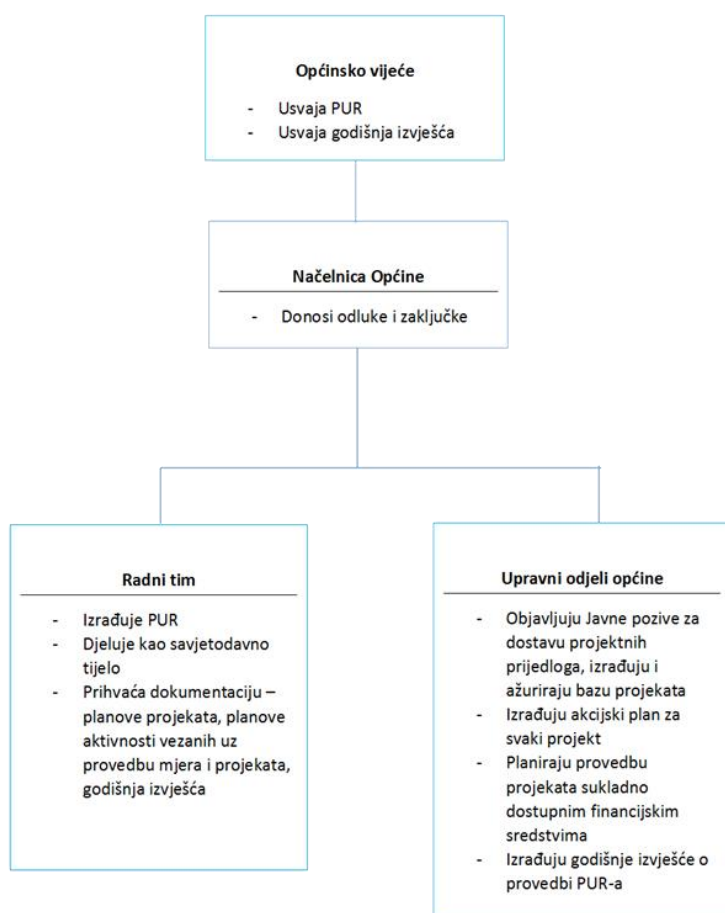
9.1 Struktura odgovorna za izradu, provedbu i praćenje PUR-a

Ključnu ulogu u izradi i provedbi PUR-a ima Općina Vrbnik, odnosno Načelnica i Općinsko vijeće. Aktivnosti koje provode gore navedena tijela su: praćenja provedbe projekata na terenu, izrada godišnjih izvješća i usvajanje godišnjih izvješća o provedbi PUR-a. Za potrebe izrade PUR-a Vrbnik, odlukom Općinskog vijeća osnovano je radno tijelo za izradu Strategije – Programa ukupnog razvoja Općine Vrbnik 2015.-2020. Radno tijelo broji 10 članova. Radno tijelo na svojim sjednicama raspravlja o pristiglim prijedlozima i donosi zaključke o istima. O radu na sjednicama vodi se zapisnik. Radno tijelo surađuje s Općinskim vijećem i Općinskom načelnicom. Predlaže izrađivaču i općinskom vijeću usvajanje pojedinih prijedloga. Program se izrađivao uz sudjelovanje radnog tijela i uz metodološku pomoć Sensus d.o.o. PUR Vrbnik usvaja Općinsko vijeće te on postaje službeni razvojni dokument Općine.

Općinsko vijeće prati izradu i provedbu PUR-a, te također daje prijedloge za doprinos kvalitetnijoj provedbi aktivnosti i mjera predviđenih u okviru Program ukupnog razvoja, predlaže izmjene i sl. Važno je osnovati tijelo koje će pratiti provedbu PUR-a. Tu ulogu može preuzeti i radno tijelo jer su članovi tima stručni kadar unutar službi Općine Vrbnik i vanjski stručnjaci, a povremeno, ovisno o zahtjevu samog projekta, mogu se angažirati i dodatni stručnjaci za pojedina područja.

Radno tijelo koordinira akcijske planove za svaki pojedini projekt, upravlja bazom projekata, ocjenjuje projekte prema utvrđenim kriterijima, planira aktivnosti za buduće razdoblje te aktivnosti vezane uz provedbu mjera i projekata u okviru PUR-a te o tome izvještava Općinsko vijeće. Slijedi shematski prikaz strukture odgovornosti za izradu provedbu i praćenje provedbe PURa Vrbnik.

Slika 12. Shematski prikaz strukture odgovornosti za izradu, provedbu i praćenje PUR-a Vrbnik

9.2 Obrada predloženih razvojnih mjera i projekata

U nastavku se prikazuje tablica projekata sa šiframa projekta, prioritetom PUR-a, nositeljem provedbe i izvore potrebnih sredstava.

Tablica 25. Popis projekata

Šifra	Nositelj	Projekt	Mjera	Prioritet	Ukupan iznos u HRK
1-1-1-1	Ponikve voda d.o.o.	Izgradnja vodovodne mreže	Razvoj vodoopskrbe i kanalizacije	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture	1.000.000
1-1-1-2	Ponikve voda d.o.o.	Izgradnja kanalizacijske mreže	Razvoj vodoopskrbe i kanalizacije	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture	9.000.000,00
1-1-2-3	Ponikve eko otok Krk d.o.o.	Proširenje i sanacija deponija te izgradnja transfer stanice	Sustavno zbrinjavanje otpada	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture	
1-1-2-4	Ponikve eko otok Krk d.o.o.	Edukacija i rast povjerenja građana u sustavno gospodarenje otpadom	Sustavno zbrinjavanje otpada	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture	1.500.000
1-1-	Općina Vrbnik	Izgradnja nerazvrstanih	Razvoj prometne	1-1 Izgradnja	5.735.000

3-5		cesta	infrastrukture i uređenje obalnog pojasa	komunalne i prometne infrastrukture	
1-1-3-6	Ponikve eko otok Krk d.o.o.	Izgradnja DTK mreže	Razvoj prometne infrastrukture i uređenje obalnog pojasa	Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture	
1-1-3-7	Općina Vrbnik	Izgradnja javne rasvjete	Razvoj prometne infrastrukture i uređenje obalnog pojasa	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture	3.000.000,00
1-1-4-8	Lučka uprava	Izgradnja luka	Izgradnja javne rasvjete i ostale komunalne infrastrukture	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture	
1-1-4-9	Općina Vrbnik	Izgradnja groblja	Izgradnja javne rasvjete i ostale komunalne infrastrukture	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture	
1-1-4-10	Općina Vrbnik	Izgradnja parkova i zelenih površina	Izgradnja javne rasvjete i ostale komunalne infrastrukture	1-1 Izgradnja komunalne i prometne infrastrukture	2.224.700
1-2-1-11	Općina Vrbnik	Uspostava organizacije za upravljanje projektom razvoja kulturnog turizma i upravljanje destinacijom	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-12	Općina Vrbnik	Obnova kulturno povijesne cjeline Općine Vrbnik – Obnova svih ulica i trgova te ugradnja podzemne infrastrukture - ulice i infrastruktura	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	90.709.947
1-2-1-13	Općina Vrbnik	Obnova kulturno povijesne cjeline Općine Vrbnik – Obnova svih ulica i trgova te ugradnja podzemne infrastrukture – trgovi	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	2.060.927
1-2-1-14	Općina Vrbnik	Obnova pročelja javnih građevina unutar kulturno-povijesne cjeline	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	11.451.292
1-2-1-15	Župa Vrbnik	Završetak obnove pročelja sakralnih objekata	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	11.451.295
1-2-1-16	Župa Vrbnik	Obnova sakralnih objekata i njihovo stavljanje u funkciju turizma	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja; Razvoj turizma	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	2.552.112
1-2-1-17	Općina Vrbnik	Park poznatih ličnosti i glagoljice	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja; Razvoj turizma	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-18	Vrbničko kulturno društvo Frankopan	Tragom Vrbničke baštine – muzejsko izložbeni prostor	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-19	Vrbničko kulturno društvo Frankopan	Etno kuća	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	

1-2-1-20	Vrbničko kulturno društvo Frankopan	Tim promotora Vrbnika	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-21	Vrbničko kulturno društvo Frankopan	Brendiranje Vrbnika	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-22	Vrbničko kulturno društvo Frankopan	Glazbeni doživljaj	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-23	Vrbničko kulturno društvo Frankopan	Rječnik vrbničke čakavštine	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-24	Samoupravna interesna zajednica Rijeka	Vrbnički zbor – Festival suvremene vizualne umjetnosti	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	2.726.935,20
1-2-1-25	Samoupravna interesna zajednica Rijeka	Multimedijalni kulturni centar općine Vrbnik (Galerija suvremene umjetnosti GSUV; Multimedijalna čitaonica)	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	700.000,00
1-2-1-26	Samoupravna interesna zajednica Rijeka	Luka slobode – Park kulture i kreativnih industrija – Javno dobro Namori	Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	7.000.000,00
1-2-2-27	Privatni kapital	Izvaninstitucionalna skrb o starijim osobama	Unapređenje zdravstvene i socijalne skrbi	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-2-28	Privatni kapital	Klub za starije osobe	Unapređenje zdravstvene i socijalne skrbi	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-2-29	Privatni kapital	Izgradnja doma za starije i nemoćne osobe	Unapređenje zdravstvene i socijalne skrbi	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-30	Općina Vrbnik	Rekonstrukcija dijela prizemlja osnovne škole i dogradnja dječjeg vrtića i jaslica	Unapređenje infrastrukture obrazovanja i predškolskog odgoja	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	6.397.945
1-2-1-31	Općina Vrbnik	Uređenje plaža	Uređenje i održavanje prirodne baštine	3-1 Valorizacija prirodne i kulturne baštine	1.120.000
1-2-1-32	Općina Vrbnik	Izgradnja multifunkcionalne sportske dvorane	Razvoj sporta i rekreacije	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-33	Općina Vrbnik	Sportski park	Razvoj sporta i rekreacije	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-34	Turistička zajednica otoka Krka	Biciklističke staze otoka Krka	Razvoj sporta i rekreacije	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	
1-2-1-35	DVD Vrbnik	Izgradnja vatrogasnog doma	Unapređenje civilnog društva te izgradnja	1-2 Izgradnja i unapređenje	

			društvene infrastrukture	društvene infrastrukture	
1-2- 1-36	Općina Vrbnik	Podizanje kapaciteta udruga civilnog društva	Unapređenje civilnog društva te izgradnja društvene infrastrukture	1-2 Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	50.000,00
1-2- 1-37	Općina Vrbnik	Izgradnja poduzetničke zone	Ulaganje u novu poduzetničku infrastrukturu i razvoj postojeće	2.1. Jačanje poduzetništva	9.000.000
1-2- 1-38	Općina Vrbnik	Poduzetnički info centar	Ulaganje u novu poduzetničku infrastrukturu i razvoj postojeće	2.1. Jačanje poduzetništva	200.000,00
1-2- 1-39	Josip Polonijo/Mariška d.o.o./Agropol d.o.o./Jezerska vila d.o.o.	Mini sirana	Razvoj novih i unapređenje postojećih oblika turizma/ Unapređenje i razvoj poljoprivrede	2.2. Razvoj i unapređenje turizma/2.3. Razvoj poljoprivrede	1.500.000
1-2- 1-40	Vrbnik Gardens	Vrbnički vrtovi – Vrbnik Gardens	Podizanje konkurentnosti svih poduzetnika	2.1. Jačanje poduzetništva	90.000.000
1-2- 1-41	Josip Polonijo/Mariška d.o.o./Agropol d.o.o./Jezerska vila d.o.o.	Izgradnja kampa	Ulaganje u novu i postojeću turističku infrastrukturu	2.2 Razvoj turizma	2.000.000,00
1-2- 1-42	Josip Polonijo/Mariška d.o.o./Agropol d.o.o./Jezerska vila d.o.o.	Mali obiteljski hotel	Ulaganje u novu i postojeću turističku infrastrukturu	2.2 Razvoj turizma	7.000.000,00
1-2- 1-43	EKO-VERBENICUM	Hotel Verbenicum	Ulaganje u novu i postojeću turističku infrastrukturu	2.2 Razvoj turizma	8.000.000,00 – 10.000.000
1-2- 1-44	EKO-VERBENICUM	„Immortelle Verbenicum“	Razvoj poljoprivrednih gospodarstava, ulaganje u fizičku imovinu te saniranje posljedica elementarnih nepogoda	2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede	400.000
1-2- 1-45	Ivica Dobrinčić	Ulaganje u izgradnju vinarije	Razvoj poljoprivrednih gospodarstava, ulaganje u fizičku imovinu te saniranje posljedica elementarnih nepogoda	2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede	4.000.000
1-2- 1-46	Općina Vrbnik	SEAP - Akcijski plan energetski održivog razvoja Općine Vrbnik	3.2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i OIE / 3.2.2. Edukacija građana o održivom razvoju i zaštiti okoliša	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost	43.625
1-2- 1-47	EKO-VERBENICUM	Grijanje na biomasu iz okruženja	3.2.2. Edukacija građana o održivom razvoju i zaštiti okoliša	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost	80.000
1-2- 1-48	Općina Vrbnik	Energetska obnova nestambenih zgrada u vlasništvu Općine Vrbnik	3.2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i OIE	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i	660.000

				energetska učinkovitost	
1-2-1-49	Općina Vrbnik	Projekti vezani uz povećanje EnU i OIE u obiteljskim kućama na području Općine Vrbnik	3.2.1. Poticanje energetske učinkovitosti i OIE	3.2. Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost	
1-2-2-50	Gospoja, poljoprivredna zadruga	Rekonstrukcija postojećih građevina u građevinu ugostiteljsko-turističke namjene, tipa hotel – „VINOTEL GOSPOJA“	2.2.1. Ulaganje u novu i postojeću infrastrukturu	2.2. Razvoj turizma	35.000.000
1-2-2-51	Gospoja, poljoprivredna zadruga	Izgradnja višenamjenskog gospodarskog objekta	2.3.2. Razvoj poljoprivrednih gospodarstava, ulaganje u fizičku imovinu te saniranje posljedica elementarnih nepogoda	2.3. Unapređenje i razvoj poljoprivrede	10.000.000

9.3 Usvajanje kriterija za ocjenjivanje projekata

Općina Vrbnik objavila je svim dionicima Poziv za prijavu projektnih ideja, a koji su sastavni dio PUR-a Općine Vrbnik. Projektne ideje prijavili su Općina Vrbnik, poduzetnici, OPG-ovi i udruge. Općina Vrbnik će trajno otvoriti Javni poziv za prikupljanje projekata koji mogu prijaviti fizičke i pravne osobe, a koji su od interesa za provođenje strateških ciljeva ovog PUR-a odnosno koji doprinose povećanju kvalitete života stanovništva na području Općine Vrbnik, koji unapređuju i razvijaju održivo gospodarstvo te doprinose održivom gospodarenju prirodnom i kulturnom baštinom. Projekti koji se prijavljuju mogu biti na razini ideje ili u bilo kojoj drugoj fazi gotovosti, ali njihova implementacija mora biti planirana do kraja 2020. godine.

Pristigle projektne ideje će se ocjenjivati temeljem sljedećih kriterija:

1. Relevantnost projektne ideje
  - ocjenjuje se usklađenost projektne ideje sa strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama koje su definirane PUR-om
2. Status projektne dokumentacije
  - Ocjenjuje se pripremljenost projektne dokumentacije i pri tome razlikujemo projekte kod kojih imamo ulaganja u infrastrukturu i opremu te projekte koji nemaju takvih ulaganja tzv. meke projekte
3. Operativni i financijski kapaciteti prijavitelja
  - Ocjenjuje se kapacitet prijavitelja odnosno njegova operativna sposobnost (iskustvo u provedbi sličnih projekata usporedive vrijednosti) i financijski kapacitet za provedbu projekta (iznos vlastitih sredstava i mogućnost financiranja projekta)
4. Financijska i institucionalna održivost projekta
  - Ocjenjuje se kako će se projekt nastaviti financirati po završetku projektnih aktivnosti te tko će nastaviti rukovoditi projektom i na koji način
5. Horizontalna pitanja
  - Ocjenjuje se da li projekt doprinosi jednakim mogućnostima i zaštiti okoliša

Tablica 26. Kriteriji ocjene projektnih ideja

Kriterij	Bodovna skala	Maksimalan broj bodova
1. Relevantnost projektne ideje		10
1.1. Važnost projektnog prijedloga u odnosu na strateške ciljeve	1-5	5
1.2. Projektni prijedlog se odnosi na više prioriteta		5
- dva prioriteta	2	
- tri prioriteta	3	
- četiri i više prioriteta	5	
2. Status projektne dokumentacije		10
2.1. „soft“ projekti		10
- projektna ideja	1	
- sažetak projekta	5	
- projekt je razrađen i pripremljen za određeni Poziv	10	
2.2. investicijski projekti		10
- pripremljen je opis projekta i pribavljene su sve važeće dozvole	10	
- pripremljen je opis projekta i potrebna dokumentacija, a izdavanje dozvola je u tijeku	7	
- pripremljen je opis projekta, tehnička dokumentacija je u pripremi	5	
- projekt je u fazi ideje	3	
	1	
3. Operativni i financijski kapaciteti prijavitelja		10
3.1. Podnositelj je proveo slične projekte usporedive vrijednosti		5
- 1 projekt		
- 2 projekta	2	
- 3 projekta	3	
	5	
3.2. Podnositelj sufinancira projekt u iznosu od		5
- 0-10%	1	
-11-20%	2	
-21-30%	3	
-31-40%	4	
- 50% i više	5	
4. Financijska i institucionalna održivost projekta		10
4.1. Podnositelj je naznačio i objasnio post projektno	1-5	5

financiranje		
4.2. Podnositelj je naznačio i objasnio institucijsku održivost projekta	1-5	5
5. Horizontalna pitanja		5
5.1. Podnositelj je pokazao poštivanje jednakih mogućnosti	1-2	2
5.2. Podnositelj je pokazao utjecaj projekta na pitanja zaštite okoliša	1-3	3
	UKUPNO	45 bodova

Temeljem kriterija za ocjenjivanje projekti će se rangirati te će se kreirati lista prioriternih projekata (35-45 bodova), lista projekata koje treba doraditi (20-34 boda) te projekti koji nisu usklađeni s PUR-om Vrbnik (na relevantnosti su dobili manje od 5 bodova ili imaju ukupno manje od 20 bodova).

9.4 Usvajanje pokazatelja

Praćenjem pokazatelja provedbe (indikatora) prati se uspješnost provedbe PUR-a. Ciljne vrijednosti indikatora nije moguće definirati jer svi elementi nisu poznati, ali će se definirati indikatori bez ciljanih vrijednosti i to za svaki prioritet PUR-a zasebno, a kako je definirano u tablici ispod.

Tablica 27. Popis indikatora sukladno prioritetima PUR-a

Prioriteti	Pokazatelji
Izgradnja i unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • km novih i obnovljenih sustava javne odvodnje i vodoopskrbe • broj stanovnika s mogućnošću pristupa brzom internetu • broj kućanstava i gospodarskih subjekata priključenih na sustav javne odvodnje i vodoopskrbe • izgrađen uređaj za pročišćavanje otpadnih voda • km izgrađenih i obnovljenih cesta • km izgrađenih i obnovljenih protupožarnih putova • broj novih vezova
Izgradnja i unapređenje društvene infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • otvoren dom za starije i nemoćne osobe • izgrađen vatrogasni dom • broj novih i obnovljenih objekata društvenog sektora • površina izgrađene sportsko-rekreacijske infrastrukture • broj programa u društvenim djelatnostima • broj pripremljenih i provedenih projekata unapređivanja zdravstvenih, socijalnih i društvenih usluga, • broj sportskih i kulturnih programa;

	<ul style="list-style-type: none"> • broj sudionika u programima i projektima; • broj mladih i djece uključenih u programe i projekte; • broj programa, inicijativa i projekata civilnog društva • broj uključenih građana u organizacije civilnog društva • broj osoba uključenih u programe cjeloživotnog učenja • kapacitet odgojno-obrazovnih institucija
Jačanje poduzetništva	<ul style="list-style-type: none"> • broj i vrsta poduzetničkih programa potpore • broj programima obuhvaćenih poduzetnika • financijska vrijednost programa; • broj obrtnika • broj poduzetnika • broj tehnoloških i inovacijskih programa poduzetnika • iznos ulaganja poduzetnika u kapitalne projekte • broj i vrsta seminara i treninga za poduzetnike i broj poduzetnika koji je sudjelovao • broj novo ostvarenih radnih mjesta • površina poduzetničke infrastrukture u funkciji • broj poduzetnika u poslovnim zonama • financijski pokazatelji poslovanja poduzetnika • broj i veličina novih investicija • broj izvozno orijentiranih poduzetnika
Razvoj turizma	<ul style="list-style-type: none"> • broj noćenja i dolazaka • prosječna duljina boravka • dnevna potrošnja • broj poduzetnika koji se bave selektivnim oblicima turizma • broj novih turističkih proizvoda • površina novih turističkih smještaja, kategorija i vrsta
Unapređenje i razvoj poljoprivrede	<ul style="list-style-type: none"> • hektari pod eko-proizvodnjom • broj mladih poljoprivrednika • broj novih malih poljoprivrednih gospodarstava • broj novih nepoljoprivrednih djelatnosti • broj investicija u fizičku imovinu • visina investicija u fizičku imovinu • broj i površina obnovljenih poljoprivrednih površina nakon elementarnih nepogoda • broj seminara, tečajeva, foruma,

	<p>demonstracija i slično organiziranih za poljoprivrednike te broj poljoprivrednika koji su ih pohađali</p> <ul style="list-style-type: none"> • broj uvedenih sustava kvalitete • visina investicija u sustave kvalitete
Valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine	<ul style="list-style-type: none"> • broj zaštićenih područja • broj obnovljenih objekata kulturne baštine • broj održanih edukacija/radionica/seminara/tribina/foruma i sl. • broj projekata koji se odnose na prezentaciju i interpretaciju posebno vrijednih područja
Zaštita okoliša, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost	<ul style="list-style-type: none"> • pokazatelji kakvoće sastavnica okoliša • nove sunčeve elektrane (kWh) • broj energetske certificiranih zgrada • broj i površina zgrada koje su obnovljene na energetske učinkovit način • broj programa energetske učinkovitosti • izrađen SEAP

9.5 Praćenje provedbe

Provedba PUR-a pratit će se godišnjim izvješćima jer je to optimalan period u kojem se može vidjeti da li su projekti koji su prijavljeni za financiranje iz raznih fondova pozitivno ocjenjeni i da li je pokrenuta implementacija projekata što je pozitivan signal iako ne i u potpunosti završen projekt. Godišnje izvješće sadržavat će projekte koji su izvršeni te sve podatke o njima, a koji minimalno uključuju nositelja, izvor financiranja, visinu investicije, vrstu investicije te ostvarene rezultate. Isto tako u godišnjem izvješću će biti dan kratak pregled projekata koji su dobili financiranje i nalaze se u fazi implementacije.

Izvješća o napretku podnosit će Radni tim, a usvajat će ih Općinsko vijeće. Osnovni pokazatelji koji će se pratiti je stupanj ostvarenja zacrtanih ciljeva, prioriteta i mjera, ostvareni rezultati i učinci na razvoj, uspješnost u korištenju financijskih sredstava, ostvarenje prema utvrđenom financijskom okviru, učinkovitost rukovođenja i organizacije provedbe. Liste pokazatelja koje su postavljene u ovom PUR-u mogu se dopuniti ili prilagoditi. Praćenje provedbe se obavlja kontinuirano tijekom čitavog razdoblja provedbe, a o rezultatima provedbe jednom godišnje izvješćuje se Općinsko vijeće.